

Kadın sorunu üzerine konferanslardan / 1 - H. Fırat

Daha önce tkip.org sitesinde yayınlanan "Kadın sorunu üzerine konferanslardan.../1 Günümüzün burjuva toplumunda genel boyutlarıyla kadın sorunu" başlıklı ve H.

Fırat imzalı yazıyı yaklaşan 8 Mart günde mi vesilesiyle okurlarımıza sunuyoruz.

Günümüzün modern burjuva toplumunda bir kadın sorunu var. Daha ilk

adımında aileden başlayarak toplumsal yaşamın her alanında bu sorunu her biçimiyle ve bütün boyutlarıyla görebiliyoruz.

s.14

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2023 / 04
25 Şubat 2023

Kızıl Bayrak

kizilbayrak77.net

Yıkımın sorumlusu harami düzeninden hesap sormak için...

**Yakalanması ve
güçlendirilmesi gereken halka:**

Politik mücadele

DEPREM DEĞİL
KAPİTALİZM
ÖLDÜRÜR!

HARAMİLERİ
SALTANATINI
YIKACAĞIZ

3

**Dayanışmayı her alanda
örme zamanı**

İlerici ve devrimci güçlerin dayanışmayı güçlendirme, mücadeleyi büyütme çabalarının özel bir önem taşıdığını vurgulamak gerekiyor.

8

**"Yüzyılın felaketi"
insan kıyımına dönüştü**

Bu yıkımın gösterdiği ilk temel gerçekliğin bu kapitalist sömürü düzeni ve onun kurumlarının bir bütün olarak çürüdüğüdür.

20

**Münih Güvenlik Konseyi'nde
ABD-Çin gerilimi**

ABD'nin kışkırtıcı/küstah tutumunu devam ettireceği, Çin yönetiminin üslubunun ise o eski 'yumuşak' tonunu yer yer yitirmeye başladığı görülüyor.

Ekim Devrimi ve kadının kurtuluşu- V. İ. Lenin

s.18

BİR-KAR: Ukrayna'da emperyalist savaşa son!

s.21

Yıkımın sorumlusu harami düzeninden hesap sormak için...

Yakalanması ve güçlendirilmesi gereken halka: Politik mücadele

Maraş merkezli gerçekleşen ve on bir ilde on binlerce insanın ölümüne yol açan depremlerin üzerinden yaklaşık üç hafta geçti. Ortaya çıkan büyük insan kıyımının yanı sıra; yaşanan depremlerin toplum yaşamına etkileri ve yarattığı tahribatın çok daha derin ve kapsamlı olduğu açık.

Sermaye iktidarı her ne kadar üzerini örtmeye, verili durumu çarpıtmaya ve sorumluluklarından sıyrılmaya çalışsa da depremin yarattığı toplumsal, sosyal ve ekonomik sorunların gerçek boyutları önümüzdeki günlerde daha belirgin bir hal alacaktır.

ÖRGÜTLÜ MÜCADELE TOPLUMUN TAŞIYICI KOLONUDUR

6 Şubat sabahı toplumun üzerine enkaz halinde yıkılan kapitalist sistem ve devlet ilk üç gün ortalıkta görünmedi. Saniyeler içerisinde SİHA'larla emekçi halkların üzerine bomba yağdırmakla övünen gerici-faşist rejim deprem sürecinde acz içerisinde kaldı, en basit yardım faaliyetlerini dahi organize edemedi. Saray rejiminin bakanları ve diğer devlet güçleri nihayet deprem bölgelerinde görüldüğünde ise sahadan yansıyan manzara kaos ve koordinasyonsuzluktu. Depremin yarattığı yıkımdan sorumlu olanlar, deprem sonrasında da açık bir sınıfsal tutumla hareket ettiler, suç zincirine yeni halkalar eklediler.

Öte yandan, depremin yaşandığı ilk günden itibaren içerisinde devrimci, ilerici-sol güçlerin, emek ve meslek örgütlerinin yer aldığı geniş bir toplumsal dayanışma pratiği ortaya kondu. Bir nevi

dayanışma merkezli halk seferberliği idi söz konusu olan. Bu tablo emekçiler içerisinde dayanışma ruhunun ve bilincinin hala daha diri olduğunu gösterdi. Gelişen dayanışma seferberliğine sol hareket ve toplumsal mücadele güçleri o anki konumu, gücü ve imkanları dahilinde katıldılar. Kimi yerlerde sürükleyici bir güç olarak öne çıktılar.

Kitlelerin adeta seferberlik halinde, büyük oranda kendiliğinden ve bir takım yardımlaşma gurupları üzerinden ya da ilerici-muhafız kesimlerin organizasyonu ile yardımlaşma çalışmalarına katılması fazlasıyla anlamlı fakat bir o kadar da sınırları belli olan bir alandır. Zira, söz konusu olan depremden etkilenen milyonlarca insanın yaşamlarını sürdürebilmesi için gerekli olan ve kalıcı şekilde çözülmesi gereken konut, eğitim, sağlık hizmetleri, alt ve üst yapının yeniden inşası, yüzbinlerce insanın toplumsal yaşama yeniden kazanılması vb. kapsamlı sorunlardır. Tüm bunların karşılanması ise depremin yarattığı yıkımın birinci dereceden sorumlusu olan sermaye düzenine karşı verilecek politik mücadelenin kapsamına girmektedir.

Öte yandan, bugünkü düzeyiyle dahi fazlasıyla önem taşıyan dayanışma faaliyetlerinin işçi ve emekçilerin örgütsüz ve dağınık, sınıf ve kitle mücadelesinin ise geri olduğu koşullarda uzun soluklu olması ve sürdürülebilmesinin de sınırları bulunmaktadır. Buradan hareketle şu gerçeğin altını bir kez daha çizmek gerekiyor: İster deprem vb. doğa olaylarında enkaz olup üzerimize yıkılsın, isterse ekonomik, sosyal ve siyasal saldırılarla

emekçilerin yaşamlarını cehenneme çevirsin, kapitalist sistemin çok yönlü enkazı karşısında işçi sınıfı ve emekçilerin taşıyıcı kolunu örgütlü mücadeledir. Deprem sürecinde bir kez daha görülmüştür ki, depremden etkilenen emekçilerin taleplerinin karşılanması da sorumluların yakasına yapışıp hesap sormak da verili toplumsal dayanışmanın güçlü bir mücadeleyle birleştirilmesi de tamamen buna bağlıdır.

YAKALANMASI VE GÜÇLENDİRİLMESİ GEREKEN HALKA: POLİTİK MÜCADELE

Depremin üçüncü haftası geride kalırken, gerici-faşist rejim enkaz kaldırma çalışmalarına hız verdi. Deprem bölgelerinde yükselen enkaz toplama merkezleri adeta "kimsesizler mezarlığına" dönüşmeye başladı. Hayatta kalan ve kaderine terk edilen yüzbinlerce insan başka kentlere göç ederken, gitme koşulu olmayan ve deprem bölgelerinde kalan insanlar çadırdan, beslenme imkanlarından, sağlık hizmetlerinden, bir yudum temiz sudan yoksun bir şekilde yaşam savaşı veriyor.

Tablo buyken gerici-faşist rejim bir yandan yaşanan yıkımı inşaat kodamanları için fırsata çevirmeye çalışıyor, öte yandan baskı ve saldırılarına hız vermiş bulunuyor. İlerici, muhafız basını susturarak, hesap sormak için sokağa çıkanlar üzerinde polis terörü estirenerek, yardımlaşma faaliyetlerinin üzerine çöreklenerek, toplumsal dayanışmayı etkisiz kılarak sorumluluğunu gizlemeye, rant politikalarını sorunsuzca hayata geçirmeye çalışıyor. Depremin yarattığı

yıkımı dahi seçim politikasına malzeme yapmaya çalışan rejim, bir kez daha harcı kan ve ölümlerle kıldığı iğrenç bir sürecin startını vermiş bulunuyor.

Tüm bu gerçeklerden hareketle, gelinen yerde politik mücadeleyi güçlendirmek, deprem sürecinde kaynaşan ve duyarlılıkları artan emekçileri bu mücadeleye kazanmak sürecin en kritik halkasını oluşturmaktadır. İşçi sınıfı ve emekçileri gerici-faşist rejimden hesap sormaya çağırarak, bununla beraber depremden etkilenen emekçilerin konut, beslenme, sağlık hizmetleri, eğitim vb. yaşamsal taleplerini merkezine alan politik ajitasyonu ve siyasal mücadeleyi yükseltmek günün en temel sorumluluğudur. Bu sorumluluğun taşıyıcısı olan devrimci-ilerici güçler ve diğer toplumsal mücadele dinamikleri bir yandan rejimin artan baskılarına göğüs germeli, öte yandan işçi sınıfı, emekçiler, gençler ve emekçi kadınlar içerisinde biriken öfkeyi ve gelişen dayanışma eğilimini politik mücadeleye kanalize etmek için adımlarını hızlandırmalıdır. Yakalanması ve güçlendirilmesi gereken halka, deprem bölgesindeki emekçilerin temel taleplerini ve genel planda hesap sorma çizgisini esas alan politik mücadeledir. Depremle birlikte açığa çıkan toplumsal duyarlılığı sermaye düzenini hedef alan toplumsal bir mücadeleye evriltmenin yolu buradan geçmektedir.

Yaklaşan 8 Mart sürecini ve hayata geçirilecek eylemleri bu bağlamda sermaye düzeni ile hesaplaşılacak zemine dönüştürmek ise sürecin ilk önemli halkasını oluşturmaktadır.

Katillerden hesap sormak için...

Dayanışmayı her alanda örme zamanı!

KALDIKLARI YERDEN YOLA DEVAM ETMEK İSTİYORLAR!

Deprem öncesinde hiçbir önlem almayarak, sonrasında ise halkı kaderine terk ederek yaşanan büyük insan kıymından sorumlu olan AKP-MHP rejimi, şimdi ise bir taraftan suçunun büyüklüğünü örtme, öte taraftan çöküşünü erteleme hesapları yapıyor. Yaklaşık bir hesaplama ile halen 100 bin civarında insan enkaz altında bulunuyor. Buna rağmen kokuşmuş rejim dününden itibaren dozerlerle enkaz kaldırmaya başladı. Telaşları çok büyük olmalı ki, insanların yakınlarını bir mezara gömmelerine bile fırsat vermek istemiyorlar.

Tayyip Erdoğan'dan Devlet Bahçeli'ye, Saray'ın bakanlarından AKP şeflerine, gazeteci kılıklı rejim beslemelerden trol çetelerine kadar, iktidar adına söylenen her söz bu güruhun milyonların yaşadığı yıkımla ilgili olmadığını gösteriyor. Kokuşmuş rejimlerini koruma histerisiyle hareket ediyorlar. Yaptıkları açıklamalarla, yazdıklarıyla, tehditlerle, sahte vaatlerle ve daha birçok araçla depremedelere değil, kendi saltanatlarını kurtarmaya çalışıyorlar. Saray'ın düşkün yamaklarından Bülent Arınç'ı sahneye çıkarıp seçimlerin ertelenmesi yönünde çağrı bile yaptırıldı. O kadar utanmaz, o kadar pişkinler ki, ağır bir suçun vebali altında olmalarına rağmen, "siyaset yapıyorsunuz" diye başkalarına fütursuzca saldırıyorlar. Yani sebep oldukları büyük insan kıymı ve dehşet verici yıkımların ardından, bir şey olmamış gibi, kaldıkları yerden yola devam etmek istiyorlar. Katliamın sorumlularından tek birinin bile istifa etmemesi, bu hilkat garibelerinin saltanata nasıl da düşkün olduklarını gözler önüne seriyor. Tek dertleri bu kokuşmuş saltanatı ayakta ve bunun için kirli manevralar yapmaya devam ediyorlar.

DEVLETİN ACZİ BELİRGİN ŞEKİLDE GÖRÜLDÜ

Halkı kaderiyle baş başa bırakan rejim, işçi ve emekçilerin gösterdiği dayanışmadan ciddi bir rahatsızlık duyuyor. Bunu açıkça dile getirmeseler de onları en çok korkutan şey, emekçilerin dayanışmasıdır. Bundan dolayı "tüm yardımlar AFAD'a yapılsın" lafları ettiler. Deprem-

zedelere getirilen çadırlar başta olmak üzere birçok malzemeye polis zoruyla el koyarak dayanışmayı baltalama çabalarının sürdürüyorlar.

İlerici ve devrimci güçlerin, sendikaların, kitle örgütlerinin yıkılan kentlerde yardım çalışmaları yürütmelerinden duyulan rahatsızlık, bazı noktalarda polisin gösterdiği saldırgan tutumdan da anlaşılıyor.

Rejime tabi olmayan inisiyatiflerin geniş bir alanda çalışması, devletin aczinin daha belirgin şekilde görünmesini sağlıyor. Zira iktidar üstüne düşeni yapardı bu organizasyonların oynayacağı rol sembolik kalırdı. Oysa hem hazırlıksız hem beceriksiz hem isteksiz olan rejimin insafına bırakılsaydı, yıkımın kurbanı olan emekçilerin durumu çok daha vahim olurdu. Ancak onlar sefil saltanatlarını koruma telaşında oldukları için işin bu kısmıyla ilgilenmiyorlar.

Felaket olup emekçilerin üzerine çöken devletin imajının yerlerde sürünmesi, yıkıma uğraya halka yardım eden Ahab kurucusu Haluk Levent ile Babala TV yöneticisi Oğuzhan Uğur'u bile hedef almalarına neden oldu. Oysa her iki oluşum da AFAD'la koordineli çalıştıklarını söylüyorlar. Ancak kokuşmuş rejimin esas derdi, imajının yerlerde süründüğünün bu vesileyle daha da belirginleşmesidir. Zira halkın büyük çoğunluğu rejime güvenmediği için Ahab başta olmak üzere diğer yardım organizasyonlarına bağış yapıyor. Bu ise histerik tepki ya da tehditlerin savurulmasına yol açıyor.

DAYANIŞMAYI BÜYÜTMEK VE SIKILAŞTIRMAK GEREKİYOR

AKP-MHP rejiminin pervasızlığının bir nedeni halkın yaşamını hiçe sayan kokuşmuş bir zihniyeti temsil etmesi iken, diğer ise saltanatın çökmesinden duyulan korkunun derinleşmiş olmasıdır. Bu kadar çürümüş bir rejimin yıkımdan etkilenen milyonlarca kişinin ihtiyaçlarını karşılaması, emekçilerin yaralarına merhem olması imkansızdır. Zaten öyle bir dertleri de yok. Yani bu zorlu süreç uzayacaktır. Bu ise hem deprem bölgelerinde yaşamın idame ettirilebilmesi için hem rejimin olası saldırganlığına karşı durabilmek için dayanışmayı daha da büyütme ve sıkılaştırmayı gerektiriyor.

Rejim birtakım kırıntılar dağıtsa da emekçilerin barınma, beslenme, sağlık hizmetine ulaşım gibi temel yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamak gibi bir derdi. Bu ihtiyaçların karşılanması için emekçilerle ilerici ve devrimci güçler arasındaki dayanışmanın sıkı ve belli bir dönem için sürekli hale getirilmesinin önemini özellikle vurgulamak lazım. Rejimin "göstermelik kırıntılarla günü kurtarma" ve bunun üzerinden tiksinti verici reklam kampanyaları organize etme politikasına prim verilmemelidir.

Halkın geniş kesimlerinin dayanışma göstermesinden rahatsız olan Saray rejiminin belli taleplerin eylemlerle dile getirilmesi karşısında daha saldırgan bir tutum alacağından kuşku duymamak lazım. Bundan dolayı ilerici ve devrimci

güçlerle emekçilerin dayanışmasını pekiştirmek, sürecin seyrinde önemli bir rol oynayacaktır. Bu bağlamda somut veriler üzerinden bu konuda emekçilerin uyarılması ve mücadele etmeden hiçbir sorunun çözülmeyeceği konusunda bilinç açıklığının sağlanması yönünde harcanan çabalar büyük bir değer taşıyor. Dayanışmanın pekiştirilmesi ve mücadelenin somut talepler etrafında örülen bir örgütlülüğe kavuşturulması ulaşılması gereken temel hedeflerden biridir.

Toplumun geniş işçi ve emekçi kesimlerinin kendi inisiyatifleriyle ortaya koydukları dayanışma, her tür insani ve ahlaki değerden yoksun, tam bir çürüme içinde bulunan Saray rejiminin "kendi suretinde bir toplum yaratma" çabasının fiyaskoyla sonuçlandığını kanıtlamıştır. Kurtarma çalışmalarının ardından, bu güçlü dayanışma çabasının temel ihtiyaçların karşılanmasının sınırlarını aşmış, depremedelere diğer taleplerini karşılaması için rejimin üzerinde baskı oluşturabilecek bir eylemliliğe kavuşturulması, mücadeleyi geliştirmenin temel koşullarından biridir.

Dayanışma duygusunun güçlü olmasının yarattığı umut, bu sayede AKP-MHP rejimi tarafından yaratılan dikey yarılmanın kısmen de olsa aşılması, mücadelenin geliştirilmesi açısından avantajlar sağlıyor. Bu temelde ilerici ve devrimci güçlerin dayanışmayı güçlendirme, mücadeleyi büyütme çabalarının özel bir önem taşıdığı vurgulamak gerekiyor.

Sermaye devleti ve tek adam rejimi enkazın altında kaldı!

Hesap sorma zamanı!

11 şehirde yıkımlara neden olan, 13 milyon insanı doğrudan etkileyen Maraş merkezli depremlerin ikinci haftası geride kaldı. Resmi açıklamalara göre 40 binin üzerinde insan yaşamını yitirdi, on binlercesi yaralandı. Arama kurtarma çalışmaları pek çok yerde yapılmazken, enkaz altında on binlerce insan var. Depremden sağ kurtulanların ise halen en temel yaşamsal ihtiyaçları (beslenme, barınma, sağlık vs.) bile doğru dürüst karşılanmıyor.

AKP-MHP iktidarı, zaten geç başlatılan arama kurtarma çalışmaları tamamlanmadan iş makinaları ile enkazları kaldırmaya başlayarak suçunu örtmeye, yıkımın faturasını ise bazı müteahhitlere keserek hesap vermekten kaçmaya çalışıyor. Ancak neresinden tutmaya kalksalar ellerinde kalıyor.

Maraş merkezli depremlerin insan kıymına neden olmasının sorumlusu kapitalist sömürü düzeni ve onu temsil eden Saray rejimidir. Zira bir deprem ülkesi olan Türkiye’de bilim insanlarının tüm uyarılarına rağmen, kentleşme ve yapılaşmanın insan odaklı değil, tümüyle kar ve ranta göre yapılması, yağma ve talan düzeninde bunların tümüyle denetimsiz bir şekilde hayata geçirilmesi bu vahşi katliamın temel nedenidir. Erzincan depreminde Gölcük depremine, Van depreminde Maraş depremine kadar yaşanan tablo, bu yalın gerçeği gözler önüne sermektedir.

Ancak Maraş merkezli depremin ardından yaşananlara baktığımızda yıkımın bu denli ağır olmasının gerisinde, 20 yıldır ülkenin üzerine çöken AKP iktidarının ve 2018’den bu yana hakim olan tek adam rejiminin belirleyici bir payının olduğunu görüyoruz. Müdahalenin bu denli gecikmesi, devlet imkanlarının seferber edilmemesi, gönüllülerin kurtarma çalışmalarına katılımının organize edilmemesi, kurtarma ekiplerinin teknik donanımdan yoksunluğu, tüm devlet kurumlarını denetim altına alan tek adam rejiminin katliamın asıl faili olduğunu gözler önüne seriyor.

Öyle ki, doğal afetler kanununa göre olası bir deprem karşısında kamu kurumlarının müdahalesini içeren hususlarda, 2018 yılında çıkartılan 24. sayılı kararname ile yetkiler Cumhurbaşkanına verilmiştir. Keza 2008 yılında kurulan AFAD

ise 2018 yılında bir genelge ile Cumhurbaşkanlığı’na bağlanmıştır. Daha depremin ön günlerinde kamuoyuna yansıyan raporlara göre AFAD, sarayın arpalığına dönüşmüş, büyük miktarda denetimsiz harcamalar yapmış, elinde olan malzemeler yağmalanmış, içi boşaltılan göstermelik bir kuruma dönüşmüştür. Rüşvet ya da haraç paralarının aktarılmasında paravan işlevi gören Kızılay ise günlerce ortalıkta görülmemiştir. Tüm yetkileri AFAD’a devredilen Kızılay, saray yandaşlarının denetimindeki bir şirket haline getirilmiştir. Kurumların yönetim kademelerine işten anlamayan imam hatip ya da ilahiyat mezunları yerleştirilmiştir.

Günler boyunca enkazların altından insanların çığlık çığlığa yardım istediği, doğal afete müdahale için ekiplerin günler boyunca onay beklediği, ekiplerin deprem alanlarına yönlendirilmediği, imkanların seferber edilmediği bir tablo var ortada. On binlerce insanın hayatına mal olan bu kepezelikler, devletin kapitalist sınıfsal karakterinin ve tek adam rejiminin dinci-faşist yönetim anlayışının dolaysız sonuçlarıdır.

Öngörülemez bir siyasal atmosferden geçtiğimiz bu süreçte gerçekleşen

deprem belirsizliği daha da arttırdı. Eğer bu vahşi katliam karşısında işçi ve emekçi kitlelerin geliştirdiği dayanışma süreçleri katliamın asıl sorumlularına karşı örgütlülüğe ve hesap sorma mücadelesine çevrilemezse iktidarın elindeki tek araç olan baskı ve terörün daha da tırmandırılmasıyla karşı karşıya kalacağız.

AKP şefi Tayyip Erdoğan’ın deprem bahanesiyle 10 ilde 3 aylık OHAL ilan etmesi bunun ilk adımıdır. Devlet enkaz altında kalmışken açıklarını örtmek, bölgeyi baskı aygıtları ile denetim altına almak, oluşan tepkileri bastırmak için hızlı bir şekilde OHAL ilan edildi. “Bölgedeki yağma olaylarını” engellemek gerekçesiyle OHAL ilan edildiği iddiasının ortaya atılmasının ardından “silahlı insanların” yağma görüntüleri piyasaya sürüldü. Ve bu haberlere aynı zamanda Suriyeli ve Afganlara dönük ırkçı propaganda eşlik etti. “Kader planı” zırvası ortaya atılarak din istismarına sarılan rejimin, gelişen dayanışma duygusuyla sarsılan “kutuplaştırma siyaseti” tahkim edilmek istendi. Felaketin boyutları karşısında bu zıvalar etkili olmadı. Zira, saray rejiminin suçu bu türden kirli oyunlarla örtülemez boyuttadır. Yine de önümüzdeki günlerde her türlü kirli planı heybesinde taşıyan iktidarın, yeni oyunlar çevirmeye

başlama ihtimali yüksek görünüyor.

Öte yandan İçişleri Bakanı’nın “devlete eş koşmaya çalışan varsa da gereği yerine getirilecektir” tehdidinin AHBAP’a yönelik söylendiği var sayılıyor, ancak depremin ilk anından beri seferber olmuş ilerici, devrimci kişi ve kurumları da hedeflediği görülmektedir.

-Devletin kendi kaderine terkettiği insanlar yaşam savaşı verirken, ilk andan itibaren bu ülkenin emekçilerinin gösterdiği dayanışma ruhunu büyütme amaçlı bir ihtiyaçtır. Bu dayanışma deprem bölgesinde halen yaşam savaşı veren insanlar için olduğu kadar, farklı kentlere göç etmek zorunda kalan, evini, yakınlarını, geleceğini kaybetmiş yüz binlerce emekçi için de temel bir ihtiyaçtır. Bir dizi kentte depremin yıkımını yaşayan insanlarla dayanışma amacıyla birlikler ya da koordinasyonların kurulması bu açıdan çok anlamlı bir adımdır.

Bundan önceki depremlerle kıyaslanamayacak oranda büyük bir yıkım yaratan, göz göre göre gerçekleşen katliamın acılarının soğumasına izin vermeden hesabının sorulması için çabaları yoğunlaştırmak ise hayati önem taşımaktadır.

-Depremin var olan siyasal ve ekono-

mik krizi daha derinleştireceği düşünüldüğünde, bu sürecin AKP-MHP iktidarının baskı ve zor aygıtlarını kullanarak işçi sınıfı ve emekçilere dönük saldırılarını arttırması kaçınılmaz görünüyor. Bunun bir ayağını kuşkusuz ki bölgedeki işçi sınıfına dönük saldırılar oluşturuyor. Zira rejim sömürü çarklarının bir an önce dönmesi için çaba harcıyor. Antep, Maraş, Malatya gibi kentlerde başta tekstil sektörü olmak üzere ucuz işgücü sömürüsü yaygındır. OHAL koşullarında işçilere bir an önce işbaşı yapmaları için şimdiden psikolojik baskı yapmaya başlandı.

Emekçiler enkaz altında kalırken o kentlerde yıkılmayan mekanlar ise fabrikalar ve hapisaneler oldu. Bu tablo, kapitalist sistemin temel dayanaklarını korumak için gerektiğinde "sağlam bina" yapabildiğini göstermektedir. "Anadolu Kaplanları" diye anılan sermaye gruplarının bir kısmı ise, bölge enkaz altındayken, işçilerin canını hiçe sayarak karları uğruna çarkların dönmesi için bir an önce üretimi başlatma seferberliğine girişmekte, bir makine parçasından ibaret gördükleri işçilerin, üretime "sorunsuzca" katılmaları için OSB'lerin yanına konteyner kentlerin kurulması için çalışmalarını hızlandırmaktadır. Bölge işçi sınıfı depremin acılarıyla boğuşurken, kapitalistler ise işçileri daha da güvencesiz ve ağır koşullarda çalıştırmak için kollarını sıvamakla meşguller.

Büyük bedeli Saray rejiminin enkaz altında bıraktığı emekçiler ödese de bu denli ağır bir yıkımın faturasının tüm işçi sınıfına ve emekçilere çıkartılması da kaçınılmazdır. 99 depreminin hemen ardından Mezarda Emeklilik Yasası'nın sessiz

sedasız çıkarılması hafızalardadır. Şimdi ise gün geçtikçe tükenen, saldırganlıkta sınır tanımayan dinci-gerici rejimin deprem yıkımına yaslanarak, her türlü kirli propagandayı kullanarak bu saldırıları daha da tırmandırması kaçınılmazdır. Bu faturayı yine bu ülkenin emekçilerine kesmek için her tür kirli yöntemle başvuracaklardır.

- 99 yılında saldırı yasalarına sessiz kalan sendikal bürokrasi, bugün de büyük felaket karşısında devlet ile birlikte bu çöken enkazın altında kalmış ve şu an "milli birlik ve beraberlik" adı altında iktidarın yanında hizalanmış durumdadır.

Dolayısıyla, işçi sınıfı ve emekçilerin AKP-MHP rejiminin pervasızlığına, sermaye sınıfının saldırı politikalarına ve işbirlikçi sendikal bürokrasiye karşı kendi göbeğini kendisinin kesmesi dışında bir alternatifi bulunmuyor.

- Bilim insanlarının açıklamalarına göre, Maraş depreminin yakın fay hatlarını tetiklemesinin yanı sıra İstanbul, Güney Marmara ve İzmir depremleri konusunda da ciddi bir ön hazırlık yapılmamıştır. Özellikle İstanbul için zamanın giderek daraldığı sık sık dile getiriliyor. Bu koşullarda insanca yaşanacak konutlar, sağlıklı kentleşme talepleri için müca-

dele, işçi sınıfı ve emekçiler için insanca yaşanacak ücret ve sosyal haklar mücadelesi kadar yaşamsaldır. Bu talepler, önümüzdeki süreçte de toplumsal mücadele güçlerinin temel gündemleri arasında yer almak durumundadır.

Bugün Maraş ve çevre illerde insan kırımına imza atan sermaye sınıfı ve onun siyasi temsilcisi olan AKP-MHP iktidarı suçüstü yakalanmıştır. Bu suçların hesabını sormak için dayanışmayı büyütmekle birlikte, örgütlü ve birleşik mücadeleyi yükseltmek de şarttır.

Saray rejiminin faşist ayağını oluşturan MHP'nin şefi Devlet Bahçeli, bir hafta süren sessizliğini bozdu. Depremin ikinci gününde sahneye çıkmış, yine her zamanki faşist üslubu ile bağırıp çağırması, etrafa tehditler savurmuş, ardından ise inine çekilip sessizliğe gömülmüştü. Adına 'Maraş merkezli deprem' denen vahşi katliamın 8. gününde tekrar kameralar önüne çıkan MHP şefinin zivanadan çıktığı görüldü.

Saray rejiminin tüm suçlarına birinci dereceden ortak olan bu kişi, öncesi ve sonrasıyla 6 Şubat katliamından dolayı hesap sorulması gerekenlerin başında geliyor. Zira Saray rejimi sadece rant ve talan politikasına dayalı imar aflarıyla, sahte yapı denetimiyle, tarım alanlarını imara açmasıyla ölümü hazırlamadı. Depremin ardından halkı enkaz altında bırakarak da en az yüz bin kişiyi katletti. Depremden sağ kurtulanları ise büyük ölçüde yüz üstü bıraktı. Emekçilerin dayanışması yetişmeseydi sağ kurulanların

ininden çıkıp tehditler savurdu

bir kısmı açlık ve soğuktan ölecekti.

Bu kokuşmuş rejimin şeflerinden biri Devlet Bahçeli, tam pişkinlikle enkaz altında kalan halka yardım edenlere saldırdı. Deprem katliamında Saray rejiminin suçlarını dile getirenlere saldırmakla yetinmeyen faşist şef yanı sıra deprem bölgesine yardım götürülmesinde etkin bir rol oynayan AHBAP ekibi ile Haluk Levent'i, Babala TV ekibi ile Oğuzhan Oğur'u şu sözlerle hedef aldı:

"...Devletin ve hükümetin hakkını teslim etmek lazımdır. Devletin yapmadığı ne vardır da ahabacılar, babalacılar akbaba gibi kanat çırpılmaktadır. Bu sahtekarların Türk televizyonlarında artık yer almaması lazımdır. Devleti acz içinde gösterircesine sosyal medyaya üşüşenler bindikleri dalı kestiklerini ne zaman anlayacaklardır?"

Pişkinlikte sınır tanımayan bu azgın

faşist zihniyet, halkı ölüme terk ederek işlediği suçlar yetmiyormuş gibi, yıkıma maruz kalan insanların acılarını bir nebze de olsa dindirebilecek işler yapanlara da salya/sümük saldırıyor. Halka düşmanlıkta öyle bir noktaya gelmişler ki, açlıktan ya da soğuktan ölüme tehlikesiyle karşı karşıya bulunan insanlara yardım edilmesi, onları çileden çıkarıyor. "Biz ölüme terk ettik. Siz neden kurtarıyorsunuz" demeye gelen laflar edebilecek kadar ucubeleşmişler.

İNANLIĞA KARŞI İŞLEDİKLERİ AĞIR SUÇLARI TEHDİTLE ÖRTME ÇABASI BEYHUDEDİR!

Görünen o ki, dinci suç ortaklarıyla suçüstü yakalanan MHP şefi, etrafa tehditler savurarak, bağırıp çağırarak, tiksinti verici ırkçı söylemler vererek suç-

larını örtme telaşına düşmüştür. Ancak ne kedisi ne de Saray'daki baş suçlunun bu defa yakalarını sıyırmaları kolay olmayacak. Halkı ölüme terk edip kokuşmuş Saray rejimlerini koruma telaşına düşen bu hilkat garibeleri ne kadar çırpınırsa çırpınsınlar suçlarını örtemezler. Zira katliamın sorumluları ayan-bayan ortadadır: Esas suçlu inşaat rantından semiren sermaye sınıfı ile o asalak sınıfın saraydaki temsilcileridir.

Faşist zihniyeti temsil eden Devlet Bahçeli ne kadar çırpınırsa çırpınsın toplu katliamın bir numaralı sanıklarından biri olduğu gerçeğini değiştiremez. Elbette bu ağır suçların hesabını kapitalist devletin yargısı sormak istemeyecek. Düzen yargısının harekete geçmesi ise ancak emekçilerin bu talebi güçlü şekilde yükseltmesiyle mümkün olabilir. Vurgulamak gerekiyor ki, bundan da önemli olanı, çok zaman geçmeden emekçilerin bu canilerden hesap sormak için örgütlü mücadeleyi yükseltmesidir.

“Yüzyılın felaketi” insan kıyımına dönüştü

Kapitalist düzen, bu düzenin yağmacı-talancı temsilcileri ve sözcüleri bir kez daha büyük bir yıkım olarak toplum yaşamının üzerine çöktüler. Ülkenin bulunduğu coğrafyanın deprem gerçekliği, bunu birkaç yılda bir hatırlatan yıkımlar ortada iken kılını kıpırdatmayanlar, para ve rant iştahlarının üzerini demagojik laflarla örtmeye çalışanlar, on binlerce insanımızı enkaz altında bıraktılar.

Deprem doğanın bir gerçekliği ve kapitalist düzende ise insanlığa büyük bir bedel olarak dönüyor. Defalarca yaşadık, gördük, hissettik bunu. Bu kez ise 10 ili kapsayan büyük bir yıkım, ülkenin neredeyse sekizde birini doğrudan etkiledi. Devletin resmi verilerini dahi baz alsak on binlerle ifade edilen ölümü yaşıyoruz...

Bilim insanlarının “defalarca söyledik, uyardık, yerini, şiddetini işaret ettik, yapılması gerekenleri, alınması gereken önlemleri ısrarla hatırlattık” haykırıları... Gözünü para ve kâr hırsı bürümüş, insan yaşamını ve toplumun ihtiyaçlarını görmekten uzak, inşaat şirketlerinin kasalarını doldurmayı iş edinen, akıl ve bilim dışı, insanlığa yabancılaşmış ve tepeden tırnağa kadar çürümüş bir sistem gerçekliği var karşımızda... Kapitalist sömürü düzeni ve sermayenin devleti, onun yarattığı algı, bakış, kültür ve işleyiş bir bütün olarak suçludur. Bu düzenin son 20 yılında AKP gericiliğinin, yasa-kural tanımaz yağma anlayışı insanlığın üzerine bina enkazı olarak çökmüştür. Ayakta kalmış tek bir bina dahi varsa, demek ki önlenilebilir bir yıkımla karşı karşıyayız demektir. Bu yıkımın sorumlularının hesap vermek dışında söyleyebilecekleri tek bir kelime yoktur.

Sorun ne sadece binaları inşa eden müteahhit ne de göz göre göre buna izin veren sözde denetleme yapan kurumlardır. Sorumlu; bir bütün olarak burjuva devlet mekanizmasının tamamıdır. Bu mekanizmaya ruhunu veren kapitalist yağma düzenidir. Bu gerçeklik sadece yıkımın yaşanması üzerinden değil, depremin ardından ortaya çıkan insanlık dramı karşısında da hayat buldu. Bu kadar büyük bir yıkımın karşısında devletin tüm olanaklarını seferber etmesi, yetmediği yerde tekellerin her türlü maddi ve gerekli alet ve teçhizatına el koyması ve

buna uygun bir koordinasyonla hızlı bir müdahale gerçekleştirilmesi gerekirdi. Oysa AKP-MHP iktidarı kılını dahi kıpırdatmadı. İlk günden itibaren yaptıkları tek şey gerçekleri gizlemek, algıları yönetmek, manipülatif açıklamalarla kendilerini aklamaya çalışmak oldu. 20 yıldır yalan ve çarpıtmaya dayalı “güçlü devlet” algısı bir buçuk dakikada çöktü. Bunun yarattığı korku ve tedirginlikle saldırganlaştılar. Gerçekleri karartmaya, bilgi akışını kesmeye, tehdit ve karalamalarla hedef saptırmaya çalıştılar. Yardım çağrılarını, acının haykırışını kameraları çevirerek, mikrofonun sesini kısarak boğmaya çalıştılar. Tam bir acizlik örneğiyle on binlerce insanı enkaz altında ölüme, on binlercesini ise sokakta açlık ve soğukla baş başa bıraktılar. Hala ulaşılamayan, gidilemeyen yerler var. Buna rağmen ilk günden itibaren can kurtarmaktansa “reklam” yapma kaygısı, kameraların önünde boy gösterme çırpınışı AKP’nin tüccar siyasetçilerinin ilk işi oldu.

Toplumun geniş kesimleri seferber oldu, işçiler, emekçiler yardım malzemeleri topladı, gidebilenler arama-kurtarma çalışmaları için bölgeye hızla ulaşmaya çalıştı. Açlık ve yoksullukla sınanan emekçi halkı cebindeki üç kuruşla bölgeye bir ihtiyaç malzemesi göndermek için çırpındı. AKP-MHP iktidarı ise toplanan yardım malzemelerinin üstüne AKP etiketi yapıştırmak ve tırların önüne valilik pankartları asmakla meşguldü. Sayısız örnekle uzatılabilecek bu liste, AKP düzeninin insanlık dışı anlayışı ve işleyişinin çarpıcı bir tablosunu sundu bize.

Depremi şiddeti, etkilediği bölgenin genişliği “yüzyılın felaketi” tanımlamasını hak ediyor. Ancak gelinen yerde bu tanımlama AKP-MHP gericiliğinin tüm insani değerler üzerinde tepinmesi nedeniyle “yüzyılın insan kıyımına” dönüştü. Depremi ilk anından itibaren ülkenin tüm olanaklarının koordineli bir biçimde seferber edilmesi gerekirken, tam bir acizlik ve vurdumduymazlıkla yıkımı ağırlaştıran bir tutum sergilediler. Hiçbir meziyeti olmayan insanların basiretsiz, beceriksiz ve kendi ikballeri dışında hiçbir canlının değerli olarak görülmediği yaklaşımlarla süreç yönetilmeye çalışıldı. Depremi ilk anından itibaren bugüne kadar yaşanan tüm gelişmeler bunu sayısız örnek üzerinden ortaya koydu. Ancak bu durum sadece AKP bürokratlarının, her şeye dair konuşup hiçbir şeyi beceremeyen çapsiz bakanlarının içinde bulunduğu rezil tablo ile açıklanamaz. Kapitalist düzende burjuva devlet mekanizmasının misyonu ve işleyişiyle bağlantılı bir tabloyla karşı karşıyayız. Başta işçi ve emekçiler olmak üzere toplumun karşısında kapitalist sömürü düzenini korumak, oluşabilecek riskleri sermayenin ihtiyaçları temelinde bertaraf etmek ekseninde var olan devlet gerçekliği, toplumsal yaşamın ihtiyaçlarına yanıt üretebilecek seferberliği harekete geçirebilecek bir kabiliyetten de yoksundur. O sermayenin güvenliği için var ve ilk günden itibaren AKP-MHP gericiliğinin yaptığı da budur. OHAL ilan edilir, gerçek bilgiler gizlenmeye çalışılır, sosyal med-

yada insan avına çıkılır. Her şart altında ekonominin çarklarının dönmesi güvenlenmeye çalışılır. Protesto eylemlerine acımasızca saldırarak insanlar gözaltına alınır. Yardım kampanyalarının dahi piyasa işleyişi içinde olması için seferber olunur ama toplumun, deprem yıkımının doğrudan etkilediği insanlar için hala tek bir adım atılmaz. Ve daha nice...

Ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel olarak yaşamın tamamını uzun yıllar derinden etkileyecek, kimi yönleriyle belirleyebilecek bir kapitalist yıkım yaşıyoruz. Bu yıkımın gösterdiği ilk temel gerçekliğin bu kapitalist sömürü düzeni ve onun kurumlarının bir bütün olarak çürüdüğüdür. Bu sistem artık insana tamamen yabancılaşmış ve aşılması beklemektedir. Deprem gerçeğinin topluma sarsıcı bir biçimde hatırlattığı temel gerçek budur. Güncel olarak her türlü olanağın bu felaket ve sonuçlarına karşı harekete geçirilmesi önemli. Ancak kapitalist düzene karşı mücadeleyi güncel planda örgütlemek de temel bir görevdir. Geniş kitlelerin bu gerçekler üzerinden aydınlatılması, var olan öfke ve tepkinin örgütlenerek hesap sorma bilinci temelinde harekete geçirilmesi ertelenemez bir sorumluluktur.

Bunu tamamlayacak ikinci temel gerçeklik ise başta işçi ve emekçiler olmak üzere örgütlü bir hareket yaratma ihtiyacıdır. Kapitalist barbarlığa karşı insanlığı koruyabilmek ancak buna bağlı. Bu ülkenin emekçileri canlarını enkaz altından kurtarmak, üşüyen canlarını ısıtabilmek, karınlarını doyurabilmek ve sağlıklı mekanlarda barınmasını sağlayabilmek için örgütlenmek zorunda. İlk günden beri duyduğumuz “devlet nerede” haykırışı herkesin üzerine bir karabasan gibi çöktü. Devlet orada ve yapması gerekeni yapıyor. Bu ülkenin emeğiyle, alınteriyle yaşayan insanları da üzerine düşeni yapmalıdır. Bu ülkenin emekçi halkının seferber olduğunu görmeli, enkazlardan tırnaklarıyla kazıyarak can kurtarmaya çalışanlarının da bu ülkenin işçileri-emekçileri olduğu gerçeğini bilmelidir. Biz bize yardım ediyor, acımızı paylaşıyor, yaralarımızı sarmaya çalışıyoruz.

Acılarımızı içimize gömecek, öfkemizi açığa çıkartacak ve hesap soracağız.

Emekçiler “asrın sahtekarları”ndan hesap sormalılar

Saray rejiminin yaptığı açıklamaya göre Maraş merkezli depremlerde hayatını kaybedenlerin sayısı 42 bini aştı. Rejimin “Deprem Koordinasyon Valisi” olarak atadığı Şırnak Valisi ise, gerçek kayıpların açıklanandan 4-5 kat daha fazla olduğunu söyledi. Buna göre ölenlerin sayısı 200 binden fazladır. Yaralananlar, yakınlarını kaybedenler, evsiz kalanlar, aradan geçen süreye rağmen halen çadır bile bulmayanlar ve daha pek çok sorun yaşayan milyonlarca insanın çektikleri, bu vahim tablonun diğer yanını oluşturuyor.

Doğal bir olayın büyük bir yıkım ve insan kıyımına dönüşmesinin baş sorumluları AKP-MHP rejiminin başında oturanlardır. Birçok suç ortakları olmakla birlikte Tayyip Erdoğan-Devlet Bahçeli ikilisi ile yakın çevreleri, bu büyük insan kıyımının esas sorumlularıdır. Zira bilim insanlarının raporlarını çöpe atan, deprem öncesinde tek bir önlem almayan, sonrasında ise uzun süre insanları enkaz altında ölüme terk eden sistemin başında bunlar var. Elbette Saray rejimi sermaye sınıfını temsil ediyor ve işlenen bütün suçlardan bu sınıf sorumludur.

Devletin felç olduğu, bir enkaz gibi halkın üzerine çöktüğü günlerde inlerinden pek çıkmayan AKP-MHP şefleri, tam bir pişkinlikle koltuklarında oturmaya devam ediyorlar. Uzun süre kaderlerine

terk ettikleri yüz binler enkaz altında can çekişirken bile, yaptıkları ilk açıklamalarda tehditler savurarak yine o tiksinti yaratan dinci-faşist zihniyetlerini sergilediler. İşte bu sahtekarlar halka karşı işledikleri ağır suçlar ortada iken depremin “kader planı” olduğunu söylediler. Oysa mesele depremin olması değil, öncesi ve sonrasında kokuşmuş Saray rejiminin korkunç bir acımasızlıkla halkı ölüme terk etmesidir. “Kader planı” sahtekarlığı tepki çekince “asrın felaketi” demeye başladılar. “Biz elimizden geleni yaptık ama ‘asrın felaketini’ yaşadık. Hiçbir ülke bunun üstesinden gelemezdi” propagandasını başlattılar. Bu demagojik söylemlerle suçlarının üstünü örtmeye çalışıyorlar.

Suçüstü yakalandıkları için paniklediler. Saray’ın bakanlarını, medyadaki besleme kalemlerini, trol ordusunu bu yalan kampanyası için sefer ettiler. Bu güruh inanılmaz bir pişkinlikle, biraz gecikme olsa da devletin anında müdahale ettiği, kimseyi yalnız bırakmadığı, ihtiyacı olanlara yardım ulaştırıldığı, felaket büyük olduğu için bunun yetmediği gibi yalanları dört koldan tekrarlamaya başladılar. Yani bu güruhların saltanatı korumak dışında hiçbir dertleri yok, hiçbir zaman da olmadı.

Yansıdığı kadarıyla inlerine çekildiklerinde, halka karşı işledikleri bu ağır suçlardan nasıl sıyrılacaklarını, Saray re-

jiminin çöküşünü ertelemek için neler yapabileceklerini, hangi kirli yol, yöntem ve araçları kullanacaklarını sapmakla iştigal etmişler. İki hafta geçtikten sonra depremlerde yıkılan kentlere gittiler. Ziyaret bir tür seçim çalışması şeklinde planlanmış. Zira adamların attığı tiksinti verici nutuklar ve sergiledikleri riyakarlık, suç şebekesinin başı olan bu ikilinin sahtekarlıkla halkı kandırıp, saltanatlarını ayakta tutmak için her tür kirli oyunu çevirmeye hazır olduklarını gösterdi.

Dinci-faşist rejimin her iki şefi, Ankara’ya döndükten sonra, iğrenç zihniyetlerini açığa vuran küfür, hakaret, tehdit dolu nutuklar attılar. Canilerin yakasına henüz yapışıp hesap soran toplumsal muhalefet olmadığı için, bu kadar ağır bir vebali sırtlarında taşıırken bile “karşı saldırıya geçme” taktiğine sarıldılar. Saray’a biat etmeyen basına, suçlarını açığa vuranlara, bu defa arkalarına dizilmeyen düzen muhalefetine karşı “lumpen/kabadaayı” bir edayla tehditler savurarak “hücuma” geçtiler. Söyledikleri her sözle vahşi kapitalizmin temsilcileri olduklarını kanıtladılar.

Sermaye düzenin siyaset arenası her zaman kepazeliklerle dolu olmuştur. Ancak böylelerine pek rastlanmamış değil. Bu kadar ağır bir suçun baş faileri koltuklarında oturuyor, yüzleri kızarmadan insan arasına çıkıyor, nutuklar atıyor, parmak sallayarak başkalarını tehdit edebili-

yorlar. Bunların her şeye rağmen halen sermaye devletinin tepesinde oturuyor olmaları ise, temsil ettikleri kapitalizmin nasıl da vahşileşmiş nasıl da çürümüş olduğunu gözler önüne sermiştir.

“Asrın sahtekarları” bu kadar şeye rağmen pişkin pişkin konuşabiliyor, “bize bir yıl verin, her şeyi yeniden yapalım” diyebiliyorlar. İşbaşında kaldıkları 21 yılın ardından halkın çoğunluğunu açlık sınırının altında bir yaşama mahkum etmiş, doğal bir olayın yüz binlerce insanın hayatına mal olmasını sağlamış, milyonların geleceğini karartmış ama tüm bunlar yetmemiş olmalı ki, emekçilerden destek talep edebiliyorlar.

Bu kadar acımasızlık, vicdansızlık, pişkinlik, ahlaksızlık ancak kapitalizm bataklığında üreyen sermayenin dinci-faşist temsilcilerinde bulunabilir. Böylelerinin halen ortalıkta dolaşabilmeleri, nutuk atabilmeleri, saraylarında sefahat sürebilmeleri, iktidar koltuğuna yapışmaya devam etmeleri, onlardan hesap sorabilecek güçte bir toplumsal hareketin olmaması sayesinde mümkün oluyor.

Kokuşmuş Saray rejimini bu şebekenin başına yıkmanın zaman çoktan geldi/geçti. İşçiler, emekçiler, ilerici/devrimci güçler ve rejimin gazabına uğrayanlar bu kokuşmuş Saray rejimini tarihin çöplüğüne atamazsa, maalesef yeni felaketlerin ardı arkası da kesilmeyecek.

Yansıyan haberler Suriye’de de birçok yerin yıkıldığı, binlerce kişinin hayatını kaybettiğini ve sınırlı imkanlardan kaynaklı enkaz kaldırma çalışmalarının çok ağır ilerlediğini gösteriyor.

ABD emperyalizmi Türkiye, Suudi Arabistan, Katar gibi suç ortaklarıyla Suriye’ye karşı savaş başlatmakla kalmadı, Suriye halklarını açlık ve sefaletle mahkum eden vahşi bir ambargo da uyguladı. Organize ettikleri savaş yüzbinlerin hayatına mal olmuş, ülkenin yarısı yıkılmış, nüfusunun önemli bir kısmı göç etmek zorunda bırakılmıştı. Ancak bu kadarı Washington’daki “uygar/batılı” emperyalist şeflere yeterli gelmemiş olmalı ki, tüm bunların ardından Suriye’ye “Sezar yaptırımları” adı verilen bir ambargo ilan ettiler. Bu vahşi ambargo ile Suriye’nin boğazı sıkılıyor, nefes alamaz duruma getirilmek isteniyor. Zaten sa-

Suriye’de ABD ambargosu ve deprem

vaşla yıkıma uğratılan ekonomi, ambargo ile çöküşe sürüklenerek toplumun ezici çoğunluğunu sefaletle karşı karşıya bıraktı.

Durum bu kadar vahimken Maraş merkezli iki deprem Suriye’yi de vurdu. Halep, Lazkiye, Tartus gibi kentlerin yanı sıra Türk ordusunun/cihatçı çetelerin kontrolü altındaki İdlib, Afrin kentleri ile çevresinde de depremin etkisi hissedildi. Yansıyan haberler Suriye’de de birçok yerin yıkıldığı, binlerce kişinin hayatını kaybettiğini ve sınırlı imkanlardan kaynaklı enkaz kaldırma çalışmalarının çok ağır ilerlediğini gösteriyor.

ABD yaptırımlarından dolayı gıda, ilaç gibi temel ihtiyaçların bile çok kı-

sıtlı olduğu koşullarda deprem daha da yıkıcı oldu. Zira yaptırımlardan dolayı Suriye’ye yardım da yapılamıyordu. Zira yardım etmek isteyenler, ABD’nin vahşi ambargosunun yaptırımlarından çekiniyordu.

Deprem bölgesinden yansıyan görüntüler, oradaki halkın yaşadığı yıkım ve çaresizlik vahşi ambargonun kaldırılması yönünde çağrılarının yapılmasına neden oldu. Basınç altında kalan Joe Biden yönetimi, istemeye istemeye de olsa, deprem yardımları için 180 günlük yaptırım muafiyeti sağlanacağını duyurdu.

AA’ya dayandırılan haberlerde, ABD Hazine Bakanlığı Yabancı Varlıkları Kont-

rol Ofisi’nin (OFAC) Suriye için deprem yardımıyla ilgili tüm işlemlere “izin veren” bir genel lisans yayımladığı belirtildi.

Vahşi ambargo kaldırılana kadar geçen sürede enkaz altındakilerin çoğunluğu hayatını kaybetmişti. Bu ambargo olmasaydı hem Suriye’nin imkanları daha iyi olacak hem yardım ulaştırmak isteyenlerin önünde bir engel olmayacaktı. Böylece ABD emperyalizminin insanlığa karşı işlediği ağır suçlara yeni si eklenmiş oldu. ABD, Irak’a uyguladığı ambargodan dolayı 500 bin çocuğu ölüme mahkum etmişti. Dönemin Dışişleri Bakanı Madeleine Albright, bu kıyımla ilgili soru soran gazeteciğe, ambargo sonuçlarının 500 bin çocuğun öldürülmesine değdiğini söylemişti. Bu sözler, Washington’da hakim olan emperyalist zihniyeti net bir şekilde anlatıyor.

Deprem bölgesinde bir psikoloğun gözlemleri...

“İnsanlar travmalarını alıp başka şehirlere gitti”

Maraş merkezli depremin ilk günlerinden itibaren Adıyaman'da bulunan psikolog ile gözlemleri üzerine konuştuk.

Depremin ilk günlerinden bu yana afet bölgesindeyiz. Birçok olaya şahit oldunuz. Aynı zamanda bir psikolog olarak gözlemlerinizi nelerdir?

Depremin 3. günü buraya ulaştım. Biz devlet görevlendirilmesi ile Hatay'a gönderildik. Yaklaşık bin-bin beş yüz kişilik bir sağlık ekibi görevlendirildi. Fakat biz 3. güne kadar İstanbul'dan çıkarılmadık. Sürekli havaalanından tren istasyonlarına, oradan otogara doluşturıldık ve bir türlü afet alanına gelemedik. Çünkü ne yazık ki AFAD'ın inanılmaz bir koordinasyonsuzluğu vardı. Dolayısıyla biz de birkaç arkadaş kendi çabamızla TTB, SES ve HDP'nin organize ettiği bir ekiple geldik. Bireysel gitmemizin bir yararı yok. Tek başına insanlara ulaşmak yetmiyor. Barınma, gıda ya da psikolojik olarak destek sunabilmek için bir ekiple hareket etmek gerekiyor, örgütlenmek gerekiyor aslında. Burada Cemevi var, arkadaşlar iyi bir ekip kurmuşlar. Burada bireysel olarak gelip bizimle hareket eden arkadaşlarımız da var.

MİLLETVEKİLİ VE VALİ'NİN BİNASINDA İŞ MAKİNESİ ÇALIŞTI

Depremin dördüncü gününün akşamına kadar burada kurtarma çalışmaları yapılmadı. İnsanlar kendi çabaları ile yakınlarını çıkardılar. Hatta şu anekdotu hiç unutmayacağım; bir kadın tırnakları ile kazıya kazıya kocasını ve annesini çıkarmış. Ellerini yıkayamıyor ve yemek bile yiyemiyordu. Çünkü annesinin cesedini çıkarmaya çalışırken kendi vücuduna da hasar vermiş. Tırnaklarının arası kanlıydı. Burada Adıyaman'da hiç kimse yoktu gerçekten. İnsanlar bireysel olarak buradaydı. İş makinasının çalıştığı yalnızca bir-iki apartman vardı: Biri AKP'li Milletvekili'nin de öldüğü bina, öbürü ise Vali'nin akrabalarının içinde olduğu bir binaydı. İşin garip tarafı şu ki, bu binaların bir sağında bir de solunda iki bina yıkılmış ikisinden de ses geliyor ama içindekiler “torpilli” olduğu için sesin hiç gelmediği umut olmayan bir binayı kazıyorlardı. Ankara ve Konya'dan gelen AFAD ekibi ile sohbet ettik biraz ve bu arkadaşlar bile durumdan çok şikayetçilerdi. AFAD ekibindeki termal ses cihazını

getiren ekipler şunu söylüyor:

“Termal ses için bile torpili araya sokup bizi öyle yönlendiriyorlar. Biz bu şekilde enkaza gidiyoruz. İlla araya bir torpilin girmesi gerekiyor.”

“İŞÇİ SINIFINA YÖNELİK TOPYEKÜN BİR SALDIRIDIR”

Bu durum artık gerçekten kimlikisel bir şey değil, işçi sınıfına yönelik topyekün bir saldırdır. İnsanlar şoktalar ancak buna rağmen normal davranıyorlar. Aslında olması gerekenin dışında bir normallik bu. Muhtemelen üçüncü haftasında psikolojik olarak birçok sorun patlak verecek. Çünkü bütün ailesini kaybedenler var. Köylerde ise durum daha vahim. Dördüncü gün gittiğimiz bir köye ilk ulaşan bizdik. Yolları kapalı olduğu için bizden önce giden olmamış. Oradaki köylülerin söylediği şeydu: “Biz umudumuzu kesmiştik çünkü dünya yıkıldı sanıyorduk.” Köydeki tüm evler yıkılmış, kendi cenazelerini kendileri çıkarıp gömmüşlerdi. Bu çok acı bir şey, o insanlar yıllarca travmasını yaşayacaklar.

“Biz ölmüş hayvanları böyle gönderiyoruz. Ben annem için aynı şeyi yaptım bunu asla unutamayacağım”

Ölüm ya da deprem insanlarda travma yaratıyor ama travmanın asıl kalıcı olmasını sağlayan şey şudur: Normalde bu topraklarda yaşayan insanlar ölümlerini alırlar, yıkarlar, gömerler, yani “o senaryo”yu tamamlarlar. Ama depremde yakınları ölen bu insanlar için o senaryo eksik kalıyor. Mesela gittiğimiz köyde insanlar saatlerce karın ortasında beklemişler. Gidecek yerleri de yok. Elektrik yok, telefon yok, hiçbir şey yok ve ne olduğunu anlayamıyorlar. Sonra canhıraş en yakın köylerde ailelerini yalın ayak kurtarmaya gidiyorlar. Sonra bunlar kendi cesetlerini poşetlere sarıyorlar ve o dağlardan aşağıya kaysın diye bırakıyorlar. Bir kadın şunu söyledi: “Ben yıllardır hayvancılık yapıyorum ve biz ölmüş hayvanları böyle gönderiyoruz. Ben annem için aynı şeyi yaptım bunu asla unutamayacağım.”

“BU İNSANLAR BU KADARINI HAK ETMİYORLARDI”

İnsanların hayatlarında unutamayacağı acılar yaşatıldı aslında. Hal böyleyle

ken bir kesim “deprem öldürmez Allah öldürür” diyor. Bir başka kesim ise “binalar öldürür” diyor. Deprem öldürebilir ama bu insanlar bu kadarını hak etmiyorlardı. Bugün bir öğretmenle konuştum; bütün öğrencilerini kaybetmiş. O kadar normal bir vaziyette ki, bu öğretmen bir ay sonra belki iki hafta sonra tekrar ders başı yapacak. Hangi psikoloji ile yapacak? İnsan bunu düşünemiyor bile. Bu insanların ilk ihtiyaçlarından birisi kesinlikle psikolojik destektir. Barınma, gıda, hijyen kadar özellikle bir ay sonra bu insanların psikolojik danışmaya da ihtiyacı olacak.

Dördüncü günden sonra biz enkazlarda ses alma kısmına geçmedik. Mucize diyorlar ya, mucize olacağına dair bir inancımız kalmamıştı. Ben biraz gözlem yapmak istedim. Yani enkazların başında bekleyen insanların hissiyatlarına ilişkin bir gözlem. Bir amca vardı keyfi yerinde gözüküyordu. Bizi hemen davet etti ateş başına, sonra konuştuk. Amcaya neden burada beklediğini sorduk. Dedi ki:

“3 tane yakınım var içeride, 42 mezar kazdım evimin bahçesine, Bağ evine 38 kişiyi gömdüm, burada 3 kişiyi bekliyorum.”

Adam annesini, kardeşini, eşini, çocuğunu, gelinini, torunlarını her şeyini kaybetmiş ve normal davranıyordu. Bu adam zaten bir süre sonra ciddi şeyler yaşayacak. Burada hemen hemen herkes birbirini tanıyor. Adıyaman küçük bir yer ve köy-mahalle çalışmalarında fark ettiğim şey şu; herkes birbirini tanıdığı için dolayısıyla herkes zincirleme yakınlarını kaybetmiş. Köylerde taziye yerleri var ve hepsinin çocukları ölmüş. Bugün 75 yaşındaki bir nene ile ahır kapısına gittim, tek çocuğu varmış onu da kaybetmiş. Bana dedi ki “Gidenler ölmedi, ben öldüm, asıl ölen kalanlardır.”

“DEVLET YOKTU, GERÇEKTE YOKTU”

Yaşananlar bir katliam gibi. Herkesin burada söylediği bir şey var: “zamanında gelselerdi ölenlerin çoğu kurtarılırdı.” Devlet yoktu, gerçekten yoktu. Herkesin söylediği şey şeydu: binaların altından konum atılmış. Bütün binalardan ses gelmiş. 4 gün boyunca burada kimse yoktu. Bakın burada herkesin tırnakları kirli ve kesmiyorlar tırnaklarını biliyor musunuz? Çünkü gömdükleri ama yarım kalan

senaryonun devamı tırnakların arasında. Çok öfkeli ama korkuyorlar. Devleti eleştirmekten korkuyorlar. Psikolojide şöyle bir şey var, bir şey seni korkuttuğunda, bir şeyden korkuyor ve baskı hissediyorsan korkunu mistik bir şeyle dışarı çıkarırsın, “Allah yaptı”, “Allah'ın işi” diyor burada herkes. Ama biraz konuşmaya başlayınca tüm cümleler “devlet gelmedi” de sonuçlanıyor.

“İŞÇİ SINIFI ÖRGÜTSÜZ. DEVLET ZATEN ÖRGÜTLÜ AMA KENDİSİ İÇİN ÖRGÜTLÜ”

Köylerde su yok, insanlar kar eritip içiyorlar. Salgın hastalıklar kısmen başlamış diye duyduk. Kolera-tifo gibi hastalıklar başladı ya da başlayacak. Kadınlar için enfeksiyonel hastalıklar başlayacak. Enkazdan çıkarılanlar sürekli ağlama krizleri geçiriyor. Bu insanları rehabilite edecek bir ekibin çoktan kurulması gerekiyordu. İşte tüm bunlar o kadar tanıdık ki 99 depremi, Soma, Ermenek, Van, İzmir, Hendek, Torunlar İnşaat hepsinde aynı şeyler yaşandı ve yaşanmaya da devam edecek. Çünkü örgütsüz bir toplumuz. İşçi sınıfı örgütsüz. Devlet zaten örgütlü ama kendisi için örgütlü. Ayrıca şunu da ekleyeyim; sağlıkçılar gelmek istedi fakat “ihtiyaç yok” denildi. İnsanları şehirlerin içine almadılar, aldıklarında geri göndermeye çalıştılar. Gönüllü olarak gelenler için gözaltılar, soruşturmalar ve baskılar başlatıldı.

-İnsanların en temel ihtiyaçları barınma, beslenme ama bunun dışında hayatlarını devam ettirebilmeleri için psikolojik olarak da destek almaları gerekiyor dediniz. Peki bu nasıl sağlanabilir?

Çok medikal olarak düşünmemek gerekiyor. Yani hastanelere götürülmek, ilaçlara boğalım gibi düşünmemek gerekiyor. Bu insanlar şimdi farkında değiller yaşadıklarının ama zaten farkında olsalar da çok kişi var etraflarında. Bir ay sonra yalnız kalacaklar. Aslında temelde, ilk etapta yalnız olmadıklarını hissettirmemiz gerekiyor. Köylerde, ilçelerde, beldelede belki onların kültürüne yakın, onları daha içsel olarak anlayacak ekipler kurulsa, onları hem mental olarak iyi hissettirecek hem gerçek anlamda kucaklayacaktır. Az önce söylemiştim zaten bir süre sonra intiharlar başlayacak. Bu-

rada yaşananlar herkesin kaldırabileceği türden şeyler değil. Cesetler kokmaya başladı ve insanlar o enkazların önünde halen daha bekliyorlar. Çıkan cesetler normal bir insan cesedi değil. Yani çoğu cansız beden olması gereken insan formundan çok uzakta. Bu insanlar için gerçekten çok ağır bir şey. Tüm bunlar için psikiyatristlerin yoğunluklu olduğu ekiplerin oluşturulması gerekiyor.

Çocuklar şu an da oynuyorlar, geziyorlar, anlamıyor gibi görünüyorlar ama durum bundan ibaret değil. Normalde psikolojide 0-6 yaş arası yaşanan her şey travma olarak kalır. Yetişkinler alışır, kabullenir ve devam ederler, ama çocuklar için bu sonsuz bir travma haline dönüşür. Çocukların hepsi şu anda yalıtılmış gibi duruyor, neredeyse hepsi. Köylerde ya da mahallelerde çocuklarla oturduğunuzda "Sallandık!" diyerek birden ayağa fırlıyorlar. Özellikle çocuklar için aileler dışında -çünkü ailelerin de psikolojisi normal değil- kucaklayıcı bir çözüm bulmamız gerekiyor. Çocuk gelişimcilerin, psikologların, psikiyatristlerin bu anlamda gerekirse köy köy komiteler kurması gerekiyor. Bu atıl durumdan çıkılması gerekiyor, çünkü buradaki insanlar hiçbir şey yapamıyorlar. Umutlarını kaybettikleri için hiçbir şey yapmıyorlar. Mesela en basitinden kalkıp bir banyo bile yapmıyorlar. Bir an önce onların da ortak bir şeyler yapması gerekiyor.

"İNSANLAR TRAVMALARINI ALIP BAŞKA ŞEHİRLERE GİTTİLER"

Biz gittiğimiz köylerde üniversiteli öğrencilerle birlikte küçük ekipler kurmaya çalıştık. Ekipler kurarak işte "banyo yapma ekibi", "kitap okuma ekibi", "akşam sohbet etme ekibi" gibi şeyler. Tabi burada iş anlamında profesyonellerin olması daha sağlıklı olacaktır. Bir an önce köyler, mahalleler, beldeler ve merkeze için ekiplerin oluşturulması gerekiyor. Bu arada şehir boşalmış durumda. İnsanlar travmalarını alıp başka şehirlere gittiler. Onların tek tek tespit edilmesi gerekiyor, çünkü bu insanlar eninde sonunda patlayacaklar. Travmalar sadece insanları ilaca bağımlı hale getirmez; topluma, kendisine, çevresine zarar verecek psikopatlar da yetiştirir. Dolayısıyla yapılacak şey belli aslında: Herkesi kucaklayıp destek verecek merkezlerin açılması. Bu ise apoletli, psikolog olduğu her halinden belli olan kişilerin değil, yıkımı yaşayan insanların doğal ortamına adapte olabilecek kişilerin yapabileceği bir şeydir.

KIZIL BAYRAK / ADIYAMAN

Haklarımız, hayatımız ve geleceğimiz için harekete geçelim!

Depremzedelerle dayanışmak için Antakya'ya, HDP'nin kurduğu koordinasyon merkezine doğru yola çıktık. Şehre yaklaşırken yaşanan felakete tanıklık etmeye başlamıştık; otobüs terminallerinde insan yoğunluğu, korku dolu gözlerle bakan göçmenler, çocuklar, çevrede enkaza dönmüş yerleşimler, taş-tuğla ve çöplerden oluşan tepelikler...

İskenderun'dan geçerken yol boyunca sıralanan moloz yığınları gördüm. Yakın civarda bir çadır alanına rast gelmek yüreğime su serper gibi olmuştu fakat- indiğimiz noktada konuştuğum depremzedeler çadırlarının olmadığını, çadırkentlerin çok çok sınırlı olduğunu söylediler. Yanına yaklaştığım bir depremzede anne şöyle söyledi: "Başımızı sokacağımız bir çadır bile yok. Çadır almak için en az 3 aile birlikte kalmamız ya da 10 kişilik bir aile olmamız gerekiyor. Yetkililer böyle söyledi ve bize çadır vermedi." Gördüğüm çadırkent 50 metre ötede bulunuyordu fakat depremzede anne başını sokacak bir yer için kendisini şehir dışındaki yakınlarına götürerek otobüsün yolunu gözlüyordu.

İskenderun'a ilk ayak bastığımda zırat depremzedelerin şikayet ettiği çadır sorunu, bugün depremin üzerinden iki hafta geçmişken hala çözülmemiş değil. Sermaye devletinin böyle bir derdi bulunmadığı ise açık. Depremzedeler onca kayba, yaşadıkları derin tramvaya rağmen hasarlı binalara girmek zorunda kalacak kadar temel ihtiyaçlarına ulaşamazken, devletin aldığı önlem yine çadır-konteyner sağlamak değil hasarlı binalara girişi yasaklamak oluyor. Sağ kalabilen depremzede, insani ihtiyaçlarını kendi çabasıyla karşılamaya çalıştığı için bir kez daha devlet tarafından cezalandırılıp suçlu ilan ediliyor anlayacağımız.

İskenderun'u geride bırakıp Defne'deki koordinasyon merkezine gittikten sonra yakın civarlardaki mahallere gidip gözlemler yaptık. Gezip gördükçe yıkımın büyüklüğünü anlamış oldum. Adımladığım sokaklarda görebildiklerimin yanında bir de görülmeyen, onlarca enkazın altında yatan acı tabloyu duyumsadım.

Antakya'da depremzedelerle yardımlaşma-dayanışma faaliyeti için gitmiş olduğum Akevler Mahallesi ve buraya giderken geçtiğim caddeleri ise unut-

mak mümkün değil. Burada gördüklerim savaş alanından çekilen bir fotoğrafın yansımasıydı adeta. Çatıların, balkonların yıkıldığı, çoğu alanın moloz yığına dönüştüğü, toz-toprağa bulanmış oyuncakların, giysilerin ve aile fotoğraflarının etrafa saçıldığı, pencere camlarının tümüyle parçalandığı ve duvarları olmayan evlerden toza bulanmış perdelerin sarktığı bir savaş ortamı vardı önümde. Camsız pencerelerden sallanan perdeler dışında hiçbir şey hareket etmiyordu. Bu çevrede pek çok yapı bir-iki kat aşağı göçmüş, zemin kat haline gelmişti. Özellikle marketlerin bulunduğu binalar-marketlerin kolonları kesmesinin bir sonucu olarak- yıkılmış, yanındaki binalara da zarar vermişti.

Akevlere giderken önünden geçtiğim Emek Mahallesi'nde, daha öncesinde orada toplu konutların olduğunu önünde duran tabeladan anladığım molozlardan oluşmuş gri bir yığın vardı. Onlarca ailenin yaşadığı bu alanın toplu bir mezarlık, toplu konut isminin yazıldığı tabelanın bir mezar taşına dönüştüğü bu görüntü çok sarsıcıydı.

Akevler, enkazlarla çevrilmiş bir mahalleydi. Yol boyu, enkazların önünde cesetlerini bekleyen aileler vardı. Betonsan Taksi Durağı'nın hemen karşısına düşen bir bina un ufak olmuş, önünde günlerce nöbet tutan aileler artık nöbetlerini yakınlarının sağ-salim gelmesi için değil naaşlarına tek parça halinde ulaşmak için tutuyorlardı. Sevdikleri, yakınları için yaşam umudu çoktan geride kalmıştı. Bir köşeye dayadıkları tabutla cenazelerine sarılmak istiyorlardı artık. Bu binada kazan dairesi patladığı için insanların bir kısmı yanarak can vermişti. İlk saatler pek çok sesin geldiğini söyleyen depremzedeler, AFAD'ı ısrarlı arayışlarının sonuçsuz kaldığını, arama-kurtarma faaliyeti yapılmadığı için enkazdakilerin göre göre öldüğünü ifade ediyorlar. Onlarca insan, yardım çığlıklarını duydukları, bir gün, bir saat önce ses veren insanların ölümüne şahit olmak durumunda bırakılmış ve içlerinde koca koca enkazlar açılmıştı. Bu binada yakınlarını kaybeden bir depremzede "1 yıl önce depreme dayanıklıdır raporu verildi binaya. Bu bile bile cinayet!" diyerek, insan hayatının hiçe sayıldığı bu katliamcı ölüm düzenini özetliyordu. Ha keza, konuştuğumuz bir

hemşire çalıştığı hastanenin ek hizmet binası için yıllar önce depreme dayanıklı değildir raporu verildiğini, buna rağmen ölümüne çalıştırıldıklarını söylüyor; "Göz göre göre ölüme gönderdiler bizi" diye haykırıyordu.

Bu iki örnek dahi depremin değil asıl onu felakete dönüştüren, kâra dayalı kapitalist işleyişin ölümlere, cinayetlere neden olduğunu kanıtıyor. Birinde güvenilir ve sağlam olmayan binalara kolayca depreme dayanıklıdır raporu verildiği, diğerinde ise bir hastane binasının yani yaşam kurtaracak bir alanın dahi dayanıksız olduğu ve bu bilinmesine rağmen hiçbir adımın atılmadığı görülüyor. Mesele sadece kaçak yapılara, işini düzgün yapmayan müteahhitlere, arada para yiyen denetimcilere kesilecek kadar basit değil. Bu sistemsel bir sorun, insanın ve her türlü insani ihtiyacın piyasa koşullarına, sermayenin çıkarlarına feda edilmesinin bir sonucu.

Bu iki örnek bir noktaya daha işaret ediyor; örgütsüz toplumun ölüme mahkum edildiğine. Barınma, beslenme, eğitim, ulaşım, sağlık en temel haklarken bu düzende bunlara ulaşılamadığını, hastanelerin, okulların, toplu yaşam alanlarının ne kadar çürük olduğunu, her şeyin parayla satıldığı bu düzende en sağlıksız konutlarda yaşamak zorunda bırakıldığımızı, aslında hala yaşıyor olmamızın bir mucize olduğunu kanıtıyor. İşçi ve emekçiler gündelik olarak şiddet, insanlıktan uzak çalışma koşulları, yeterli-nitelikli beslenme ve sağlık hizmetlerine ulaşamama gibi sorunlarla boğuşuyor. Çalışma alanlarında iş kazaları yaşıyor, toplu iş cinayetleriyle katlediliyor. Depremde de ölen, yıkıma uğrayan yine emekçiler oluyor. Bunun gerisindeki temel nedenlerden biri örgütlü mücadelenin yeterince güçlü olmamasıdır.

Depremlerin felaketlere dönüştürülmesine, gündelik hayatın istismar ve sömürüden ibaret hale getirilmesine karşı en büyük itiraz, en büyük tedbir örgütlülüktür, haklarımız, hayatlarımız, geleceğimiz için harekete geçmektir. Örgütlü insanlar olarak bu çabayı ortaya koymaya, toplumun bu yaşadıklarından dersler ve sonuçlar çıkarması için onlara yol göstermeye devam edeceğiz!

GEBZE'DEN BİR SINIF DEVRİMCİSİ

MİB MYK toplantısı sonuç metni

Depremzedelerle dayanışmayı büyütme mücadeleyi birleştirme zamanı!

Metal İşçileri Birliği Merkez Yürütme Kurulu (MYK) olarak şubat ayında gerçekleştirdiğimiz toplantının ana gündemi tüm toplumu derinden sarsan deprem felaketi oldu.

MİB MYK olarak, Maraş ve Hatay başta olmak üzere 10 ilimizde ve Suriye’de yaşanan deprem felaketinde hayatını kaybeden canlarımızın ailelerinin ve tüm insanlığın başı sağ olsun diyoruz.

Toplantımızda ilk olarak, depremin doğal olay olduğu ancak on binlerce insanın hayatını kaybetmesinin, yüzbinlerce insanın hayatının mahvolmasının baş sorumlusunun, hiçbir önlem almayan vahşi kapitalist sistem ve onun bugünkü temsilcisi tek adam rejimi olduğu vurgulanmıştır. 1999 Marmara depreminin üzerinden 24 yıl geçmesine rağmen halen hiçbir şeyin değişmediği gözler önüne acı bir şekilde serilmiştir. İnşaatlar, evler bilimin sunduğu imkanlar ışığında değil kârın, rantın, talanın ve yağmanın esas alındığı bir anlayışla yapıldığı için deprem daha yıkıcı olmuştur.

Deprem öncesinde de hiçbir hazırlık yapılmamıştır. Oysa bilim insanları Pazarlık merkezli bir depremin olacağını ve acilen önlem alınması gerektiğini ortaya koyan raporları hem bakanlara hem Cumhurbaşkanına ilettiklerini ancak hiçbir yanıt alamadıklarını açıkladılar. Bilim insanlarının raporlarını Sarayın çöplüğüne atanlar, yaşanan büyük insan kıyımının da baş sorumlularıdır.

Bilim insanlarının deprem sonrasında ilk 72 saatin önemine vurgu yapmasına rağmen birçok yerde arama kurtarma faaliyetlerinin başlamaması can kayıplarının daha da artmasına neden olmuştur. Sermaye devletinin “Güçlü Türkiye” söyleminin, konu işçi ve emekçilerin canı olunca ne kadar boş olduğu gözler önüne serilmiştir. Bu deprem göstermiştir ki; devletin işleyişi, yapılanması ve önceliği sermayenin ihtiyaçlarına göre. Sermayenin çıkarları için bir gece yarısı bile alınan kararlar, deprem için, oradaki halkın acil ihtiyaçları için günlerce alınmamıştır. Ayrıca günümüzde teknolojik gelişmelerin sunduğu imkanlara rağmen deprem sonrası birçok yere yardımların ulaştırılmaması sermaye devletinin ne için var olduğunu tüm topluma sorgulatmıştır. Kapitalist sistemde devletin yapı-

lanması ve işleyişinin yapıcı değil, yıkmaya endekli olduğunu göstermiştir.

Depremin hemen sonrasında tüm Türkiye’de işçi ve emekçiler büyük bir dayanışma örneği gösterdi ve göstermeye devam ediyor. İşçi sınıfı hemen hemen bütün fabrikalarda dayanışmayı örnek için canla başla çalışmıştır. Bazı fabrikalarda “gönüllü fazla mesai” ile depremzedelerin ihtiyaçları karşılanmaya çalışıldı. Başta maden ve inşaat işkolları olmak üzere birçok işyerinde oluşturulan arama kurtarma ekipleri bölgeye gittiler. Sermaye devletinin yapmadığını, işçi ve emekçiler sahip oldukları tüm imkanlarıyla seferber olarak dayanışma ile yapmaya çalıştılar. İktidar, halkı ölüme terk etmekle kalmadı, canları kurtarmak için yola çıkan madencileri uzun süre Zonguldak ve Ankara’da bekletti. Oysa o koşullarda can kurtarmak için dakikaların bile büyük bir değeri vardı.

Birliğimiz depremin hemen ardından “topyekûn seferberlik” çağrısı yapmış, bu kapsamda arama kurtarmanın ve dayanışmanın önemine işaret etmiştir. Metal işçileri şahsında işçi sınıfının deprem felaketinin sonuçları üzerinden somut taleplerinin çağrısını yapmıştır. Fabrikalardan deprem bölgesi için teknik ekiplerin oluşturulmasını, fabrikalardaki üretimin depremzedelerin acil ihtiyaçlarına göre planlamasını talep etmiştir. Sendikalarımızda toplanan aidatların en

az bir aylık kısmının deprem bölgesine gönderilmesi, sendikalarımıza ait otellerin afetzedelere açılması çağrılarını yükseltmiştir.

Yunanistan, Ermenistan ve Irak Kürdistan’ından gelen arama kurtarma ekiplerine ve yardım tırlarına dikkat çeken MYK’amız, sermaye iktidarlarının kutuplaştırıcı, düşmanlaştırıcı politikalarına rağmen halklar arasında düşmanlık olmadığına dikkat çekmiş, bu temelde işçilerin birliği ve halkların kardeşliğinin önemine vurgu yapmıştır.

Unutulmasın ki; 99 Marmara depreminin ekonomik faturası işçi ve emekçilere yıkılmıştır. O dönem birçok sosyal yıkım saldırısı sınıfın mücadelesinin sekteye uğraması sonucu geçirilmiştir. Yine o dönem sendikaların saldırılara karşı gerçekleşen eylemleri durdurması sonucu “Mezarda emeklilik yasası” bir gece yarısı mecliste onaylanmış ve sınıfın emeklilik hakları gasp edilmiştir. Aynı sürecin tekrar yaşanmaması, afetin ekonomik faturasının işçi ve emekçilere kesilmemesi için sınıfın hak gasplarına karşı uyanık olması ve mücadelesini sürdürmesi gerekmektedir. Yaratılan dayanışmanın, sermaye iktidarına karşı mücadele ile birleştirilmesi şarttır.

MYK’mız, metal fabrikalarında “ek zam” talebi ile başlatılan mücadelenin basıncıyla MESS’in adım atmak zorunda

kaldığını belirtmektedir. Özellikle asgari ücret zammıyla birlikte metal işçisinin “ek zam” talebi birçok fabrikada yükseltilmiştir. Verilen “ek zam” Mart zammının öne çekilmesi ve kıdem farkından ibarettir, bunun kendisi mevcut ekonomik krizde hiçbir şekilde yeterli değildir. Ancak, “ek zam” süreci özellikle Metal Fırtına sonrası “TİS dönemi bitmeden ara zam yapılamaz, sözleşme yenilenebilir” diyen yetkili sendikaların aksine sözleşmelerin delinebileceğini göstermesi açısından önemlidir. Bununla birlikte, metal işçisinin insanca yaşamasına yetecek bir ücret mücadelesinden çok, talebi MESS’in ne kadar verebileceğine indirgeyen sendikal bürokrasinin uğursuz rolü de bir kez daha görülmüştür.

Metal işçisinin zaman yitirmeden haklı ve meşru talepleri için inisiyatif alması, eylem gücünü göstermesi ve tabanda birliğini oluşturması gerekmektedir. Gerçek kazanımların yolunun da ancak bu şekilde açılacağı süreci tekrar göstermiştir. MİB MYK olarak tüm metal işçilerini tabanda birliğini güçlendirmeye ve fabrikalarda komitelerini oluşturmaya çağırıyoruz. Biz bu yöndeki çabamızı ve mücadelemizi kararlılıkla sürdürmeye devam edeceğiz.

METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ MERKEZİ YÜRÜTME KURULU
ŞUBAT 2023

Mücadeleyi büyütmenin tam zamanı!

Türkiye en ağır deprem yıkımlardan birini yaşadı. 6 Şubat günü Maraş merkezli meydana gelen iki büyük depremin yol açtığı yıkım, on binlerce insanın ölümüne neden oldu. Sermaye devleti bütün kurumlarını kapitalistlerin çıkarına göre şekillendiği için deprem bölgesine anında müdahale söz konusu olmadı ve bile-isteye insanlar enkaz altında ölüme terk edildi. Böylece sermaye devletinin gerçek yüzü ve misyonu toplumun geniş kesimleri tarafından en acı şekilde görüldü.

İnsan kıyımına dönen depremde, bir taraftan sermaye iktidarının ve onun dümeninde oturan gerici-faşist rejimin duyarsızlığı, aymazlığı ve zulmü yaşanırken diğer yandan toplumun birçok kesiminde büyüyen dayanışma örnekleri sergilendi. Emekçiler depremin ilk gününden itibaren seferberlik halindeydiler. Depremzedelerin sermaye devleti tarafından kaderine terk edildiğini gören emekçiler bir taraftan öfke biriktirirken diğer taraftan ellerinden gelenin daha fazlasını yapmak için büyük bir seferberlik içine girdi.

O günden itibaren tüm toplumun olduğu gibi işçi sınıfının temel gündemi de deprem oldu. İşçi sınıfı içindeki duyarlılığı ortaya koyan olumlu gelişmeler yaşandı. Fabrikalarda, madenlerde ve şantiyelerde işçiler tüm engellemelere

rağmen arama-kurtarma çalışmalarına katılmak için bölgeye gitti. Tekstil işçileri fazla mesaiye kalarak battaniye, kıyafet vb. malzemeleri ürettiler. Ayrıca birçok işçi, sahip oldukları sınırlı imkanlarını depremzedelerle paylaşarak için yardım kampanyalarına destek sundu.

Bazı sendikalı olan yerlerde işçiler inisiyatif olarak sendikasını harekete geçirdi ve kimi yerlerde ise asalak patronları da zorladı ve onları dayanışmanın bir parçası yaptı. Özellikle Birleşik Metal İş Sendikası üyesi işçiler ile Petrol-İş üyesi işçilerin deprem bölgesiyle örgütlü olarak dayanışma içinde oldukları görüldü. Görece sınıfın daha hareketli ve ileri kesimlerini barındıran sendikalarda örgütlü işçilerin depremzedelerle gösterdikleri dayanışma daha örgütlüydü.

Sendikasız fabrikalarda ise yardımlar, dayanışma daha bireysel kaldı diyebiliriz. Birçok yerde küçük gruplar halinde para veya erzak yardımı yapılsa da çoğu yerlerde işçiler, AFAD veya AHBAP gibi kurumlara bireysel olarak yardımda bulundu. Aslında bu da gösteriyor ki işçilerin örgütlülüğü ve kendi sorunlarına karşı mücadeleci duruşu, dayanışmada da farkını ortaya koyuyor.

Sendika bürokrasisine gelince, tüm bölgeyi büyük bir yıkıma sürükleyen bu depremde, yine sınıfta kaldı. İşçi ai-

datlarının üzerine çöreklenmiş Türk-İş ve Hak-İş konfederasyonları “deprem yardım fonları” adı altında İBAN numaraları yayınlamaya işçilerden yüzüzce para dilendiler. İşçilerin yükselttiği “en az bir aylık sendika aidatlarını deprem bölgesine gönderilmesi” çağrısını ciddiye bile almayan sendika ağaları, deprem bölgesinde sadece görüntü vermek için gittiler. Gerici faşist rejimin dalkavukları Türk-İş ile Hak-İş üye işçilerini kendi haline bıraktı ve deprem bölgesiyle dayanışmayı örgütlemekten geri durdu. Aslında yardım ve dayanışma için yapabilecekleri birçok şey var. Sınıf dayanışmasını güçlendirmek için kampanya bile yürütmekten acizdiler. Ancak Saray rejiminin yolumdan gitmelerinden olsa gerek sadece üyelerinden para dilendiler.

13 milyon kişiyi doğrudan etkileyen depremin bölge halkına yarattığı travma ve tahribatın boyutu çok büyük ve kısa zaman içinde de yaraların kapanmayacağı açık.

Sermaye devletinin dümeninde oturan AKP MHP iktidarı, bu acılara her gün yenisini ekliyor ve sorunların katlanmasına sebep olacak pratikleri sergilemekten geri durmuyor. Deprem bölgesindeki emekçilerin bir parça rahatlaması ve acılarını hafifletmesi ancak toplumdaki duyarlılığın sürekli hale gelmesine bağlıdır.

Ve tabii ki duyarlılığın ve dayanışmanın toplumsal olarak örgütlü bir güce dönüşmesi, on binlerce insanı ranta kurban eden sermaye düzeninden hesap sormasıyla birleştirilmesine bağlıdır.

İşçi sınıfı depremde ve sonrasında sınıfsal duyarlılığını göstermiştir. Birçok yerde sınıf kendiliğinden sınırlı imkanlarına rağmen yardıma koşmuş ve insanı yanını göstermiştir. Sayısız imkanlara sahip olan sermaye devletinin yapması gereken seferberliği işçi ve emekçiler göstermeye çalışmıştır. Önemli olan yaratılan bu dayanışma ruhunu güçlendirmek ve kalıcı hale getirmektir. Bölge halkıyla dayanışmanın örgütlenmesi güçlendirilmelidir. Depremzedelerin acil ve günlük taleplerinin karşılanması için seferberlik devam ettirilmelidir. Dayanışma tek başına hiçbir zaman toplumun sorunlarına çözüm değildir. İşçi kendi sınıfı misyonunu oynamalı ve yeni felaketlerin yaşanmaması için kapitalist sistemle dışı dış mücadeleye atılmalıdır. İşçi ve emekçilere ölüm, yıkım ve açlık dışında bir şey sunmayan bu sömürü düzenine karşı gerçekçi ve kalıcı çözüm için sosyalist işçi-emekçi iktidarını kurma mücadelesi için harekete geçmelidir.

BİR SINIF DEVRİMCİSİ

Her türden gelişmeyi kendi bekası ve sefil çıkarları doğrultusunda istismar eden gerici-faşist rejim, bu kez de depremi “Allah’ın lütfu» sayarak büyük yıkımın daha ilk günlerinde OHAL ilan etti. Yaşanan insan kıyımını fırsata çevirmeye çalışan gerici-faşist rejim bir kez daha işçi sınıfına, işçi ve emekçilerin temel haklarına saldırıyor...

SÖZDE “İŞTEN ATMA YASAĞI” VE KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ

OHAL kapsamında yapılan düzenlemeler ve alınan kararlar doğrultusunda, deprem bölgesi ilan edilen yerlerde sözde “işten atma yasağı” ilan edildi. Çalışanlara ise kısa çalışma ödeneği “sunulacağı” duyuruldu.

“İşten atmaların yasaklanması” vb. uygulamalar üzerinden ortaya konan sahtekarlığa pandemi sürecinde tanık olmuştuk. Pandemi döneminde onlarca

“OHAL’den istifade” hak gaspları

işçi haklarına sahip çıktığı ve sendikalı olduğu için çeşitli bahanelerle işten atılmıştı. İşten atma yasağını uygulamak bir yana; Kod 29, Kod 46 vb. maddeler devreye sokularak sendikalı ve örgütlü işçilere saldırılar aralıksız devam etmişti. Pandemi döneminde en az 200 bin işçi Kod 29 ile işten çıkarılmıştı.

Kısa çalışma ödeneği ile sermayedarların imdadına yetişen AKP-MHP iktidarı emekçileri işsizlik ve ölüm ikilemine sıkıştırmıştı. Aynı sahtekarlığa ve saldırılara şimdi de deprem koşullarında tanıklık ediyoruz.

HAKLARIMIZA VE YAŞAMIMIZA SAHİP ÇIKALIM

Resmi Gazete’de yayınlanan yeni

OHAL kararları ile deprem bölgelerindeki işçilerin grev ve TİS hakkı ortadan kaldırılmak isteniyor. İlgili kararın “Sürelere ilişkin tedbirler” başlığı altında yer alan 5’inci maddede grev ve TİS süreçlerine dair şunlar ifade ediliyor:

“18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu kapsamındaki yetki tespitlerinin verilmesi, toplu iş sözleşmelerinin yapılması, toplu iş uyuşmazlıklarının çözümü ile grev ve lokavta ilişkin süreler olağanüstü hal ilan edilen illerde 6/2/2023 (bu tarih dahil) tarihinden itibaren olağanüstü hal süresince uzatılmıştır.

(2) Olağanüstü hal ilan edilen illerdeki işyerleri bakımından, 4857 sayılı Kanununun 38 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan bir aylık süre, olağanüs-

tü hal süresince uzatılmıştır.”

Grev “ertelemeleri” ve yasaklamaları sermaye iktidarının yıllardan beri işçi sınıfının mücadelesini sekteye uğratmak için uyguladığı bir saldırdır. AKP-MHP iktidarının şefi Erdoğan ise OHAL’den istifade devreye soktuğu grev yasakları ile övünmektedir. Saray rejimi şimdi de depremden istifade işçi ve emekçilerin haklarına göz dikmektedir. Depremde binlerce insanın yaşam hakkını gasp eden sermaye iktidarı, hayatta kalan emekçileri kölece çalışma koşullarına mahkum etmek istemektedir.

Buna karşı, işçi sınıfı ve emekçilerin gerek deprem bölgelerinde gerekse diğer tüm kentlerde grev yasaklarına ve hak gasplarına karşı örgütlenmesi, başta yaşam hakkı olmak üzere tüm temel haklarına sahip çıkmak için birlikte mücadeleyi yükseltmesi yakıcı bir hale gelmiştir.

DEV TEKSTİL Genel Başkanı'nın deprem gözlem notları...

Hesabı sorulmamış tek bir suç kalmamalı!

YOL AÇTIKLARI FELAKETİN ÜZERİNDEN İKTİDARLARINI SÜRDÜRMEİNİN YOLLARINI ARİYORLAR

"Ortaya çıkan büyük halk dayanışmasını mücadeleye dönüştürmeden, görevlerimizi yapmış sayılamayız." Kapitalist sistemin bir afeti büyük bir yıkıma dönüştürdüğü felaketi hep birlikte yaşıyoruz. Düzenin işleyişinin, kapitalist kâr hırsının, denetimsizlik ve beceriksizlikle birleştiği yerde emekçilerin nasıl bir yıkımla karşı karşıya bırakıldığını bir kez daha gördük.

İktidar ilk andan itibaren itibarını korumak dışında bir şey düşünmedi. İnsanlar enkaz başlarında yakınlarının ölümünü çaresizce beklemeye mahkûm edilmişken 'devlet yok diyenler şerefsizdir' deniyordu bu halka. İktidarın siyasi kurumu haline getirmiş AFAD'dan, Kızılay'dan, devasa güvenlik aygıtından önce tüm Türkiye'den işçi ve emekçiler dayanışma seferberliğine girdi. Devletten önce geldiği görülmesin diye halkın yardım tırları engellendi. Kendi sefil çıkarları uğruna tek dert ettikleri emekçilerin sesini kısma çalışmaktı. Yandaş medya aracılığıyla 'her şey yolunda' mesajları yayıp gerçekleri karartmaya çalıştılar. Enkaz altında yaşam savaşı verenlerin, dışarıda başlarında bekleyen yakınlarının çığlığını duymak yerine her sorunda yaptıkları gibi baskı ve sindirme yönetimine geçtiler. Yağma haberleri yayıp, tek amacı biriken tepkiyi baskılamak olan OHAL'i ilan ettiler. Müdahalesizlikleri, yetersizlikleri, görünmesin diye bir yandan üç-beş yağmacılık olayından medet umdular. Yol açtıkları felaketin üzerinden ise şimdi kendi iktidarlarını sürdürmenin yollarını arıyorlar.

TANIKLIKLARIMIZI ÜYELERİMİZ VE SINIF KARDEŞLERİMİZLE PAYLAŞMAK İSTİYORUZ

Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası olarak deprem bölgesine gittiğimizde tanık olduklarımız elbette önden tahmin etmediğimiz şeyler değildi. Nihayetinde bu sistemi biliyoruz. Bu sistemde halka ve emekçilere verilen değer ne olduğunu anlamamız için bu kadar acı olaylara ihtiyacımız yok. Bu iktidarı da kendi sefil çıkarları dışında hiçbir şeye önem

vermediğini bilecek kadar iyi tanıyoruz. Depremin ilk gününden itibaren bütün toplumu saran büyük halk dayanışmasına kendi cephemizden katılmak için yapılması gerekenlerin planlanmasının ve bu doğrultuda ilk adımların atılmasının ardından deprem bölgesine hareket ettik. Amacımız durumu yakından görmek ve böylece bundan sonra yapılabileceklerin daha iyi planlanmasını sağlamaktı. Bu vesileyle bölgedeki üyelerimizin bir kısmını da görme imkânı yaratmaya çalışacaktık. Bu yolculuk sırasındaki tanıklıklarımızı üyelerimiz ve sınıf kardeşlerimizle paylaşmak istiyoruz.

ÖRGÜTLÜ DAYANIŞMANIN ÖNEMİ...

Parçası olduğumuz Ege İşçi Birliği'nden arkadaşlarla birlikte ilk olarak Adana'ya giderek ulaşabildiğimiz üyelerimizi görerek bilgi aldık. Burada depremin yol açtığı yıkım daha sınırlıydı ve halk öbür bölgeler için etkin bir dayanışma faaliyetine girişmişti. Hemen ardından Antakya'ya geçtik. Depremin en çok vurduğu alanlardan biri olan Antakya'da yüzlerce bina yıkılmıştı ve arama-kurtarma çalışmaları çok sınırlıydı. Resmi kurumların özellikle ilk günlerde hiçbir yardım göndermediği Antakya'da ülkenin dört bir yanından örgütlenen büyük dayanışma seferberliği ile halkın ihtiyaçları karşılanmaya çalışılıyordu. Devrimci ve ilerici kurumlar ile gönüllüler burada büyük bir enerji ile gelen yardımların halka dağıtılmasını sağlamak için çabalıyordu. Ancak depremedelerin kıyafet ya da yemekten çok enkazın altında kalan yakınlarını çıkaracak ekiplere ihtiyacı vardı. Ara-

ma-kurtarma çalışmalarının yetersizliği, bu konuda görev alan gönüllerin önemli bir kısmının teçhizat ihtiyacının resmi kurumlar tarafından karşılanmıyor oluşu bir çaresizlik ve öfkeye yol açıyordu.

Yakınları enkaz altında kalan insanlar sınırlı sayıdaki kurtarma ekiplerine yalvararak enkazın başına getirmeye çalışıyor, enkazı bir süre dinleyen ekipler ses alamadıkları durumda başka bir enkaza geçiyordu. Birçok insan kendi çabalarıyla ve gönüllülerin yardımlarıyla enkaza girip yakınlarına ulaşmaya çalışıyordu.

SERMAYE DEVLETİ BU YIKIMIN İZLERİNİ SİLMEKTEN MEŞGUL

Bizim gözlemlerimize göre Maraş'taki durum Hatay'dan daha vahimdi. Maraş'a vardığımızda 6. güne gelinmişti ve artık enkazlar kepçe ile toplanıyordu. Burada gönüllü arama-kurtarma çalışmasına katılanlarla konuştuk. İlk gün hızla çıkıp deprem bölgesine geldiklerini, fakat bölgede kimsenin olmadığını aktardılar. Maraş'ta AFAD merkezinin olduğunu, oraya gittiklerini fakat orda kimsenin onları yönlendirmediğini, bunun üzerine dönüp kendi başlarına çalışmalara başladıklarını anlattılar.

Hatay'daki durumun benzeri olarak aileler kurtarma ekiplerine yalvararak ses geldiğine dair ikna etmeye çalışıyordu. İkna edebildikleri durumlarda arama-kurtarma çalışması yürütülüyordu. 6. gün olmasına rağmen devletin ya da başka bir resmi kurumunun halen ulaşmadığı çok geniş bir alan mevcuttu. Çalışmaların sistemli olarak yapıldığı alan oldukça sınırlıydı. Cumhurbaşkanı

Erdoğan gelmeden önce birkaç AFAD ekibinin gelip arama çalışmasına başladığı çok sayıda insan tarafından anlatıldı. Gözlemediğimiz kadarıyla 'kurtarma çalışmalarımız sona erdi' açıklaması sonrasında kepçeler, kamyonlar şehre dolmuş durumdaydı. Enkazlar kaldırılıyordu ancak arama ekiplerinin ifadelerine göre binalarda hala insanların yaşıyor olma ihtimali vardı. Aileler ölü ya da sağ yakınlarının çıkarılmasını istiyor. Devlet ise bu acı olayın izlerini silmekten hızla enkaz görüntülerini ortadan kaldırmayı anlıyor. Henüz enkaz altındaki insanların yaşama şansı devam ederken kepçelerle enkaza girebilmek ancak bu devletin yapabileceği bir şey.

Elbistan'dan Adıyaman'a doğru devam eden yol boyunca birçok köyde durumların çok da kötü olduğunu gördük. Bazı köylere yardım tırları ulaşmış ancak malzemeler bir noktaya yığılmış ve gidilmiş. Dağıtım organize edilmemişti. Elbistan'da hava birçok şehire göre çok fazla soğuktu. Enkazların üstü bile artık karla kaplanacak durumdaydı. Gördüğümüz kadarıyla sadece birkaç binada arama kurtarma çalışması vardı.

Adıyaman'da ise yıkım da diğer illerdeki gibi oldukça büyüktü. Yüzlerce insan sokakta kalmıştı. Ancak yardımların koordine edilmesi burada daha iyiydi. Örgütlü dayanışmanın önemi görülüyordu. Cem Evi devrimci, ilerici ve emekçiler ile birlikte yardım koordinasyon merkezine döndürülmüş, sağlık odası kurulmuş, yemekler düzenli şekilde çıkartılıyor ve ihtiyaçlar düzenli şekilde istif edilmiş durumdaydı.

Gidemediğimiz Gaziantep'te ise durumun diğer şehirlerden çok farklı olmadığını iletişim halinde olduğumuz üyelerimiz üzerinden öğrendik. Gaziantep'te de yıkımın ciddi boyutlarda olduğunu ifade ettiler. Diğer illere gitmeyen AFAD ekibi aynı şekilde bu bölgeye de çok geç ulaşmış. Ayrıca tekstil işkolunda önemli bir yere sahip Gaziantep'te bazı fabrikalar işbaşı çağrısı yapmışlardır. Henüz insanlar yakınlarını bir umutla enkaz başında beklerken ya da kaybettiklerinin acısını bile yaşayamamışken yapılan işbaşı çağrısı bölge kapitalistlerinin neye önem verdiğini bir kez daha gösteriyordu. Ne olursa olsun çarklar dönmeli, kârlarına bir zeval gelmemeliydi.

EMEKÇİLERİ DAHA DA ZOR GÜNLER BEKLİYOR!

Elbette deprem sadece işi sınıfı ve emekçileri vurmadı. Toplum değişik kesimlerinden insanlar bu depremde hayatlarını kaybettiler. Hepsinin yakınlarına baş sağlığı diliyoruz. Ama şunu da biliyoruz. Kim depremlerin ya da diğer afetlerin zengini de fakiri de patronu da işçiyi de aynı vurduğunu söylüyorsa yalan söylüyor. Şimdi milyonlarca insan yeni bir yaşam kurma sorunu ile karşı karşıya. Emeği ile geçinen milyonlarca emekçiyi daha da zor günler bekliyor. Sendika olarak elbette gücümüz ne kadarsa bu emekçilerin yanında olacağız. Ama ne bizim ne de devasa bir fedakarlıkla depremedelerin yaralarını sarmaya çalışan emekçi halkımızın bunu tam anlamıyla yapabilmesi mümkün değil. Bunu esas yapması gereken ülkenin bütün zenginlikleri ellerinin altında bulunan kapitalistler ve siyasal erk sahipleri ise çoktan kendi pis çıkarlarının peşine düşmüş görünüyorlar. Bu yüzden hesabı sorulmamış tek bir suç kalmaya değin mücadelemizi sürdüreceğiz.

İkinci büyük yalan ise şimdi "siyaset yapma zamanı değil" söylemi. Bunu söyleyenler siyasetten ne anlıyor bilmiyoruz. İktidarıyla düzen muhalefetiyle yapılan düzen içi siyasal hesaplar da bizi çok ilgilendirmiyor. Ama tüm bu yıkımın arkasında temel siyasal gerçekler yatıyor. Rant ve kâr anlayışına dayalı bu düzen yıkılıncaya değin mücadelemizi sürdüreceğiz. Ne zaman ki halkın ortaya koyduğu büyük dayanışmayı ondan daha büyük bir mücadeleye çevirmeye başaracağız, o zaman hem depremde kaybetmiş insanlarımızı karşı görevlerimizi tam olarak yapmış olacağız hem de yeni felaketlerin yaşanmaması için gerekeni yerine getirmiş olacağız.

**DEVİRİMCİ TEKSTİL İŞÇİLER SENDİKASI BAŞKANI
FATMA ALÖKMEN
16 ŞUBAT 2023**

Üç-beş müteahhit tutuklamakla gerçek katiller kaçamaz!

İMARIN DA KATLIAMIN DA AFFI OLMAZI!..

Depremın yıkıcı etkisi gün geçtikçe artıyor. Görüyoruz, deprem tam bir katliama dönüştü. "Kader" deniyor, "fitrat deniyor", "kaç yüzyılın felaketi" deniyor. Kısacası minareyi çalan kılıfını hazırlıyor. Sorumlular hesap vermemek için duygularımızı sömürüyor, algımızla oynuyor.

Gerçeklerin üstü örtülmek isteniyor. Evlerin durumu anlatan, katliamın gerçeklerini gösterenler engellenmeye çalışılıyor. Cenazelerini almak isteyenler tabutlarda enkazın başında beklerken

birileri deprem alanında kakhahalar atıyor.

Depremın faturasını üç-beş müteahhitte kesilerek asıl gerçekler örtülüyor.

Biz biliyoruz ki asıl sorumlu iktidarın kendisidir. Seçim dönemlerinde oy devşirmek için çıkartmış olduğu imar afları ile dayanıksız yapıları denetlemeyerek böyle bir tabloyla karşı karşıya kaldık. Tayyip Erdoğan, 31 Mart 2019'daki yerel seçim öncesi gittiği Hatay'da "İmar barışıyla, toplam 205 bin Hataylı vatandaşımızın sorununu çözdük" demişti. 2017'de başlayan af cüzi miktarlar ödenerek 2019 yılına kadar uzatılmış.

AKP iktidarının uyguladığı rant-talana dayalı politikalar, denetimsizliği ve çarpık kentleşme sonucunda binlerce insanımız hayatını kaybetti ve yaralandı. Bilim insanları yıllardır açıklamalar yapıyor. "Türkiye bir deprem bölgesi ve yapıların denetlenmesi, gerekli önlemlerin alınması gerekiyor" diye. Dinleyen, denetleyen ve uygulayan yok!

Asıl sorumlular hesap vermeden, katiller yargılanmadan kapanmayacak hiçbir mesele!

**DEVİRİMCİ TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI
14 ŞUBAT 2023**

"Canımızı hiçe sayanlardan hesap soralım!"

Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası'nın Antepli tekstil işçilerine yaptığı çağrı şöyle:

Merinos Halı, Reis Halı, Empera Halı, Callavi Halı, Atlantik Halı, Flora Halı, İpek Mekik Halı, Durkar Halı, Canan Tekstil, Şireci Tekstil, Ekonet Tekstil, Erdem Tekstil, Selçuk İplik, Zeki Mensucat işçisi kardeşler!

Bizlerin ve ailemizin hayatını düşünmeyen asalak patron sınıfı, henüz hiçbir şey normale dönmemişken bizleri üretime çağırıyorlar. Fabrikaların hasar tespitlerine dair resmi bir açıklama ya da rapor yayınlanmadı. Sizlere gönderdikleri bir mesajla "şu gün geleceksiniz" diyorlar. Gaziantep sermayedarlarının tek derdi paradır, kârlarıdır. Sizlerin,

ailenizin yaşadıklarını, psikolojisini hiç düşünmüyorlar. Bununla da yetinmeyen bu asalak patronlar takımı depremi fırsata çevirerek zamları bile açıklıyorlar. Ailemizi, yakınlarımızı deprem de kaybettik buna bile saygı duymuyorlar.

BİZLERİN KAYBEDECEK BİR ŞEYİ YOK!

Tekrar ifade ediyoruz:

Fabrika sahipleri "güvenlidir" raporu almadıkları ve bunu resmi olarak ifade etmedikleri koşullarda atılan mesajların hiçbir hükmü yoktur.

Gereçeli mazereti olan arkadaşlarımız işbaşı yapmak zorunda değildir. Gereçemiz ise çok açık. Afet bölgesindeyiz ve fiziken ve ruhen yaralıyız.

Bizlerin acısına saygısı olmayanlar, bizleri birer makine parçası görerek üretime çağırıyor.

Yapılmasını gereken fabrikaya gitmemektir. Hakkımız olanı istemeliyiz. Onların zenginliği bizden çaldıklarıdır. Bizler şu anda zor şartlarda yaşamlarımızı sürürürken, onlar ise hiçbir şey olmamış gibi hayatlarına devam ediyor.

Vakit birlik vaktidir. Vakit kaybetmeden birbirimizin yaralarını sarmaya devam edelim. Patronların insanlık dışı uygulamalarına karşı örgütlenelim. Bizlerin ve ailemizin canını hiçe sayanlardan hesap soralım!

**DEVİRİMCİ TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI (DEV
TEKSTİL)
13 ŞUBAT 2023**

Kadın sorunu üzerine konferanslardan.../ 1

Günümüzün burjuva toplumunda genel boyutlarıyla kadın sorunu

H. Fırat

Daha önce tkip.org sitesinde yayınlanan “Kadın sorunu üzerine konferanslardan.../1 Günümüzün burjuva toplumunda genel boyutlarıyla kadın sorunu” başlıklı ve H. Fırat imzalı yazıyı yaklaşık 8 Mart gündemi vesilesiyle okurlarımıza sunuyoruz.

Günümüzün modern burjuva toplumunda bir kadın sorunu var. Daha ilk adımda aileden başlayarak toplumsal yaşamın her alanında bu sorunu her biçimiyle ve bütün boyutlarıyla görebiliyoruz.

ERKEK EGEMENLİĞİNE DAYALI BURJUVA AİLE YAPISI

Ailede görüyoruz öncelikle; ailenin reisi hala da tartışmasız biçimde erkek ve bu en gelişmiş toplumlarda bile böyle. Örneğin İsviçre gibi gelişmiş burjuva demokrasiyle tanınan bir ülkede 1972 yılına kadar hala kadınların oy hakkı bile yoktu, onların yerine evin reisi olarak kocaları bu hakkı kullanıyorlardı. Birçok batılı ülke için ikinci emperyalist savaş sonrasında kadar bunun böyle olduğunu ayrıca biliyoruz, buna Fransız Devrimi'nin beşiği Fransa da dahil. Oysa geri ve ataerkil Rusya'da gerçekleşen Ekim Devrimi, zaferinin hemen sonrasında bu utanca bir çırpıda son vermiş, bunu kadın-erkek eşitliğinin tüm öteki gerekleriyle birleştirmek yolunu tutmuştu.

Erkek egemenliği burjuva toplumu için de önsel bir veridir ve bunun bir uzantısı olarak da aile içinde evin reisi bin yılların ataerkil ilişkilerine uygun olarak yine erkektir. Burjuva toplumu kendinden önceki sınıflı toplumdan devraldığı aile biçimini kuşkusuz burjuva dönüşümlere ve ihtiyaçlara uygun düşen bir değişime uğrattı. Ama aile içindeki ilişkiler sistemi esası yönünden değişmeyecek kaldı, bu çerçevede erkek ailenin reisi olarak kalmaya devam etti.

Tarihin gördüğü en ileri burjuva devrimi Büyük Fransız Devrimidir. Bu devrimle feodal ilişkilere, geleneklere, değer yargılarına muazzam darbeler vurulmuştur; bu devrim sayesinde akıl ve bilim öne çıkmış; din ve kilise, papazların kovulması ve kiliselerin ateşe verilmesine varacak denli itibardan düşmüş; insan ve yurttaş

hakları bugün hala geçerli evrensel be-yannamelere konu olmuş, özgürlük ve eşitlik idealleri alabildiğine yüceltilmiştir. Ama bu en büyük burjuva devrimi bile kadın hakları ve özgürlüğü alanına uzanamamıştır. Gündeme getirdiği “insan hakları”, Fransızcadaki kelime oyunu uyuumlu olarak “erkek hakları” olarak kalmıştır. Napolyon'un adıyla da anılan ilk Fransız Medeni Kanunu (Code Civil) daha sonra Avrupa'nın tümü için genelleşti ve esası yönünden bugün hala da tüm batıda yürürlüktedir. Bu kapsamlı burjuva hukuksal düzenleme, Fransız Devrimi'nin büyük dalgası kırıldıktan sonra geride kalan kazanımların, bunu egemen hale getirmiş burjuva ilişkiler sisteminin olarak da anlayabiliriz, hukuksal ifadesidir. İşte bu ünlü medeni hukuk düzenlemesinde aile ve toplum içinde her şey erkek egemenliğine dayalıdır. Evin reisi tartışmasız olarak erkektir ve bundan kaynaklanan sayısız ayrıcalığı vardır. Yeni medeni kanun bunları sağlam biçimde güvence altına alır. Bu, burjuva dünyasının kadın-erkek ilişkilerine bakışınının, bu dünyanın kendi sınıf çizgisinde gördüğü ve göreceği en ileri devrimin ürünü bir medeni hukuk düzenlemesi üzerinden yanısıradır. Buradan baktığımızda İsviçre üzerinden bize ilk bakışta şaşırtıcı görünen anormal

durumun bir açıklamasını da buluyoruz. Büyük devrimin kendi ülkesi bile kadınları seçme ve seçilme hakkından yoksun bırakan bu aynı utançtan ancak ikinci Emperyalist savaş sonrasında kurtulabilmiştir.

O günden bugüne erkek egemenliğine dayalı burjuva aile yapısında kadın lehine elbette bir dizi gedik açıldı. Fakat bunların tümü de kural olarak kadın özgürlüğü ve kadın-erkek eşitliği adına kurulu burjuva düzenine karşı zorlu sosyal-siyasal mücadelelerin ürünü olarak gerçekleşti.

Lenin'in, parti basınımda değişik vesilelerle yayınlanan Ekim Devrimi'nin 4. yılı konuşmasında, kadın sorunu üzerinden en ileri burjuva devrimleriyle Ekim Devrimini karşılaştırması bu açıdan rastlantı değildir. Lenin, Fransız Devrimi'yle açılan çığır içinde burjuva dünyasının bir dizi öteki alanda olduğu gibi kadın özgürlüğü alanında da 125 yıl içerisinde yapamadıklarını Ekim Devrimi'nin aylarla ölçülen bir zaman dilimi içerisinde yaptığını söyler. Her biçimiyle feodal kalıtlar, din sorunu, ulusal sorun, kadın sorunu vb. sorunları sıralayarak, “bugün dünyanın en ileri ülkeleri arasında dahi bu sorunları burjuva-demokratik doğrultuda tamamen çözmüş olan tek bir ülke

dahi” olmadığını vurgular ve bunun gerisinde “kutsal özel mülkiyet”e duyulan derin saygının bulunduğunu söyler. Parti programımızın teorik bölümü de (8. madde) bu aynı gerçeğe işaret eder; özel mülkiyet düzenine dayalı burjuva sınıf egemenliğinin, tüm öteki temel siyasal ve sosyal sorunların yanısıra, “kadının sosyal ezilmişliğinin ve köleliğinin” de asıl kaynağı olduğunu özenle ve önemle vurgular.

TOPLUMSAL YAŞAMIN TÜM ÖTEKİ ALANLARINDA KADININI EZİLMESİ VE HORLANMASI

Aileden topluma geçiyoruz; kadının burjuva toplumunda ezilen bir cins olduğunu ve egemen burjuva değer yargıları içinde aşağı bir cins olarak görüldüğünü biliyoruz. Bu bugünkü burjuva toplumda çok açık ve kaba bir biçimde ifade edilmese de, sonuçta toplumsal değer yargılarının, geleneklerin, örf ve adetlerin, ve nihayet, bütün bunlara manevi bir koruma zırhı oluşturan dinin, kadını hep aşağıladığını, hep geride gördüğünü, onu aile ve toplum içinde ikinci sınıf saydığını, dahası bunun genellikle de sorun edilmediğini, tersine egemen kültür ve değer yargıları içinde olağan

karşılandığını biliyoruz. Kadınların eşitlik talebinin basıncı altında ve uluslararası işçi hareketinin çabaları sayesinde, biraz da evrensel özgürlük anlayışının bugün ulaştığı düzeyle bağlantılı olarak, kadının bu aşağı durumu bugün artık eskisi kadar çıplak bir biçimde savunulmasa da, resmi burjuva toplumu tarafından soruna pratikte hala da özünde böyle yaklaşıldığını biliyoruz.

Genel toplumsal alandan üretim alanına geçiyoruz ve bu alanda da kadın aleyhine net bir ayrımcılık olduğunu, emekçi kadının bu cephede de belirgin bir ayrıma tabi tutularak ezildiğini ve sömürüldüğünü kültürel ve manevi yönden horlandığını görüyoruz. Uzun on yıllardan beridir uluslararası işçi hareketinin en yakıcı istemlerinden biri olan “Eşit işe eşit ücret” isteminin temelinde, kapitalist üretim ve sömürü ilişkileri içinde kadın aleyhine yerleşmiş ve kurumlaşmış ayrımcılık var. Kadınlar erkeklerle aynı işi yaparlar, fakat onlarla aynı ücreti alamazlar. Bunalım ve işsizlik kapitalizmin yol arkadaşlarıdır, bu ayrılmaz ikilinin başgösterdiği her durumda öncelikle kadınlar hedef olurlar, işlerini yitirmek yoluyla faturayı önce onlar öderler. Ücret ödemelerinde kadını cins konumu üzerinde ele alarak aleyhinde ayrımcılıkta bulunan kapitalistler, fakat öte yandan kadının cins konumundan gelen ihtiyaçlarına karşı tümüyle duyarsızdılar, kadın sağlığı ve analık konumundan gelen ihtiyaçları onları ilgilendirmez. Buna rağmen kadın işçinin bugün bu alanda kısmen de olsa bazı kazanımları varsa eğer, bu tümüyle uluslararası işçi hareketinin bu alandaki tarihsel mücadelelerinin bir sonucudur.

Öte yandan bakıyoruz, kapitalizm kadını metalaştırıyor, hayatın her alanında ve her görünüm altında buna rastlıyoruz. Kadına gündelik yaşam içinde yaklaşımdan tutunuz da onun reklam nesnesi bir cinsel obje olarak kullanılmasına, daha da ötesi dosdoğru kapitalist piyasanın fuhuş sektöründe bir meta olarak alınıp satılmasına kadar bu böyle. Kadının pazarlanmasına dayalı fuhuş, kapitalizmde yasal bakımdan da kurumlaşmış en kârlı sektörlerden biridir. Dahası, kurumlaşmış biçimiyle yasal fuhuş, kapitalizmdeki genel fuhuşun onda biri, hatta yüzde biri bile değildir. Bu kadarı sadece onun gö-

rünen, toplum nezdinde meşrulaştırılan kısmı... Bunun son derece kuralısız büyük bir sektör olduğunu, uyuşturucu sektörünün bir benzeri, onunla her açıdan içiçe bir ikiz kardeşi olduğunu biliyoruz. Gündelik dilde uyuşturucu ile fuhuşun bir arada anılması bu açıdan rastlantı değildir, mafyalaşmış kapitalizmin en gelişmiş iki mafya sektörüdür bunlar. Bu, kapitalist toplumun kadını ezmesinin ve aşağılamasının bir başka biçimidir, en rezil, en aşağılık, en ikiyüzlü yönüdür.

Öte yandan kadın insanoğlunun doğurgan cinsidir, insan neslinin çoğalması kadın sayesinde olanaklı olabilmektedir. Kadın anadır, çocuk doğuruyor, toplumu kendini sürdürdürebilmesinin çok temel bir koşulu böylece gerçekleşiyor. Çocuk doğurmak toplumun kendini sürdürdürebilmesinin olmazsa olmaz koşulu olduğu halde, çocuğun bakımı ve yetiştirilmesi tümüyle kadına, daha doğrusu aileye ve aile üzerinden kadına ait bir sorun olarak kabul edilir. Tüm sınıflı toplumlara özgü bu kabulün kapitalist toplumda da esası yönünden değişmediğini görüyoruz. Toplumun analığı toplumsal bir işlev kabul etmesine ve çocuk bakımını toplumsal bir sorumluluk haline getirmesine yönelik adımlar kapitalizm koşullarında çocuk yuvaları, kreşler vb.

olarak karşımıza çıkıyor.

Ancak biz bunların çok zorlu mücadelelerle bizzat işçi hareketinin çabalarıyla kazanıldığını, halen de işçi hareketinin birçok ülkedeki en temel taleplerinden birinin emzirme odaları, kreş, çocuk bakım yuvaları olduğunu, bu alandaki tüm kazanımları işçi hareketinin tarihsel mücadelelerine borçlu olduğumuzu biliyoruz. Her ülkede aynı düzeyde olmasa da, tüm bunların işçi hareketinin zorlu mücadeleleriyle kazanıldığını ve bu sayede dünya ölçüsünde yaygınlaştığını da biliyoruz.

Ama öte yandan bakıyoruz, devri olarak yinelenen kapitalis bunalımlar gündeme her geldiğinde, bunalıma çare olarak düşünülen saldırılar kapsamında hedef haline getirilen kazanımlardan biri de bu oluyor. Kadın işini kaybetmekle kalmıyor, çocuğa bakmak üzere eve kapatılıyor. En ileri ve zengin kapitalist ülkelerde bile bu aynen böyle yaşanıyor. Bu, çocuk bakımı sorununu yeniden tümüyle kadının kişisel sorumluluğu olarak görmek, bu yükü ona bırakmak ve bunu üstlenmek üzere kadını gerisin geri eve göndermek anlamına geliyor.

Kapitalizm burada bir taşla iki kuş vuruyor; bir yandan çocuk bakım yükünden, bunun gerektirdiği sosyal harcama-

lardan sınırlıyor, öte yandan bu bakımı kadına yüklemek yoluyla onun iş yaşamından eve sürülmesini meşrulaştırıyor ve bu yolla istihdam yükünün hafifletmesini sağlıyor. Savaş döneminde kocalarını ve oğullarını kitlesel olarak savaşa sürdükleri kadınları sanayiinin her dalına çekip çalıştıran, işgücü ihtiyacı olduğu zaman kadının her şeyi yapabileceğini propaganda eden ve kadının çalışmasını teşvik eden kapitalist yönetimler, bunalım dönemleri gelip çatığında kadını kolayca kapının önüne koyabilmek için onun “ana” ve ev kadını “eş” olduğunu hatırlarlar, evine dönüp analık ve karılık görevlerini yerine getirmesini arsızca isterler ya da incelikli yollarla telkin ederler.

İşini kaybeden kadın için çocuğuna bakmak ve ev işlerinin tüketici yükünü yüklenmek kendiliğinden oluşan bir sonuç oluyor. Öte yandan sosyal harcamaların kısılması yoluyla çocuk bakımı aileye bırakıldığı zaman, bu otomatikman bu yükü kadına bırakmak oluyor. Böylece kadın çocuk bakımıyla birlikte tüketici ev işlerini yüklenmek üzere eve kapatılıyor. Kadını ev yaşamının dar çerçevesinden üretimin ve böylece sosya yaşamın geniş alanlarına çekerek tarihsel olarak ileri bir rol oynadığını söylediğimiz o aynı

kapitalizmin bunalım dönemlerinde kadın için yarattığı akibet tamı tamına işte bu. Ve bu, en kaba ve en ileri düzeylerde bizzat bugünün sözümona en ileri ve müreffeh kapitalist ülkelerinde böyle oluyor, böyle yaşıyor. Buradan da gelen temel önemde bir kadın sorunu var bugünün burjuva toplumunda.

Çocuk bakımı son derece önemli bir temel toplumsal sorun. İnsan nesli çoğalmadan toplum varolamıyor, bunu ise ana olarak kadın gerçekleştiriyor. Bundan çıkan sonuç, analığın toplumsal bir işlev olduğudur. Bu nedenle çocuk bakımı ve yetiştirilmesi konusunda toplumun tam bir sorumluluk üstlenmesi gerekir. Buna yönelik olarak çok yönlü sosyal-kültürel kurumlaşmaların gerçekleştirilmesi ve bunun tüm giderlerinin toplum tarafından karşılanması gerekir. Böylece çocuk bakımının kadının sosyal, kültürel, siyasal ve iktisadi yaşama özgürce katılmasını engelleyecek bir faktör olmaktan kesin olarak çıkartılması gerekir.

Burada sorun, gerici ve anti-komünist burjuva propagandasının en bayağı bir biçimde iddia ettiği gibi, çocuk ile anne, ya da ebeveynleri arasına mesafe koymak değil, fakat anne ve babalara iktisadi, sosyal, siyasal ve kültürel yaşama katılmalarına yeterli olanağı sağlamak, çocuk bakımından dolayı bütün bunların aksamasına olanak vermemektir. Dinlenmek, okumak, eğlenmek, her türden insani etkinliğe dilediğince katılabilmek için gerekli zaman ve olanakları sağlamaktır. Bunun için yeterli sosyal kurumlaşmaların örgütlenebilmesi ve bunun bütün giderlerinin de toplumsal fonlardan karşılanabilmesidir. Kapitalizmin böyle bir sorunu olmadığını görüyoruz. Kadına bu sorun üzerinden binen o mütahiş ezici ve bunalımcı yük, kadın sorunu ile kapitalizm arasındaki derin organik bağı ortaya koymaktadır.

KADIN SORUNU TARİHSEL VE TOPLUMSAL BİR SORUNDUR

Özetle bugünün modern burjuva toplumunda her düzeyde gözlenebilen bir kadın sorunu var. Aileden başlayarak toplum yaşamının hem tüm alanlarına kadar kendini gösteren çok temelli ve kapsamlı bir sorundur bu.

Kadın sorunu toplumsal bir sorundur; bu onun mevcut toplum ilişkilerin ürünü olan, bu ilişkilerin bütününden kaynaklanan bir sorun olduğu anlamına gelir. Günümüzün burjuva toplumunda bir insan ilişkileri sistemi var ve bu somut anlamını kapitalist üretim ilişkilerinde bulmaktadır. Belli bir iktisadi ilişkiler bütününe, bunun ifadesi bir mülkiyet düzeyine dayanan ve bu temel üzerinde kendine uygun düşen üstyapısal ilişkiler ve kurumlaşmalarla tamamlanan bir sınıf

egemenliği sistemi bu. Kadın sorunu temelde bu ilişkiler sisteminin bütünü içinde anlamını bulur, bunların oluşturduğu bütünsel toplumsal yapıdan kaynaklanır.

Kadın sorununu bu toplumsal niteliği, özü ve içeriği ile ele alıp kavramak temel önemdedir. Zira bu, kadın sorununun basitçe kadın bireyle erkek birey arasındaki özel bir sorun olmadığını, tam tersine toplumsal ilişkiler sisteminin genelinden kaynaklandığını, bu genel ilişkiler sisteminin sonuçta kadın birey ile erkek bireyi de bizzat belirlediğini gösterir. Aynı şekilde bu, kadın sorununu tüm kapsamı ve derindeki toplumsal özülle anlamak istiyorsak, onu toplum ilişkilerin genel çerçevesinde ele almamız gerektiği anlamına gelir. Dolayısıyla bu sorunu gerçekten çözmek istiyorsak, bu çözümün mevcut toplumsal ilişkilerdeki köklü değişim ve dönüşümle sıkı bağlantısını görebilmek anlamına gelir. Kadın sorunu bu anlamda toplumsal bir sorundur. Toplumsal demek aynı zamanda sınıfsal demektir günümüz burjuva toplumunda. Günümüzün toplum ilişkilerine baktığımızda, karşımıza sınıflar, bu sınıflar arasındaki ilişkiler sistemi çıkar. Eğer biz kapitalist toplumda kadın sorunu toplumsal bir sorundur diyorsak, bu onun kapitalist sınıf ilişkilerinin bir ürünü olarak ortaya çıktığını, dolayısıyla bu meseleyi temelli olarak çözmek istiyorsak, dönüp o ilişkilerde köklü bir devrimci değişim sorununa bakmamız gerektiğini anlatır.

Her toplumsal ve siyasal sorun gibi kadın sorunu da, temelde toplumsal ilişkilerin köklü devrimci değişimine dayalı olarak çözülebilir bir sorun olsa bile, bu elbette onun mevcut toplumun sınırları içinde şu veya bu sınırlar içinde bir çözüme ulaştırılamayacağı anlamına gelmez. Sadece bu çözümün son derece kısmi ve iğreti, koşullara bağlı ve geçici olacağı, böyle olmaya da mahkum olduğu anlamına gelir. Köklü ve kalıcı çözüm için,

mevcut toplumsal ilişkilerin köklü dönüşümü, yani bir toplumsal devrim, mutlak bir zorunluluktur.

Burada sorun aynen genel olarak devrim ile reform arasındaki diyalektik ilişki gibidir. Reformlar devrim mücadelesinin yan ürünleri olarak ortaya çıkarlar, fakat devrimi hızlandırmanın manivelaları olabilecekleri gibi ondan yüz çevirmenin dayanakları olarak da kullanılabilirler. Modern sosyal mücadele tarihi bunun zengin dersleriyle doludur. 20. yüzyılın ilk yarısındaki II. Enternasyonal oportünizmi ile ikinci yarısındaki modern revizyonizm bu türden bir yüz çevirmenin ifadesidirler.

Örneğin ancak zorlu mücadelelerle kazanılabilen kreşler, çocuk yuvaları, ana okulları kadın üzerindeki çocuk yükünün azaltılması anlamına gelir. Bu, kapitalizm koşullarında sınıf mücadelelerinin ürünü olarak ortaya çıkabilen kısmi bir çözüm, ama iğreti kalan, kalıcı olamayan, ilk büyük bunalımda sermayenin sınıf saldırılarıyla ortadan kaldırılabilen türden bir çözüm. Kapitalizm koşullarında bunun başka türlü olması da beklenemez. Bunun olanaksızlığı, ikinci emperyalist savaş sonrasında refah toplumlarının bugünkü tablosu bize açıkça gösteriyor. Kapitalizmin genişleme döneminde bizzat işçi hareketinin zorlu mücadeleleriyle kazanılan birçok hak gibi bu türden haklar da bunalım dönemlerinde saldırıya hedef oluyor ve işçi hareketinin güçsüzlüğü koşullarında nispeten kolayca gaspedilebiliyor. Dolayısıyla tüm öteki temel toplumsal-siyasal sorunlarda olduğu gibi kadın sorunuyla bağlantılı reformlar da, burjuva toplumunda az-çok tatmin edici ve kalıcı bir çözüm anlamına gelmiyor.

Bunun zenginlik düzeyi ya da birikimiyle değil, fakat bu birikimin içinde gerçekleştiği sınıf ilişkileriyle organik bir bağı var. Günümüz Avrupa toplumları iktisadi gelişmişliğin ve bunun ürünü zenginlik

birikiminin merkezleri durumundadır. Ama tüm öteki sosyal hak ve kazanımlar gibi kadının ezilmesini bir nebze olsun hafifleten tarihsel hak ve kazanımlar da bu ülkelerin istinasız tümünde sistematik bir saldırı altındadır bugün. Bunalım ve sınıf mücadelesinin geriliği koşullarında bunlar adım adım budanmakta, günden güne daha çok gaspedilmektedir. Büyüyen işsizliğin en dolaysız sonuçlarından biri, kadının gerisin geri eve gönderilmesi, çocuk bakımına ve ev işlerine, dolayısıyla elbette evin erkeğine mahkum edilmesi olmaktadır. Kapitalizm tüm öteki sorunlarda olduğu gibi kadın sorununu da döne döne yeniden üretir. Bu alanda sağlanmış ilerlemeleri koşulları doğduğunda budama ya da ortadan kaldırma yolunu tutar.

Bütün bunlar sorunun toplumsal niteliğini, anlamını, kapsamını ve derinliğini ortaya koymaktadır.

KADIN EZİLMİŞLİĞİ SINIFLI TOPLUMLARIN TARİHSEL BİR ÜRÜNÜDÜR

Öte yandan bu sorun tarihsel bir sorundur; bu onun tarihsel evrim içinde, belli toplumsal koşullar çerçevesinde, belli üretim ilişkilerinin ürünü olarak ortaya çıktığını anlatır; ve elbette, köklü toplumsal değişim ve dönüşümlerin sonucu olarak ortaya çıkacak yeni koşullar ve ilişkiler içinde de zamanla ortadan kalkacağı anlamına gelir. Tarihsel evrim içinde, onun belli aşamalarında ortaya çıkan her sorun bu evrimin yeni safhalarında, yeni toplumsal ilişkiler ortamında ortadan kalkar, kalkmak zorundadır. Sorunun ezelden beri böyle olduğuna, ebediyete kadar da böyle devam edeceğine, tanrının böyle istediğine ya da doğanın böyle gerektirdiğine ilişkin açık ya da örtülü iddialar, kadın köleliğini ve ezilmişliğini süreklileştirmeye yönelik ge-

rici ideolojik argümanlar ya da kültürel değer yargılarıdır. Tarihsel olan, tarihin belli bir döneminde, belli toplumsal koşulların ve ilişkilerin ürünü olarak ortaya çıkan ve tarihin başka bir evresinde de, bu koşulların ve ilişkilerin köklü değişimi ve dönüşümü ile ortadan kalkacak olan demektir. Kadın sorunu da bu nitelikte ve kapsamda bir sorundur; onu geçmişte sınıflı toplum ilişkileri üretti ve her yeni sınıflı toplum biçimi ona kendi karakterine ve ihtiyaçlarına uygun yeni bir biçim verdi; gelecekte sınıflı toplum ilişkilerinin her biçimiyle ortadan kaldırılması, sınıflı topluma özgü tüm izlerin silinmesi sürecinde de bu sorun kesin olarak ortadan kalkacaktır.

Sorunun toplumsal niteliğini önemle gözönünde bulundurmalıyız, çünkü bu bizi sorunun asıl kaynağına, yani sınıf ilişkileri sistemine götürülecektir. Bu bize, döne döne üretilen yüzeydeki görünümle değil fakat bunları üreten asıl temelle uğraşma imkanı verecektir. Öte yandan sorunun tarihsel niteliğini önemle gözönünde bulundurmak, bize bunun bir kader olmadığını, zaman içinde belli toplumsal ilişkilerin ürünü olarak ortaya çıktığını ve yine zaman içinde farklı toplumsal koşullar ve ilişkiler içinde ortadan kalkacağını, kalkmak zorunda olduğunu anlatır. Tarihsel evrim içinde oluşan her toplumsal olgu ya da ilişki aynı tarihsel evrimin farklı bir evresinde de ortadan kalkar, bu temel önemde bir diyalektik yasadır.

Bu son söylenenler basit bir gerçeğin dile getirilmesi gibi görünüyor, ama biz marksistler için yeterince açık olan bu gerçeği özellikle kadın sorunu sözkonusu olduğunda yine de önemle akılda tutmak gerekir. Zira burada binyılların düşünsel önyargılarından beslenen, geleneksel kültürle pekiştirilen ve din tarafından kutsanan çok temelli bir ideolojik-kültürel sorun vardır. Sınıflı toplum ideolojisi, özellikle dinler, kadına toplumda verilen ikinci sınıf statüsünün doğal olduğunu, bunun geçmişten beri böyle olduğunu, binyıllardır topluma yerleşmiş bir norm olduğunu, tanrının da dinler ve kutsal kitaplar üzerinden bunun zaten böyle olması gerektiğini emrettiğini söylerler. Dolayısıyla bunun değişmeyeceği, değiştirilemeyeceği, buna yönelik girişimlerin tanrı iradesine ya da doğa kanunlarına karşı gelmek olduğu inancını yaratmaya çalışırlar, özellikle de ezilen ve sömürülen emekçi insanın bilincinde. Bu gerçekte, her biçimiyle sömürücü burjuva sınıf ideolojisinin tüm toplumsal sorunlar, örneğin zenginlik-fakirlik, ezen-ezilen, sömüren-sömürülen yöneten-yönetilen üzerine söylediklerinin kadın sorunu üzerinden bir tekrardan başka bir şey değildir.

Kadın sorununun belli sınıf ilişkileri sisteminin belli bir tarihsel ürünü olmayıp da sanki hep böyle olduğunu, gelecekte de hep böyle olacağını, tanrının böyle emrettiğini ya da doğanın böyle gerektirdiğini, dolayısıyla yapacak bir şey olmadığını anlatmaya çalışmak, gerici burjuva ideolojisinin binbir yolla beyimize aşılmasına çalıştığı bir inançtır. Kendinden önceki sınıflı toplum ideolojilerinden ve kültürlerinden, onlardan bugüne miras inancı ve önyargılardan da en iyi biçimde yararlanarak, bunu bir değer yargısı, ebedi ve ezeli bir toplumsal norm olarak beyinlere yerleştirmeye çalışır. Bunu salt kaba bir propaganda yoluyla değil elbet, tersine binbir türlü incelikli yol ve yöntemle bir toplumsal değer yargısı olarak bilinçlere yerleştirmek için olağanüstü bir çaba harcanır. Günümüz toplumu binyılların mirasından beslenmiş için, burjuvazi binyılların deneyimini devraldığı için, bu en incelikli biçimlerde yapılır.

DİNSEL İDEOLOJİ VE KADIN SORUNU

Düşünün ki bugün Türkiye’de kadınların bir kesimi çarşafa sokulmalarını isteyebiliyorlar. Bizzat kadının beynine binyılların gerici kültürel mirası sayesinde aşılınmış bir inanç bu. Din burada egemen sınıfların elindeki en etkili ve dolayısıyla de en tehlikeli silahtır. Toplumsal sorunların ağırlaştığı ve yoksulluğun katmerleştiği koşullarda sosyal mücadele gelişmiyorsa eğer, bu toplumsal durum insanları dinsel önyargılara, dinsel ideolojiye daha çok sığınmaya götürebilir. Öbür dünyaya sığınmak, öbür dünya inancında kendine bir kurtuluş aramak oluyor bu. Ve insanlar dinsel inançların tuzağına düştükleri zaman, bunun en temel sonuçlarından biri de kadın sorununun daha da ağırlaşması olarak karşımıza çıkıyor.

Bütün dinlerin kategorik olarak kadın

ikinci sınıf yaratık olarak gördüğünü, aşağıladığını ve erkeğin kölesi, hiç değilse hizmetçisi olarak kabul ettiğini, tersinden de erkek üstünlüğünü ve egemenliğini kutsadığını biliyoruz. Burjuvazinin dini ve her biçimiyle dinsel kurumları ayakta tutması, desteklemesi ve güçlendirmesi, dini topluma, özellikle de ezilenlere karşı etkili bir ideolojik silah olarak kullanması, en berbat sonuçlarından birini de kadın sorunu üzerinden ortaya koyuyor. Çünkü dinler kategorik olarak kadınları erkeklerin kölesi olarak görürler; erkeği efendi, kadını da onun hizmetçisi olarak gösteren bir ideolojik içeriğe sahiptirler. Dinler aynı zamanda kadını kötülüklerin anası sayarlar, şeytanla eşdeğer görürler, onun insan nesli içindeki uzantısı olarak nitelerler. Bütün semavi dinlere göre kadın erkeğin kaburgasından yaratılmıştır. Dolayısıyla erkeğin bir türevidir, onun bir uzantısıdır, bu nedenle de onun kölesi, daha yumuşak bir ifadeyle hizmetçisi olmak zorundadır. Yine semavi dinlere göre kadın ilk günahı işleyendir ve dolayısıyla tüm öteki günahların da kaynağıdır. Erkeği yasakları çiğnemeye, yasak elmadan tatmaya ve dolayısıyla günaha iterek, insanın cennetten kovulmasına neden olmuştur.

Tüm semavi dinlerde egemen olan erkektir, tanrı erkektir. Kadınların tanrıya olabildiği dinsel inanış dönemleri tarih içinde sınıflı toplumu önceleyen dönemlerdir. Basitçe bu, sınıfların ve özel mülkiyetin, dolayısıyla sömürünün ve devletin henüz bulunmadığı anaerik toplum dönemidir. Sınıflı topluma geçiş sürecine paralel olarak kadın tanrıçaların erkek tanrılar karşısında adım adım gözden düştüğünü, yenildiğini ve peş peşe sahnedan silindiğini görüyoruz. Antik dönem mitolojisi üzerinden bu tarihsel değişim adım adım somut olarak izlenebilmektedir. Günümüzün tüm büyük dinleri, sınıflı toplumun ve dolayısıyla erkek

egemenliğinin olduğu tarihi döneme aittirler ve dolayısıyla bu egemenliğin ideolojik yansıması durumundadırlar, onu olumlamakta, dahası kutsamaktadırlar.

KADIN SORUNUN TARİHSEL ANLAMI

Buraya kadar söylenenleri şu ara sonuca bağlayabiliriz: Kendinden önceki tüm gericiğin günümüzdeki mirasçısı ve sürdürücüsü olan gerici burjuva ideolojisi toplumu bin bir yolla kadının bugünkü konumunun olağan olduğuna inandırmaya çalışır. Kadının toplum içindeki mevcut statüsünün doğal bir işbölümünün ürünü olduğunu, doğanın yasalarına uygun düştüğünü anlatmaya çalışır, nitekim “tanrı kelamı” tüm semavi dinlerin de bu durumu kutsadığını vurgular.

Bunun karşısında biz komünistler kadın sorununun tarihsel bir sorun olduğunu vurgularız; tarihin belli bir evresinde belli koşulların ve ilişkilerin ürünü olarak ortaya çıktığını, tarihin gelecek bir evresinde bu koşulların değişmesi ve ilişkilerin ortadan kalkmasına/kaldırılmasına bağlı olarak da ortadan kalkacağını söyleriz. Bununla da yetinmez, bu tarihsel sorunun aynı zamanda sınıfsal nitelikte olduğunu vurgularız. Kadın sorununun tarih içinde belli sınıf ilişkilerinin ürünü olarak ortaya çıktığını, her yeni sınıflı toplumun bunu kendinden öncekinden devraldığını, özünü koruyarak kendi yeni koşullarına uyarladığını, dolayısıyla sınıfların doğmasıyla oluşan ve tüm sınıflı toplumlarda özü bakımından süren kadın sorununun ancak sınıfların tasfiyesiyle ortadan kalkacağını savunuruz.

Bu bakış, tarihsel bir perspektif içinde, kadın sorununun sınıf mücadelesinin temel bir sorunu ve alanı olduğunu anlatır bize.

Ekim Devrimi ve kadının kurtuluşu

V. İ Lenin

Yoldaşlar!

Proleter ordunun kadın kolunun kongresi belirli bakımdan özellikle çok önemlidir; çünkü bütün ülkelerde en çetin koşullarda harekete geçenler kadınlardı. Ama çalışan kadınların büyük bir kesimi önemli ölçüde katılmadan hiçbir sosyalist devrim olamaz. Bütün uygar ülkelerde, en ileri olanlarında bile, kadınlar öyle bir konumda bulunuyorlar ki, onlara ev-köleleri demek hiç de gerekçesiz değildir. Hiçbir kapitalist devlet, en özgürü bile, kadınların tam hak eşitliğini tanımıyor. En önce kadınların haklarındaki her sınırlamayı ortadan kaldırmak, Sovyet Cumhuriyetinin görevidir.

Burjuva pisliğin, burjuva baskının ve aşağılamanın bir kaynağını -boşanma davasını- Sovyet iktidarı tümüyle ortadan kaldırdı. Boşanma bakımından tam özgür bir yasamanın var olmasından bu yana hemen bir yıl geçti. Evlilik-içi ve evlilik-dışı çocukların durumundaki farkı da bir dizi politik sınırlama gibi ortadan kaldıran bir kararname yayımladık. Çalışan kadınların eşitliği ve özgürlüğü başka hiçbir yerde böylesine tam gerçekleştirilmemiştir. Biliyoruz ki yürürlükten kalkmış kuralların bütün ağırlığı işçi sınıfından olan kadının omuzlarına yükletilir. Bizim yaşamız, tarihte ilk defa, kadını haklarından yoksun bırakan bu duruma tümüyle son verdi. Ama yalnızca yasa sözkonusu değildir. Bütün kentlerimizde ve sanayi bölgelerimizde, tam evlilik özgürlüğüyle ilgili bu yasanın kendini ne kadar kolay kabul ettirdiği görülüyor; ama bu yasa, kırdı çoğunlukla, büyük çoğunlukla, yalnız kağıt üzerinde kalıyor. Orada bugüne kadar kilise evliliği ağır basıyor. Bu, papazların etkisine geri dönüşür; bu hastalıkla savaşmak eski yaşamla savaşmaktan daha güçtür. Dinsel yasalara karşı savaşırken son derece dikkatli ilerlenmelidir; bu savaşta dinsel duyguları yaralayan kimse, büyük zararlara yol açar.

Savaşım propaganda, aydınlatma yoluyla yürütülmelidir. Savaşımı sert yöntemlerle yürütürsek, yığınları kendimize karşı kıskırtabiliriz; böyle bir savaşım yığınların ayrılığını din ilkesine göre derinleştirir, oysa bizim kuvvetimiz birliktedir. Dinsel önyargıların en derin kaynakları yoksulluk ve bilgisizliktir; bu hastalıklarla da savaşmalıyız. Kadın şimdiye kadar an-

cak bir köleninkine benzetilebilecek bir durumda bulunuyordu; kadın ev halkıyla bunaltılır, ve bu durumdan onu yalnız sosyalizm kurtarabilir. Yalnız, küçük işletmelerden ortaklaşa işletmelere ve ortaklaşa toprak işleyişine geçerse, kadının tam kurtuluşu ve köleliğinin sonu ancak o zaman gerçek olur. Bu güç bir görevdir, ama şimdi, köy yoksulları komitelerinin kurulduğu yerde, gün doğuyor, çünkü sosyalist devrim sağlanıyor. Kırsal halkın en yoksul kesimi ancak şimdi örgütleniyor, ve bu örgütlerde köy yoksulları sosyalizme sağlam bir temel sağlıyor.

Eskiden sık sık şöyle olurdu: Kent devrimciler ve köy ancak ondan sonra eyleme geçerdi. Şimdiki devrim köye dayanıyor, ve önemli bir kuvveti de bundan doğuyor. Bütün kurtuluş hareketinin deneyiminden biliyoruz ki, bir devrimin başarısı kadınların ona hangi ölçüde katıldığına bağlıdır. Sovyet iktidarı, kadının proleter sosyalist görevini özgürce yerine getirebilmesi için her şeyi yapıyor.

(...)

Bugüne kadar hiçbir cumhuriyet kadını özgürleştirmeye güç yetirmedi. Sovyet iktidarı kadına yardım ediyor. Davamız altedilemez; çünkü yenilmez işçi sınıfı bütün ülkelerde ayaklanıyor. Bu hareket yenilmez sosyalist devrimin köklenmesi demektir.

(1. TÜM RUSYA İŞÇİ KADINLAR KONGRESİNDE KONUSMA/19 KASIM 1918)

(...)

Kadının durumunu ele alalım. Dünyanın hiçbir demokratik partisi, en ileri burjuva cumhuriyetlerin birinde olsun, egemenliğimizin hemen ilk yılında bu bakımdan yaptıklarımızın yüzde-birini

bile on yıllarda yapmamıştır.

Kadının hak eşitsizliği ile, boşanmanın sınırlanmaları ile boşanmanın bağlandığı çirkin biçimsellikler (Formalitaeten) ile, evlilik-dışı çocukların tanınması, babalarının araştırılması ile vb. ilgili alçakça yasalardan, bütün uygar ülkelerde burjuvazinin ve kapitalizmin yüzkarası olan sayısız kalıntıları bulunan yasalardan, sözcüğün en gerçek anlamıyla taş üstünde taş bırakmadık. Bu alanda yaptıklarımızdan övünç duymak bin kez hakkımızdır. Ama toprağı eski burjuva yasaların ve düzenlemelerin molozlarından ne kadar çok temizlediyseniz, bunun yalnızca toprağın işlenmek için düzenlenmesi olduğunu, ama henüz toprağı işlemenin kendisi olmadığını o kadar iyi anladık.

Kadın, bütün özgürleşme yasalarına karşın, eskisi gibi ev-kölesi olarak kalıyor; çünkü onu mutfağa ve çocuk odasına kapatan ve onun yaratma gücünü düpedüz barbarca üretken-olmayan (unproduktive), bayağı, sinir törpüleyici, köreltici, yıpratıcı bir çalışmayla boşa harcayan ev ekonomisinin ayrıntılarıyla eziliyor, bunılıyor, köreliyor, aşağılanıyor.

Kadının gerçek özgürleşmesi, gerçek komünizm, ev ekonomisinin ayrıntılarına karşı, ya da daha doğrusu, sosyalist büyük ekonomi için onun kökten değiştirilmesi uğruna (devlet çarkının başındaki proletaryanın yönetiminde) yığın savaşımı nerede ve ne zaman başlarsa, ancak orada ve o zaman başlayacaktır.

Teorik olarak her komünist için tartışılmaz olan bu sorunla pratikte yeterince ilgileniyor muyuz?

Elbette hayır.

Komünizmin şimdi bu alanda da var olan tohumlarına yeterince bakım göster-

iyor muyuz? Hayır, gene hayır.

Kamusal aşevleri, çocuk bakım evleri, yuvalar- bunlar bu türlü tohumların en güzel örnekleridir, bunlar bütün böbürlenmelerden, tumturaklardan, resmîliklerden uzak, kadını özgürleştirmeye gerçekten uygun olan, onun toplumsal üretimdeki ve kamu yaşamındaki rolünden doğan o erkek karşısındaki eşitsizliğini azaltmaya ve yeryüzünden kaldırmaya gerçekten uygun olan yalın, günlük araçlardır.

Bu araçlar yeni değildir, (sosyalizmin bütün maddi önkoşulları gibi) geniş-ölçekli kapitalizm tarafından yaratılmışlardır; ama kapitalizmde birincisi ancak bir az-bulunurluk olarak kalmışlardır, ikincisi -özellikle önemli olan budur- ya spekülasyonun, zenginleşmenin, aldatmanın, yanıltmanın bütün kötü yanlarıyla kâr güden girişimler ya da en iyi işçilerin haklı olarak hınç duyduğu ve tiksindiği "burjuva iyilikseverliğinin gözboyayıcı örnekçikleri" olmuşlardır.

(BÜYÜK BİR BAŞLANGIÇ/HAZİRAN 1919)

(...) Sovyet Cumhuriyetinde proleter kadın hareketinin genel görevleri üzerine gerek genellikle sosyalizme geçişle bağlantılı sorunlar üzerine, gerek şimdi özellikle zorunlu olarak ön plana çıkmış sorunlar üzerine bir çift söz söylemek istiyorum.

Kadının durumu sorunuyla Sovyet iktidarı başlangıçtan beri uğraştı. İnaniyorum ki, sosyalizme geçen her işçi devletinin ikili bir görevi olacaktır. Bu görevin birinci bölümü oldukça yalın ve kolaydır.

Kadını erkeğin karşısında haksızlığa uğratan eski yasalarla ilgilidir. Batı Avrupa'daki özgürlük hareketlerinin savunucuları, uzun zamandır, on yıllardır değil, yüzyıllardır, bu eskimiş yasaların kaldırılmasını ve kadının erkekle hak eşitliğini istiyorlar. Ama bunu gerçekleştirilmeyi Avrupa'nın demokratik devletlerinden hiçbiri, en ileri cumhuriyetlerden hiçbiri başarmadı. Çünkü orada, kapitalizmin var olduğu yerde, mülkte ve akarda özel mülkiyetin, fabrikalarda ve işletmelerde özel mülkiyetin bulunduğu yerde, sermayenin henüz gücünü sürdürdüğü yerde, erkeğin üstüncelikleri saklı kalıyor.

Rusya'da kadının yasal hak eşitliği yalnızca 25 Ekim 1917'de işçiler iktidara geldikleri için gerçekleştirildi. Sovyet ik-

tidarı başlangıçtan beri, her sömürüye düşmanca karşı çıkan, çalışanların bir iktidarı olma görevini benimsedi. Çalışanların mülk sahiplerince ve kapitalislerce sömürülmesini olanaksızlaştırma, sermayenin egemenliğini yok etme görevini benimsedi.

Sovyet iktidarı mülkte ve akarda özel mülkiyet olmadan, fabrikalarda ve işletmelerde özel mülkiyet olmadan, her yerde, bütün dünyada, en demokratik cumhuriyetlerde bile, çalışanları gerçekten yoksulluğa ve ücret köleliğine ve kadını iki kat köleliğe bırakan şu özel mülkiyet olmadan çalışanların yaşamlarını düzenlemelerini amaç edindi. Sovyet iktidarı, çalışanların iktidarı, kurulmasının hemen ilk aylarında, kadını ilgilendiren yasamayı kökten değiştirdi.

Sovyet Cumhuriyeti'nde kadına bir astlık konumu tanıyan bütün yasalardan taş üstünde taş kalmadı. Özellikle kadının zayıf konumunu sömüren ve onu yasal olarak eşitsiz ve hatta çoğu zaman aşağı bir duruma indiren yasaları, yani boşanmayla ilgili, evlilik-dışı çocuklarla ve kadının çocuğun babasından nafaka alma hakkıyla ilgili yasaları amaçlıyorum.

Burjuva yasamanın tüm bu alanda, en ileri ülkelerde bile; kadını haklarından yoksun bırakmak ve alçaltmak için kadının zayıf konumunu sömürdüğü gösterilmiştir. Ve tam bu alanda, Sovyet iktidarı eski, adaletsiz, çalışan yığınların savunucuları için katlanılmaz olan yasalardan taş üstünde taş bırakmadı. Ve şimdi tam övünçle ve hiç abartmadan söyleyebilir ki, Sovyet Rusya'dan başka, kadınların tam hak eşitliğinden yararlandığı, kadının günlük yaşamda ve aile yaşamında özellikle belli olan aşağı bir durumda bulunmadığı bir ülke, dünyanın hiçbir yerinde yoktur.

Bu bizim ilk ve en önemli görevlerimizden biriydi.

(...)

Elbette, yasalar yalnız başlarına yetmez, ve yalnız kararnamelemlerle asla yetinmiyoruz. Ama, yasama alanında, kadını erkekle eşitleştirmek için yapabileceğimiz her şeyi yaptık ve bundan haklı olarak övünç duyabiliriz.

Sovyet Rusya'da kadının durumu şimdi öyledir ki, en ileri devletlerin görüş noktasından bile idealdir. Ama bunun doğallıkla ancak başlangıç olduğunu biliyoruz. Kadın ev ekonomisine sömürüldükçe, durumu her zaman sıkıntılı kalır. Kadının tam özgürleşmesi için ve erkekle gerçek eşitliği için toplumsal düzenlemeler gerekir, kadının genel üretken çalışmaya katılması gerekir. Kadın o zaman erkekle eşit konuma gelecektir.

(...)

KADIN VE AİLE/MARX, ENGELS, LENİN (SOL YAYINLARI, S.218-228)

Ölüm ve sömürü düzeninden hesap soralım!

8 Mart'ta alanlara!

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü olağanüstü koşullarda karşılıyoruz. 6 Şubat'ta Maraş merkezli olarak gerçekleşen depremlerde 11 kent yerle bir oldu. On binlerce insan yaşamını yitirdi ve yüz binlerce insan ise hayatta kalma mücadelesi veriyor. Deprem ülkesi olan Türkiye'de sermaye sınıfının ve onun hizmetindeki AKP-MHP iktidarının insan yaşamını hiçe sayan, kâra ve ranta dayalı politikaların sonucu olarak yaşadıkları evler on binlerce insana mezar oldu. Depremden ardından ise insanlar enkazların altında diri diri ölüme terk edildi. Depremde büyük bir yıkımı yaşayan emekçiler "devlet nerede" haykırışlarını yükseltirken, sermaye iktidarı OHAL, baskı ve şiddet politikalarıyla ceberut yüzünü gösterdi. Sermaye iktidarı tüm mekanizmalarıyla birlikte depremin öncesinde olduğu gibi, depremin ardından da kendi sefil sınıf çıkarlarına göre hareket etti.

Depremi ağır bir şekilde yaşayan halkımız, büyük bir toplumsal dayanışma ve seferberlik ruhuyla ayakta kalmaya çalıştı. En büyük yıkımla yine kadınlar ve çocuklar karşı karşıya kaldı. Deprem, toplumsal sorunları katbekat derinleştirdi, kadınlar için sosyal felakete dönüştü. Depremden üzerinden iki hafta geçmesine rağmen asgari ölçülerde dahi barınma sorunu çözülebilmemiş değil. Kadınlar gerekli hijyen koşulları sağlanmadığı için kadın sağlığını olumsuz etkileyen sorunlarla boğuşmaya devam ediyor. En temel ihtiyaçlara erişim halen büyük bir sorun. Önümüzdeki günlerde doğum yapacak 25 bin kadın için güvenli ve sağlıklı ortamlar bulunmuyor. İşçi kadınlar, gözünü kâr hırsı bürümüş asalak kapitalistler tarafından yaşanan başka hayati sorunlarla birlikte çalışmaya zorlanıyor. En savunmasız kesimi oluşturan çocuklarsa depremin yıkımını daha ağır bir şekilde yaşıyor. Diyanetin fetvalarıyla çocuk istismarının önü

açılıyor, kimsesiz çocuklar tarikatların ellerine teslim ediliyor, çocuklar eğitim hakkından yoksun bırakılıyor.

AKP iktidarı 20 yıldır izlediği politikalarla kadınların üzerindeki baskı, şiddet ve eşitsizliği daha da ağırlaştı. İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesiyle birlikte toplumsal yaşamın tüm alanlarında kadına yönelik şiddet tüm vahşetiyle devam ediyor. Gün geçtikçe büyüyen ekonomik sorunlar kadınların yoksulluğunu daha da artırıyor. Ülke genelinde emekçi kadınlar bu sorunlarla boğuşurken, Maraş merkezli gerçekleşen depremlerle birlikte bu sorunlar katbekat daha da derinleşti.

ŞİMDİ HESAP SORMA ZAMANI!

Bilim insanlarının tüm uyarılarına rağmen sermaye düzeninin insan yaşamını hiçe sayan işleyişi sonucu büyük bir katliam yaşandı. Bu katliamın ardından gösterilen toplumsal dayanışmayı şimdi gerçek failerinden hesap sorma ya çevirme zamanı.

Deprem, 2023 seçimlerinin gündemine olduğu koşullarda yaşandı. AKP-MHP iktidarı, suçüstü yakalandığı bu depremin ardından yeniden iktidar olmanın hesaplarını yapıyor. "Yüzyılın felaketi", "kader planı" söylemlerine sarılarak ve faşist baskı ve zorbalığı tırmandırarak seçimlere hazırlanıyor.

Burjuva muhalefet ise deprem yıkımının sorumluları olan AKP-MHP iktidarından kurtulmak için sandığa işaret ediyor. İşçilere, emekçilere, kadınlara karşı dizginsiz sayısız saldırılar gerçekleştiren ve bugüne kadar işlediği tüm suçlara bir yenisini ekleyerek on binlerce insanın yaşamına mal olan tek adam rejiminden "kurtulmak" kuşkusuz ki önemlidir. Ancak tarihsel deneyimlerin de gösterdiği açık bir gerçek var ki, diktatörlükler ve diktatörler ancak toplumsal mücadele yoluyla tarihin çöp sepetine gönderilebilir. Sermaye diktatörlüğünden ve ser-

mayenin diktatöründen ancak işçilerin, emekçilerin ve kadınların topyekûn mücadelesiyle hesap sorulabilir.

8 MART MÜCADELE ÇAĞRISIDIR!

İşçi sınıfı, emekçiler ve kadınların sembolleşen mücadele günlerinden biri olan 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, Amerika'da tekstil işçisi kadınların insanca yaşam ve çalışma koşulları için can bedeli verdikleri mücadeleden kök almaktadır. 1917 yılının 8 Mart'ında Rusya'da tekstil işçisi kadınların "ekmek ve barış" talepleri için gerçekleştirdikleri eylem, Ekim Devrimi'nin fitilini ateşlemiştir. Uluslararası işçi ve sosyalist hareketin mirası olan 8 Mart, yüzyılı aşkındır tüm coğrafyalarda başta kadınlar olmak üzere işçi ve emekçilerin sermaye sınıfına ve erkek egemen düzene karşı başkaldırdığı ve kendi talepleri için ayağa kalktığı mücadele günlerinden biridir.

8 Mart'ın güncel çağrısı ise, milyonlarca emekçi için büyük bir yıkım dönen bu ölüm ve sömürü düzeninden hesap sormak olmalıdır.

İşçi Emekçi Kadın Komisyonları olarak, 8 Mart'ta emekçilerin deprem yıkımıyla birlikte büyüyen toplumsal dayanışmasını örgütlü bir güce dönüştürmek için seferber olacağız.

Baskıyı, eşitsizliği ve yoksulluğu dayatan bu sömürü düzeni ve onun hizmetindeki AKP-MHP iktidarının kadın düşmanı politikalarına karşı mücadele çağrımızı emekçi kadınlar içinde yükselteceğiz.

Bu ölüm ve sömürü düzeninde "Yaşamak için sosyalizme!" ihtiyacımız olduğunu daha güc bir şekilde haykıracağız!

Başta kadınlar olmak üzere, tüm işçi ve emekçileri katliamın hesabını sormak için 8 Mart'ta alanlarda olmaya çağırıyoruz.

İŞÇİ EMEKÇİ KADIN KOMİSYONLARI
24 ŞUBAT 2023

Münih Güvenlik Zirvesi'nde ABD-Çin gerilimi

Ukrayna savaşının başlamasından sonra Münih Güvenlik Konferansı'nın ilki 17-19 Şubat tarihleri arasında gerçekleştirildi. Güvenlik konferansına 40 devlet veya hükümet başkanı, 90'dan fazla bakan ve çok sayıda uluslararası kuruluşun başkanı katıldı. Konferansın sözcüsü Christoph Heusgen, "Kremlin'deki bu savaş suçlularına Münih Güvenlik Konferansı ile propaganda yapmaları için bir sahne sunmamız bizim için çok kötü" olur gerekçesiyle Rusya'nın konferansa davet edilmediğini açıkladı. Heusgen, "Ayrıca temel insan haklarını bu kadar temelden ihlal eden bir rejime forum sunmak istemiyoruz" gerekçesine sığınarak İranlı yetkililerin bundan dolayı konferansta yer almadığını iddia etti. Oysa bu savaş kışkırtıcısı sahtekar, Neonazilerle işbirliği yapan Zelenski'ye alkış tutarken, "temel insan haklarını" unutmuş görünüyordu.

Savaş kışkırtıcılarının ve insan hakları düşmanlarının bir araya geldiği konferansın ana konusu ise Ukrayna'daki savaş, bu savaşa daha çok benzin dökmek ve bunun dünya üzerindeki etkileri oldu.

ABD ile Çin arasındaki ilişkiler, bu yılki Münih Güvenlik Konferansı'na da yansdığı gibi, tüm zamanların en düşük seviyesine inmiş görünüyor. İkili görüşmelerden sonra bile Münih'te gerilim yumuşamadı. İki ülke arasındaki gerilim, dünyanın gitgide daha hızlı yeni bir bloklaşmaya doğru ilerlediğini ve emperyalist güçler arasındaki hegemonya mücadelesinin derinleştiğinin yeni bir göstergesi oldu. Ukrayna savaşı ise bunun yeni düzeydeki sahnesi olarak konferansın merkezinde yer aldı. Ukrayna savaşından dolayı insanlığın nükleer bir tehditle karşı karşıya kaldığı gerçeğinden hareketle Çin liderliği, savaşı sona erdirmek için bir barış planı sunacak. Ukrayna savaşının yıldönümünde, 24 Şubat'ta bu planın açıklanacağı söyleniyor. Ancak batılı emperyalistler Çin'in müzakere girişiminin uygulanabilir olup olmadığını sorguluyor. Zira Çin, Rusya'ya karşı saldırgan bir politika izlemediği gibi ABD'nin de baş düşmanı görüldüğü için "Çin barış planı" boş düşürülmek isteniyor. Bu ise savaş kundakçılarının savaşı uzatma taktiğinden vazgeçemediklerini gösteriyor.

Güvenlik Konferansı'nın ikinci gününe Avrupa'da büyüyen savaş tehlikesi, emperyalist güç mücadeleleri, Batılı em-

peryalistler ile Çin ve Rusya arasındaki emperyalist rekabet damgasını vurdu. Bu, somut ifadesini Çin-ABD arasındaki gerilimde gösterdi. Çok kalabalık bir delegasyona liderlik eden ABD Başkan Yardımcısı Kamala Harris, Rusya'yı insanlığa karşı suç işlemekle itham etti ve sorumlulardan hesap sorulacağını öne sürdü. Harris, Rusya'nın kazanmaması gerektiğini çünkü aksi halde dünyadaki diğer otoriter devletlerin cesaretlenebileceğini iddia etti. Pekin'i, Rusya'yı Ukrayna'ya karşı savaşında silahla desteklememesi konusunda uyardı ve aksi bir tutumun "sadece saldırganlığın ödüllendirilmesi" anlamına geleceğini savundu.

ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken ise, Pekin'in Moskova'ya "maddi destek" vermesi veya Batı yaptırımlarını aşmasına yardım etmesi halinde bunun "sonuçlarına katlanmak" durumun kalacağını söyleyerek tehdit etti. Almanya Başbakanı Olaf Scholz, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ve İngiltere Başbakanı Rishi Sunak gibi Batılı emperyalist liderler ise Ukrayna'ya askeri destek sunmaya devam edeceklerine dair güvenceler verdi. Çin temsilcisi Wang Yi, Ukrayna'da barış müzakereleri için çaba yürütülmesi gerektiğine işaret etti ve adı açıklanmayan bazı devletleri barışçıl bir çözümle ilgilenmemekle suçladı. Rusya'yı kınamadı. Eski bir dışişleri bakanı olan ve şimdi de Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Dış İlişkiler Komisyonu'na liderlik

yapan ve ülkenin en üst düzey diplomati olan Wang Yi, konferansta ABD'ye karşı sert açıklamalarda bulundu. Dolayısıyla konferans, iki süper güç olan ABD ile Çin arasında açık bir "kavgaya" sahne oldu.

ÇİN VE ABD ARASINDA SERT TARTIŞMALAR

Çin balonunun ABD kıyılarında düşürülmesinden bu yana ilk kez iki ülkenin üst düzey siyasetçileri Münih'te bir araya geldi. Hem Blinken hem Wang görüşmeden önce ve sonra karşılıklı olarak sert sözler sarf etti. Wang Yi ile Blinken, konferansın oturum aralarında görüştüler. İkilinin görüşmesinden sonra açıklama yapan ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Ned Price, Blinken'in toplantıda "Çin gözetleme balonunun ABD hava sahasına girmesi, ABD egemenliği ile uluslararası hukukun kabul edilemez ihlali" konusuna değindiğini söyledi. Sözcüye göre Blinken, böyle bir olayın tekrarlanmaması gerektiğini belirtmiş, ancak ABD'nin Çin ile bir çatışma peşinde olmadığını ve yeni bir "Soğuk Savaş" istemediğinin de altını çizmiş. Sadece Rusya'ya karşı değil, Çin'e karşı da kışkırtıcı-militarist bir politika izleyen ABD temsilcisi, sözüm ona kalıcı bir diplomatik diyalogun önemine de işaret etti.

İki hafta önce Çin gözetleme balonu ABD'nin doğu kıyısı açıklarında düşürülmüştü. ABD hükümeti bir casus balonundan bahsederken, Çin liderliği bir

sivil araştırma balonunu olduğunu açıklamıştı. Olay, taraflar arasında zaten var olan gerginliği daha da arttırmış görünüyor. Wang, Blinken ile görüşmeden önce konferans sırasında balonun düşürülmesini sert bir şekilde eleştirmişti. Yansıyan haberlere göre Wang, konferanstaki konuşmasının ardından soru-cevap bölümünde "Bunun saçma ve histerik olduğunu söyleyebilirim. Bu, güç kullanımının %100 kötüye kullanılmasıdır. Uluslararası kuralların ihlalidir" açıklamasında bulundu. Çin balonunun düşürülmesini histerik olarak nitelendiren Wang, "Dünyada böyle birçok balon var. Bütün bu balonları düşürmek mümkün değil. Bu da Amerikan'ın gücünü göstermez-tam tersine" dedi. ABD'yi ülkesine karşı karalama kampanyası yürütmekle ve saldırgan davranışlarda bulunmakla suçlayan Wang, ABD hükümetinin Çin üzerinde baskı kurmak istediğini ve diğer ülkeleri de aynısını yapmaya çağırdığını belirtti.

Wang, Tayvan konusunda da sert konuştu. "Tayvan hiçbir zaman ayrı bir ülke olmadı ve olmayacak. Tayvan sorununun statükosu bu" dedi ve Tayvan'ın, Çin topraklarının bir parçası olduğunu yineledi. Tayvan'da bağımsızlık isteyenleri barış ve istikrarı baltalamakla suçlayan Wang, bu nedenle, "Tayvan'ın bağımsızlığına ve ayrılıkçılığına karşı çıkmalı ve tek Çin ilkesini desteklemeliyiz" dedi. "Egemenliği ve toprak bütünlüğünü korumanın önemini yineliyoruz. Aynı şeyin Çin için de geçerli olmasını umuyoruz" sözleriyle ise Batı'nın çifte standarda dayalı politikasına dikkat çekti. Tek Çin politikasının herhangi bir şekilde yok sayılması veya iki Çin yaratma çabasını, Çin'in toprak egemenliğinin "büyük bir ihlali" olarak nitelendiren Wang, buna ülkesinin karşılık vereceğini söyledi.

Wang, diğer şeylerin yanı sıra Washington'u yarı iletken sektöründe Çin'e karşı yaptırımlar uygulayarak korumacı bir politika izlemekle suçladı. Yaptırımları ise serbest ticaretin ciddi bir ihlali ve Dünya Ticaret Örgütü kurallarının çiğnenmesi olarak tanımladı.

Münih'ten yansıyan tabloya bakıldığında ABD'nin kışkırtıcı/küstah tutumunu devam ettireceği, Çin yönetiminin üslubunun ise o eski 'yumuşak' tonunu yer yer yitirmeye başladığı görülüyor.

Ukrayna'da emperyalist savaşa son!

Yaşasın işçilerin birliği halkların kardeşliği

İŞÇİLER, EMEKÇİ KARDEŞLER,

Ukrayna savaşının başlamasının üzerinden bir yıl geçti. Rusya ordularının Ukrayna'ya girişinden bu yana süren savaşta çok sayıda yerleşim yeri yakılıp yıkıldı. Karşılıklı olarak on binlerce, hatta kimi iddialara göre 150 bini aşkın askerin ve on binlerce sivilin öldürüldüğünden, on binlerce kişinin yaralandığından bahsediliyor. Hayatı altüst olan milyonlarca insan Ukrayna'yı terk etmek zorunda kaldı. Savaşın dehşeti yeni ölümler, kalıcı sakatlanmalar, göçler ve yıkımlarla sürüyor.

Ukrayna savaşı, Rusya'nın emperyalist hesaplara dayalı haksız ve gerici müdahalesiyle başladı. Fakat Batılı emperyalistlerin de yer yer açıktan dillendirdikleri gibi, Ukrayna krizi ve savaşı, esasta ABD-AB blokunun uzun yılları bulan hummalı faaliyetlerinin bir ürünüdür. Ukrayna, Sovyetler Birliği'nin dağıldığı ilk yıllardan itibaren, ABD emperyalizminin kirli politikalarını sahnelediği ülkelerden biridir. ABD onu dünya haklarının ezeli düşmanı NATO'nun yeni savaş üssüne dönüştürmek için hiçbir dalavereden ve kanlı oyundan geri durmadı. ABD için Ukrayna, kanlı savaş makinası NATO'nun ölümcül silahlarını Rusya Federasyonu'nun boğazına dayamak için vazgeçilmez bir coğrafyaydı. Rusya'yı kuşatıp etkisiz hale getirme politikası ise 1990'ların başında oluşturulan ve "gelecekte herhangi bir küresel rakibin ortaya çıkmasını engellemeye odaklı" yeni saldırgan emperyalist stratejinin (1992 tarihli ABD Savunma Planı Rehberi) temel bir unsuru idi.

Söz konusu "önleyici strateji" çerçevesinde savaş makinası NATO yeni üyelerle genişlemeye, tehditlerini artırmaya devam etti. ABD emperyalizmi, İngiltere gibi yeminli uşaklarını da arkasına alarak, 90'lı yıllarda Irak ve Yugoslavya'yı, Ruanda, Somali vb. gibi Afrika ülkelerini kan gölüne çevirdi. Onun Ortadoğu'daki yeminli taşeronları ise Filistin ve Kürt halklarına zulüm ve katliam saldırılarında yıllar boyunca birbirleriyle yarıştılar. Emperyalist savaş arabası daha sonraki on yıllarda Afganistan, Irak, Libya, Suriye, Yemen halklarının üzerine sürüldü. Bu ülkeler bombardımanla yerle bir edilirken, yüzbinlerce insan da acımasızca katledildi, milyonlarca kalıcı göçmene dönüştürüldü. Tüm bunlar olurken, örneğin

son bir yıldır Rus halkına, tarihine, sanatına, bilimine, kültürüne karşı ırkçı bir düşmanlık körükleyenlerin aklına ABD ve suç ortaklarına tepki göstermek, hele de yaptırım uygulamak gelmedi.

Otuz yılı bulan bu kanlı çabalara rağmen hegemonyası zayıflayan ABD'nin son hamlesini sergilediği adres Ukrayna oldu. Son olarak 2014'teki Meydan darbesiyle ülkede ırkçı-faşist bir rejim inşa edildi. Tepeden tırnağa ABD-AB kuklası olan bu rejimin ilk icraatlarından biri, Ukrayna sınırları içinde yaşayan Rus nüfusun haklarına saldırmak oldu. Rus topluluk yaşadığı bölgelerde haklarına sahip çıktığında ise acımasız bir savaşla karşılandı. Ukrayna'daki Nazi özentili yönetim, BM onaylı ve Almanya-Fransa katılımlı Minsk anlaşmalarını imzaladığı halde, 14 binden fazla insanın yaşamını yitirdiği kanlı saldırılarını hiç ara vermeden sürdürdü. Rusya, çok yönlü açmaza alınarak bugünkü savaşın yolu döşendi. Almanya eski başbakanı Angela Merkel'in Aralık 2022'de itiraf ettiği üzere, yıllar boyunca Rusya ile yürütülen tüm ikiyüzlü diplomasinin amacı, Ukrayna'daki kukla rejim güçlerini Rusya ile savaşa hazırlamaktır.

Tüm bunların da gösterdiği gibi, en baştan itibaren savaş sahnesinde Rusya'nın karşısındaki cepheyi oluşturan asıl güç ABD-NATO blokudur. Ukrayna askeri ve halkı, ABD piyonu olan Ukrayna yönetiminin ülkeyi ölüm ve yıkımın kucağına atan politikalarının kurbanı olarak savaşın insan kaynağını oluşturmaktadır. Diğer bir deyişle, Ukrayna ve Rusya halkları, bir tarafta Rusya emperyalizminin diğer tarafta ABD-AB emperyalistleri ile onların hizmetindeki Ukraynalı faşist yönetimin yürüttüğü bir savaşın ağır bedelini ödemektedirler.

ABD ve İngiltere başta olmak üzere Batılı emperyalistler, bu savaşı hazırla-

yan güçler olarak savaşın uzaması için hemen her yola başvuruyorlar. İlk aylarda bir ateşkes ve anlaşmaya doğru ilerleyen müzakereleri alenen sabotetiler. En ufak bir müzakere olasılığını da anında sıfırladılar, sıfırlıyorlar. Öte yandan Ukrayna'ya durmaksızın silah yığımayı sürdürüyorlar. En son muharebe tankları ile devam eden bu yığınağı, giderek daha uzun menzilli füzeler, hatta uçaklarla sürdüreceklerinin sinyallerini veriyorlar. ABD çıkarları uğruna ülkesini ateşe atan Zelenski yönetimi ise uluslararası düzeyde yasaklı msket ve fosfor bombaları talep edecek kadar zıvanadan çıkmış durumda.

EMEKÇİ KARDEŞLER,

Ukrayna savaşının da gösterdiği gibi hiçbir halk emperyalistlerin umurunda değildir. Emperyalistlerin tek derdi halkları köleleştirmek, kendi egemenliklerini korumak ya da pekiştirmektir. Bu uğurda halkları birbirine boğazlatmaktan ülkeleri yerle bir etmeye dek hiçbir şeyden çekinmiyorlar. Ukrayna savaşıyla birlikte çok tehlikeli bir eşik aşılmıştır. Ukrayna savaşı, Rusya'nın güçten düşürülmesi amacıyla uzatıldıkça daha geniş alanlara yayılma, hatta bir dünya savaşına evrilmeye riski de büyümektedir. Bu risk aynı zamanda dünyanın ve canlı yaşamın sonunu getirebilecek bir nükleer savaş tehlikesini de içinde barındırmaktadır.

Sürmekte olan savaşın en ağır bedelini Ukrayna ve Rusya halkları ödeseleler de genel faturası dünya işçi sınıfı ve emekçi halklarına kesilmektedir. Her şey bir yana, işçiler olarak ürettiğimiz zenginlikler artık daha büyük oranda savaşa ve silahlanmaya aktarılıyor. Silah tekelleri devasa kârlar yaparlarken, milyonlarca insana yoksulluk ve geleceksizlik dayatılıyor. Bu arada emperyalist kapitalist bu-

nalımın bir ürünü olan savaş, tersinden, korona pandemisiyle zaten ağırlaşan kapitalist krizi iyice derinleştirmiştir. Nitekim savaşla birlikte ABD ve Avrupa ülkelerinde enflasyon fırladı, ücretlerimiz ve alım gücümüz eridi. Güvencesiz çalışma arttı, çalışma koşullarımız ağırlaştı, işsizlik ve yoksulluk yaygınlaştı. Ekonomik, sosyal, siyasal haklarımıza yönelik saldırılar yoğunlaştı. Son olarak İngiltere, Almanya, Hollanda, İspanya, İtalya gibi ülkelerde gündemden düşmeyen grevlerimiz saldırının hedefindedir. Egemenler açık açık grev hakkımızı gasp etmekte bahsediyorlar. Bunun için yasalarda değişiklik yapmaya kalkıyorlar.

Avrupa'daki burjuva saldırganlığın hedef aldığı alanlardan biri de siyasal hak ve özgürlüklerimizdir. Çeşitli Avrupa ülkelerinde söz, basın, toplanma ve gösteri yapma hakkı alenen gasp ediliyor. Bilgi ve haberin anlık paylaşılabilirdiği bir çağda, AB ülkelerinde sansür uygulanıyor. Çeşitli nedenlerle protesto ve gösteri için Almanya, Fransa, Hollanda veya İngiltere'de sokağa çıkan işçiler, emekçiler, gençler ve kadınlar sık sık polis terörüyle karşılaşabiliyorlar. Bu atmosferde bir de yabancı düşmanlığı ve ırkçılık körüklenerek, ırkçı-faşist akımların kitle desteği sürekli arttırılıyor.

KARDEŞLER,

Birinci yılını dolduran emperyalist savaşa karşı, bulunduğumuz ülkelerde kitlesele mücadeleleri yükseltmek, savaşın suçlusu olan her iki emperyalist tarafı karşısına alan bir barış hareketi geliştirmek günümüzün en yakıcı sorumluluğudur. İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platformu olarak, tüm işçi ve emekçi kardeşlerimizi bu sorumluluk çerçevesinde harekete geçmeye; 1) Savaşın derhal sona erdirilmesi, 2) Rusya ve diğer tüm emperyalistlerin Ukrayna topraklarından çekilmesi, 3) Ukrayna'yı NATO'ya alma veya emperyalizmin tehditkar saldırı üssü haline getirme politikasının terk edilmesi, 4) Ukrayna'daki tüm ulusal azınlıkların haklarına ve Donbas'ın kendi kendini yönetme hakkına tam saygı gösterilmesi istemleriyle emperyalist savaş karşıtı mücadeleyi büyütme çağırıyoruz.

Putin'in "ulusa sesleniş" konuşması

Münih Güvenlik Konferansı'nda ABD ile suç ortaklarının Ukrayna savaşına daha çok benzin dökme kararını ilan etmelerinden hemen sonra Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, ulusa sesleniş konuşmasını yaptı. Moskova'daki Gostiny Dvor etkinlik merkezinde Devlet Duması ve Federasyon Konseyi'nden oluşan Federal Meclis temsilcilerine seslenen Putin, "Sizinle tüm dünyada köklü değişimlerin yaşandığı, ülkemiz için zor ve kritik bir zamanda konuşuyorum" sözleriyle içinden geçilen dönemi tanımladı. Birinci yılını doldurmak üzere olan Ukrayna savaşından Batı'yı sorumlu tutan Putin, "Ukrayna ihtilafını körükleme, tırmandırma ve çok sayıda kurban verme sorumluluğu (...) tamamen Batılı seçkinlere aittir" dedi ve Batı'nın Rusya'yı kesin olarak "bitirmek" istediğini, savaşı bunun için kışkırttığını belirtti.

"BİZİM SAVAŞIMIZ DEĞİL"

Konuşmasında kritik mesajlar veren Putin, ABD'nin anlaşmalardan tek tarafı olarak çekildiğini ve Rusya'nın, Donbass'taki sorunu barışçıl yollarla çözmeye çalıştığını söyledi. Batı'nın farklı bir senaryo hazırladığını belirtti ve "Savaşı onlar başlattı. Biz durdurmak için her şeyi yaptık" dedi. "Ukrayna'da özel askeri operasyon" dediği savaşın başlamasından önce bile, Kiev hükümetinin Batı ile silah sevkiyatı hakkında konuştuğunu ifade eden Putin, Donbass'a atıfta bulunarak, "Bu sorunu barışçıl bir şekilde çözmek ve bu zorlu çatışmadan barışçıl bir çıkış yolu bulmak için her şeyi yaptık, ancak arkamızdan tamamen farklı bir senaryo hazırlanıyordu" dedi.

UKRAYNA'DA NEONAZİ REJİMİ

"Ukrayna'da Neonazi rejiminin iktidarda olduğu ve bundan dolayı 'askeri

özel hareketin' devam edeceğini" belirten Putin, "Önümüzdeki görevleri adım adım, dikkatli ve tutarlı bir şekilde çözeceğiz" dedi ve Rusya'nın Ukrayna'daki birliklerinin gelecek için savaştığını, tarihi adaleti yeniden sağlayacağını savundu.

BATI "SINIRSIZ GÜÇ" PEŞİNDE KOŞUYOR

Batı'yı "sınırsız güç" peşinde koşmakla suçlayan Putin, "Batı'dan savaşa para akışı azalmıyor. Batı için trilyonlarca dolar tehlikede. Batılı ülkeler çoktan Ukrayna'yı bir tür Rusya karşıtı haline getirmeye başlamıştı" dedi. "Batı, cini şiseden çıkardı. Ukrayna'daki tırmanışın sorumluluğu Batılı elitlere aittir" ifadelerini kullanan Putin, batıyı Ukrayna'daki savaşı başlatmak ve sürdürmekle suçladı, "Savaşı başlatan onlar. Biz ise sona erdirmek için güç kullanıyoruz" iddiasında bulundu.

RUSYA'NIN VARLIĞI TEHLİKEDE

Rusya'nın varlığının tehlikede olduğunu inandığını belirten Putin, buna karşın "ülkemizi savaş alanında yenmek imkansız" diyerek bir tür güvence vermeye çalıştı. Batı'nın yerel bir çatışmayı küresel bir çatışmaya dönüştürmeye çalıştığını

ifade eden Putin, "bu nedenle saldırgan bir enformasyon hareketiyle Rus kültürünü, dinini ve değerlerini hedef alıyorlar" dedi ve Rus halkının çoğunluğunun hükümetin Donbass'ı savunma eylemlerini desteklediğine inandığını söyledi.

ORDUNUN MODERNİZASYONU

Rus ordusunun modernize edildiğini belirten Putin, "Rusya'nın nükleer caydırıcı güçlerinin en son sistemlerle donatılma seviyesi şu anda yüzde 91,3'tür. Şimdi -birikmiş deneyimlerimizi dikkate alarak- silahlı kuvvetlerin tüm bölümlerinde bu kadar yüksek bir kalite düzeyine ulaşmamız gerekiyor" ifadelerini kullandı. "ABD'nin dünya düzenini kendi bencil çıkarları doğrultusunda yeniden şekillendirmek istediğini ve bunun kabul edilemez olduğunu" ifade eden Putin, "Bu şartlar altında Rusya'nın START anlaşmasına (*) katılımını askıya aldığı beyan etmeliyim" dedi.

RUS EKONOMİSİ İSTİKRARLI

"Batı bizimle ekonomik cephede savaşıyor" diyen Putin, bunda başarılı olmayacaklarını zira Rus ekonomisinin Batı'nın beklediğinden çok daha güçlü çıktığını belirtti. Batı, fiyat artışlarını ve iş

kayıplarını kışkırttı diyen Putin, Rus halkını mağdur etmek için yaptırımlar uyguladığına işaret etti. Ancak, Rusya'ya yönelik uluslararası yaptırımlarla ilgili olarak Batı "hiçbir şey başaramadı ve hiçbir şey başaramayacak" dedi.

Putin, 2022'de Rus ekonomisinin yüzde 2,1 küçüldüğünü kabul ediyor. Ancak işsizlik tarihsel olarak düşük bir seviyede ve Rus şirketleri tedarik zincirlerini yeniden inşa etti. Batılı devletlerin uyguladığı yaptırımlara atıfta bulunan Putin, "Batı, altınlarımızı ve döviz rezervlerimizi çaldı. Ama hesapları tutmadı. Rus ekonomisi ve yönetimi düşündüklerinden çok daha güçlü çıktı" dedi.

SAVAŞ GAZİLERİ VE YASLILARA DESTEK

Putin ayrıca Rus gazileri ve öldürülen askerlerin aileleri için daha fazla mali destek sağlayacaklarını duyurdu. Hükümete, her bir bölgeyle iş birliği içinde özel bir devlet fonu kurma talimatı verdi ve "Sosyal hizmet uzmanları, savaşta ölenlerin ve gazilerin aileleriyle ilgilenmelidir. Ayrıca savaşa katılan herkes altı ayda bir 14 gün tatil yapabilmelidir" dedi.

Konuşmada öne çıkan vurgulara bakıldığında, Rusya'nın ABD ile suç ortaklarının plan ve hedefleri hakkında net bir fikrinin olduğu ve buna göre hazırlandığı görülüyor.

(*) NEW START anlaşması en önemli silahsızlanma anlaşmalarından biridir. 2010'da Prag'da imzalandı, 2011'de yürürlüğe girdi ve ABD Başkanı Joe Biden'ın göreve başlamasının hemen ardından 2021'de beş yıl daha uzatıldı. Anlaşma, ABD ve Rusya'nın konuşlandırabileceği stratejik nükleer savaş başlıklarının sayısını sınırlıyor.

Satışa imza atanlar, işçilerin öfkesinden kurtulamayacak!

Günlerdir milyonlarca insanımızı doğrudan etkileyen deprem felâketinin yaralarını sarmaya çalışıyoruz. Acılarımızı paylaşmak, yıkılmış enkazların altından yeniden umutları yeşertmek için dört bir yandan seferber oluyoruz.

Ama betonu çalarak değil, ranta kurban vererek değil, vergimizi sermayeye teşvik diye aktararak değil.

İşçileri, emekçileri açık sınırında ücretlerle yaşamaya mahkum eden düzenlen hesap sorarak yapıyoruz.

Gecesine gündüzüne katıp, milyarlarca liralık banka kredisi yükünün altında ezilen, hor görülenlerin sesi olmak için dayanışmayı, mücadeleyi büyüttük.

Evine ekmek götürmekte zorlanan, her gün daha fazla mesai yapan işçilerin depreme dayanıksız kumdan evlere sıkış kalmasına olan öfkemiz var.

Deprem olmuş, felakete dönüşmüş. Babalar, anneler çocukları ile birlikte sokakta kalmış. Çocuklar korkmuş, babalarından ayrılmak istemiyor. Gaziantep' in büyük sermayedarlarının ise gözü doymak bilmiyor. Günlerdir, işten atma tehditleri eşliğinde büyük bir baskı ve korku iklimi yaratılıyor. Onlarca yakınına kaybeden işçilere zorla iş başı yaptırılmak isteniyor. Düşük ücretlerle çalıştırdıkları işçilerin canını da yok sayıyorlar.

Yüzlerce kilometre uzaktaki bir başka deprem bölgesi olan İstanbul ilindeki

Ümraniye Dudullu OSB' de bulunan Gamak Motor Fabrikası'nda çalışan işçiler de "Artık yeter!" diyerek isyan bayrağını çekti.

Tarihi önemli mücadele geleneğine sahip olan Gamak işçileri, Öz Çelik İş Sendikası'nın ağalık düzenine karşı alın terine, emeğine sahip çıkıyor.

Ek zam talebiyle geçtiğimiz hafta üretime gelen gücünü kullandılar. Gamak sermayedarının, müdürlerinin, taşeron şirketlerinin insafına bırakılmadan iş güvencesi istiyorlar.

İnsanca yaşama ve çalışma hakkına sahip çıkan işçiler, bu defa Gamak sermayesi ve Öz Çelik İş Sendikası işbirliğiyle ücretsiz izin saldırısı ile karşı karşıya kaldılar.

Gaziantep' te işçilere zorla işbaşı yaptırılan tekstil sermayedarları, İstanbul' da işçileri zorla ücretsiz izne çıkaran Gamak sermayesi.

Bir sendika düşünün ki, işçiler ek zam istedi diye sermayedarlarla işbirliği yapıp ücretsiz izin saldırısına başvuruyor. Sermayenin yasalarına göre dahi hiçbir karşılığı olmayan bir uygulamayla hiç kimse işçiyi ücretsiz izne çıkaramaz.

Açıkça, işçiyi ihanet ediyorlar. Açıkça, işçiyi bir makine parçası gibi görüyorlar. Ses çıkaran işçiyi nasıl cezalandıracağını dert ediniyorlar. Çünkü, işçiler fabrikada kaldıkça tepki büyüyecek, öfke artacak. Son birkaç gündür olduğu gibi yüzlerce işçinin sendikadan istifa ettiğini biliyorlar.

İşçileri etkisizleştirmek için dersler alan, varlıklarını oradan doğru koyan ihanetçi sendikacılar, işçinin tepkisini görünce kaçacak delik arıyorlar, işçilerin öfkesini nasıl söndüreceklerinin hesabını yapıyorlar. İşçileri açıklıkla terbiye eden sermaye düzeni gibi, ihanetçi sendika bürokratları da işçileri parasızlık ve borç batağı ile tehdit ediyorlar.

Ne yaparlarsa yapsınlar, nafile çabalar!

Gamak işçisi, gücünü gördü ve kullandı.

Gamak işçisi kardeşler!

Gün, sizlerin birlik olma zamanıdır. Artık, ayrı gayrı yok. Söz-yetki-karar hakkı sizde olmalıdır. Tüm bölümlerde komiteler kurun, sözcüler seçin.

Bundan sonra sermayedarlar ve onların işbirlikçi-ihanetçi sendika bürokratları, işçilerin öfkesini enselerinde hissetmeye devam edecekler.

Gamak işçileri bir adım attı. Şimdi iki, üç adım atma zamanı. Sendikamız, sermayenin ve işbirlikçi sendika ağalarının düzenine karşı metal işçisinin mücadeleyi veren Gamak işçilerinin mücadelesini selamlıyoruz, yanınızdayız.

TÜM OTOMOTIV VE METAL İŞÇİLERİ SENDİKASI (TOMİS)

21 ŞUBAT 2023

İŞÇİLERDEN SENDİKA YÖNETİMLERİNE ÇAĞRI...

Aşağıda imzası bulunan fabrikalardan işçiler...

Deprem ardından, felaketi yaşayan halkımızın yaralarını sarmak için ülkenin dört bir yanında işçi ve emekçiler olarak seferber olduk. Ülkenin dört bir yanında elimizden gelen tüm yardımları yaptık. Ayrıca pek çok fabrikadan işçi arkadaşımız deprem bölgelerine desteğe gitti. Bugün yaptığımız gibi, bundan sonra da emekçi kardeşlerimizle dayanışmamızı yükselteceğiz. Bizler elimizdeki tüm imkanları seferber ettiğimiz gibi, sendika yönetimlerinin de bu denli büyük bir felaket karşısında daha fazla sorumluluk almaları gerektiğine inanıyoruz. Bu doğrultuda, aşağıda ismi bulunan fabrikalardan işçiler olarak deprem bölgesinde

Sendika kasalarını depremzedelere açın!

yaşanan acı kayıpların telafi edilebilmesi için sendika kasalarının depremzedeler için açılmasını ve "en az bir aylık sendika aidatımızın" deprem bölgesine aktarılmasını talep ediyoruz.

Aktarılan aidatların resmi kayıtlara geçmesini ve şeffaf bir şekilde kamuoyu ile paylaşılmasını istiyoruz...

Ford; İnönü, Gölcük, Yeniköy
Opsan, Kalibre Boru, Gebze Adient, Autoliv,
Gebze Farba, Cengiz Makine, Sarıkuysan, ZF Sachs
Çimsataş, Arpek, Anadolu ISUZU , MAN Ankara
Hoşdere Mercedes, Aksaray Mercedes,

Çayırova Arçelik, Eskişehir Arçelik , Bolu Arçelik
İÇDAŞ, MKE, BMC, Çolakoğlu Metalurji, Tabo Otomotiv, TTF, Hema, Akım Metal, Akplas, Bekaert, Federal Mogul, Kroman, B/S/H
Çerkezköy Arçelik, Arçelik WAT, Kale Kilit, Ankara Arçelik, Hidromek, Eaton , Mitaş, Habaş, İDÇ, Micha, CMS, Gazie-mir CMS, Grup Atlantic, ZF, Totomak, Ege ÇELİK, Renault, Tofaş, Bosch, Yeşilova Holding (Cansan, Canel, Canray)
Ermetal, Akwel, Borusan, Maysan Mando, Ototrim, Tkg, Tredin, Çimtaş Kırpart, Aptiv
Diniz Adient
Valeo

Yazaki (Sakarya-Bursa)
Çemtaş
Asil Çelik
Coşkunöz
Metalform
Feka Otomotiv
Mastaş
Nobel
Borçelik
Belka
Beyçelik
Yeşim Tekstil
İpekiş
Acarsoy
Bolu Başoğlu Kablo
Adana Temsa
Arıtış Kriyojenik
Mersin Çimsataş
KAYNAK: METAL İŞÇİLER BİRLİĞİ FACEBOOK SAYFASINDAN...

Deprem bölgesinden gözlemler...

“Unutmayacağız, asla affetmeyeceğiz!”

Hatay, Adana, Maraş, Elbistan, Adıyaman, Osmaniye ile birçok ilçe ve köyü depremin ilk günlerinde dolaştık. Şehirlerin yok olduğunu, yaşanacak tek bir evin dahi neredeyse kalmadığını söyleyebiliriz. “Yüzyılın felaketi” demekle haklılar. Yıllar öncesine dayanan ancak AKP iktidarıyla birlikte sınırsızca büyüyen inşaat sektörü ve kurnalsızlık bu felaketi hazırlamıştır. Yaşanan iki büyük depreme rağmen alınmayan tedbirler tek adam rejiminin en bilinen gerçekleridir. Tablo o kadar vahimdir ki, faciaya dönüştürdükleri felaketten yakalarını bu sefer “doğal afet” diyerek sıyırmaları o kadar kolay olmayacaktır.

Hatay’dan başlayarak durumu anlamak, dayanışmamızı sunmak ve yardım malzemelerini ulaştırmak için deprem bölgelerini gezdik. Evleri yıkılan, yakınlarını yitiren insanlarla konuştuk. Medyaya yansıyanlar ile gerçekte yaşananlar arasındaki uçurumun ne kadar büyük olduğunu acı bir biçimde gözlemledik.

* Örneğin tüm yıkım yaşayan kentlerde arama-kurtarma çalışmalarının neredeyse tamamının gönüllüler tarafından yapıldığı, AFAD’ın ise 2. günün sonunda çok küçük alanlarda faaliyet yürüttüğü, depremi yaşayan herkes tarafından biliniyor. AFAD’ın merkezlerinden birinin yer aldığı Maraş’ta dahi arama kurtarma çalışması ancak Erdoğan’ın gelişi ile birlikte iki km’lik bir alanda başlamış. Gönüllü olarak gelen iki eski sivil savunmacı şunları söylediler:

“Biz Gölcük depreminde geç müdahale ettik diyorduk, buraya deprem günü geldik. Birçok enkazdan gelen sesleri yanına gidip duymak mümkündü. AFAD merkezine gittiğimizde ise sadece bekledik. Yardıma ihtiyacı olan insanların ekip-leri zorlayarak göçük başına götürebildiğini gördük. 2. gün sonrasında ise sadece göçüklere gelip, sessizlik isteyip, ses yok diyerek geri döndüler. Gönüllüler sayesinde kurtuldu insanlar.”

Maraş’ta kentin büyük bir bölümü enkaz halinde ve kalan binalarda oturmak mümkün değil. 1.2 milyon nüfuslu Maraş adeta yok olmuş bir kent görünümünde.

* AFAD’ın her şehirde aynı şekilde davrandığını birçok kişiden dinledik.

Hatay’da işçiler ve gönüllüler dışın-
da 4. gün gelen sadece 20-25 kişilik bir

AFAD ekibi vardı. Depremden kurtulanlar 2. gün ancak bölgelere ulaşan gönüllülerin organize olması sayesinde deprem bölgesinde durabiliyorlardı. Hatay’da yıkımın en ağır olduğu Armutlu ve çevre mahallelerde her evin başındaki yakınları kurtarma ekibi arıyor, iş makinası bulmaya çalışıyordu. Ana sokakların yıkılması nedeniyle arkada kalan enkazlara gitmek dahi mümkün olmuyordu. Yakını olmayanların bulunduğu göçüklerde ise herhangi bir kurtarma çabası görmek mümkün değildi. Çıkarılan cenazeler yollarda bekliyordu. Enkaz altında kalan cenazelerin bozulması nedeniyle ağır bir koku tüm şehri sarmıştı.

* Gönüllü olarak gelen işçilerin çabası ve mücadelesi depremi yaşayanlar tarafından sürekli söyleniyor. Hatay’da AFAD’ın ses yok dediği bir evden madenciler iki kişiyi 3. günün sonunda canlı olarak kurtardılar. Maden işçileri başta olmak üzere işçilerin afet bölgelerine planlı bir şekilde taşınması can kaybını çok aşağılara çekebilir, arama-kurtarma çalışmalarını hızlandırabilirdi. Ama aç gözlü sermayedarlar ve iktidarın ayrımsızlığı yüzünden bu gereğince yapılamadı. Gene de birçok fabrikadan, özellikle de madenlerden gelen işçiler büyük bir özveri ile çalıştılar.

* Dayanışma için gelen tırları, yardımları planlama adına ilk günlerde durduran AKP iktidarının bu konudaki beceriksizliği de açıkça görüldü. Dayanışma için ülkenin dört bir yanından gönderilen ürünler etrafa bırakılıyor. Eğer gönüllülerin koruma ve düzenleme çabaları olmasaydı yardımlar ulaştırılamayacaktı.

* Sağlıkçılar yakın zamanda bir salgın ihtimali üzerine konuşuyorlar. Ölü

bedenlerin enkazda bekletilmesi, kişisel temizlik ürünleri ve dezenfektanların olmaması, seyyar tuvaletlerin dahi bulunmaması bu riski oldukça artırıyor. Aya gideceğini söyleyen iktidar yöreye tuvalet bile kurmaktan aciz.

* İrkçilik, halklara düşmanlık özellikle gündemde tutuluyor. Birkaç tekil örnek dışında hiçbir geçerliliği olmayan hırsızlık, yağmacılık, çocuk kaçırma gibi durumlar propaganda ediliyor. Özellikle Suriyeli emekçiler üzerinden bu kara propaganda ile depremedelerin ve yardıma gelenlerin tepkisi, bu insanlara yönlendirilmeye çalışıyor. Bir halklar mozaiki olan bölgede halklar arasına nifak ekilmeye, böylece ortak acının oluşturduğu dayanışma ve kardeşleşme duygusunun önüne geçilmeye çalışıyor.

Başka bir örnek, Adıyaman’a arama-kurtarma ve dayanışma için gelen Kürt gençlerinin polis tarafından kaçırılıp, tehdit edilip, üstleri soyularak ve darp edilerek dağ başına bırakılması. Bu, enkaza ulaşamayan devletin asıl hangi işlemlerle ilgilendiğini ortaya koyuyor.

* Birçok gönüllü enkazların yüzde 10-15’lik kısmına bakıldığını söylüyor. Zamanın çok ilerlemesi, canlı insana ulaşma ihtimalinin azalması nedeniyle enkaz kaldırma çalışmaları aralıksız devam ediyor. Enkaz çalışması ile birlikte iş makineleri onlarca kat artmış durumda. Arama-kurtarma çalışmaları sırasında depremedelerin kendi imkanları ile iş makinası bulmaya çalışması ile bugünkü durum arasında büyük bir açığı farkı var. Bu da inşaatçılığı ile övünen iktidarın ilgisinin nelere yönelik olduğunu ortaya koyuyor.

* Enkaz kaldırma çalışmaları ile birlik-

te deliller karartılıyor. Yıkılan binalardan numuneler alınmıyor ya da usulüne uygun toplanmıyor. Bu durum kirli işlerin üstünün örtüleceğine, bir felaket sürecinin daha göstermelik cezalarla kapatılacağına gösterge sayılıyor.

* Ölüm sayısının resmî açıklamalardan kat kat fazla olduğu, deprem bölgesinin durumunu gören herkes için açık bir gerçek. 2019 sayımına göre; 1.2 milyonluk Maraş, 635 binlik Adıyaman, 1.6 milyonluk Hatay’ın birçok bölgesinde büyük bir yıkım yaşanmıştır. Gerçekler yalan beyanlarla kapatılamayacak kadar açıkken, iktidar hala doğru bilgi vermiyor.

Yaşamdaki birçok olgu gibi deprem de sınıfsal niteliği ile karşımıza çıktı. Yoksulluk ve sefalet ile birleşen bu büyük afet en çok işçi, emekçi ve yoksulları vurdu. Bir tarafta AKP iktidarı ile birlikte kâr rekorları kıran müteahhitler, demir-çelik patronları, çimento ve beton şirketleri, diğer yanda ise “yüzyılın felaketi” ile yaşamları alınmış, sokaklarda bırakılmış emekçiler!

“Yüzyılın felaketi”ni depremin yaşadığı bütün şehirlerde gördük. Asıl felaketin doğal afetler değil, bir avuç asalak daha da zengin olsun diye var olan bu düzen olduğunu zaten çalıştığımız fabrikalardan biliyorduk. Ama buradaki acı tabloyu hiç unutmayacağız.

Enkaz başında “kızımı köpekler yemesin” diye bekleyen anneyi de, tek başına kurtulan çocukları da, ablasının cenazesine ulaşmak için Kızılay görevlilerinin hemen karşısında enkaza giren kardeşi de, dayanışmayı büyütme için Urfa’dan kamyonetin arkasına çadır malzemesi ve soba doldurup depremedelere çadır kuran Siverekli Kürt gençlerini de, enkazın başında canlı bulmak için günlerce neredeyse yemeden, uyumadan çalışan madencileri de unutmayacağız, unutmayalım.

Biz unutmayacağız, asla affetmeyeceğiz. Bir gün sınıfımız tüm bu zulüm ve ayrımsızlığın hesabını elbette soracak.

EGE İŞÇİ BİRLİĞİ’NDEN BİR GRUP İŞÇİ

DGB Olağanüstü MYK toplantısı sonuçları...

“Haklarımız için mücadele edeceğiz!”

-6 Şubat günü sabaha karşı ve öğleden sonra Maraş'ta gerçekleşen 7,7 ve 7,6 şiddetinde iki deprem, başta Türkiye olmak üzere Suriye, Lübnan, Mısır, İsrail gibi birçok ülkede hissedildi. Deprem merkez üssü Maraş başta olmak üzere Antakya, Adıyaman, Malatya, Adana, Diyarbakır, Osmaniye, Urfa, Antep ve Kilis'te büyük bir yıkıma yol açtı. Yüz binlerce insan göçük altında kalırken, şimdiye kadar on binlerce insan yaşamını yitirdi. Depremden yaklaşık iki hafta geçmesine rağmen on binlerce insan hala göçük altında. Depremden 13,5 milyona yakın insan doğrudan etkilendi.

-Deprem yarattığı ağır yıkımdan ve acılardan kapitalist sistem ve sermaye devleti doğrudan sorumludur. Bilim insanlarının yıllardır beklediği, uyardığı ve vurguladığı bu depreme dönük hiçbir hazırlık yapılmamıştır. Yıllardır rant, yağma ve talan politikalarını derinleştiren sermaye devleti depremin yaşandığı ilk andan bugüne kadar durumu yalnızca izlemekle yetinmiştir. Yüz binlerce insan yıkılan on binlerce binanın başında çaresizce beklemek zorunda kalmıştır. Sermaye devleti ise sorumlusu olduğu bu yıkıma müdahale etmek, arama-kurtarma çalışmalarına başlamak konusunda dahi oldukça geç kalmış, gelinen yerde yüz binlerce insanı kendi kaderine terk etmiştir. Dahası, kamuoyuna yaptıkları bütün açıklamalarda depremi “asrın felaketi” diye nitelendirerek ağır yıkımın ve acı tablonun sorumluluğunu üstünden atmak istemektedirler. Gerçekte “asrın felaketi”; bilimin, teknolojinin bu denli geliştiği bir çağda daha fazla rant, talan ve yağma uğruna milyonların yaşamını hiçe sayan sermaye düzeninin kendisidir. Deprem bir doğal afetdir, ancak yarattığı sonuçlar ve büyük yıkım her şeyin başına kârı koyan kapitalist düzenin eseridir.

-Deprem sonrası başta devrimci-ilerici muhalif güçler olmak üzere, emekçi halkın da dahil olduğu büyük bir toplumsal dayanışma örülmüştür. Sermaye devletinin günlerce görülmediği deprem bölgeleri dayanışmayı büyütme için gelen devrimci, ilerici, sol güçler, işçi ve emekçiler ile dolmuştur. İşçi ve emekçilerin yardımına yine işçi ve emekçiler koşmuştur. Enkazlardaki çalışmalardan depremedelerin ihtiyaçlarının karşılanmasına kadar bütün ihtiyaçlar bu top-

lumsal dayanışma ile karşılanmaya çalışılmıştır. Bütün bunlar olurken sermaye devleti bütün olanaklarını seferber etmek yerine dayanışmanın önüne çeşitli engeller çıkarmıştır. Bölgede ilan edilen OHAL, depremin yıkımını yansıtan ve sorumlularını teşhir eden insanlara dönük gözaltı saldırısı, tutuklama terörü ve polis şiddeti bu engellerin başında gelmektedir. Öyle ki, bölgede enkaz çalışmasında çalışan işçi ve emekçiler dahi bu şiddet ile sindirilmek, durdurulmak istenmiştir. “Yağma”, mülteci karşıtlığı gibi ayrıştırıcı/yapay gündemler ile toplumsal öfkenin yönü değiştirilmeye çalışılmıştır. Bölgede polis işkencesi sonucu katledilenler olmuştur.

-Deprem ikinci haftası geride bırakılırken yarattığı ağır yıkımın gerçek tablosu toplumdan gizlenmektedir. Yaşamını yitirenlerin, enkaz altında olanların, yaralıların sayısı ve durumu konusunda sermaye devleti şeffaf davranmamaktadır. Yaşamını yitirenler (resmi olarak) 40 bini geçmiştir. Enkaz altında ise yüz binin üzerinde insan olduğu söylenmektedir. Milyonlarca insan ise farklı şehirlere göç etmiştir. Depremzedelerin barınma ve sağlık başta olmak üzere en temel hakları dahi gelinen yerde karşılanmamıştır. Milyonlar dondurucu kışın ortasında çadır, battaniye, gıda, hijyen, ısınma vb. insani ihtiyaçlarını dahi karşılayamamaktadır.

-Devrimci Gençlik Birliği olarak bu ağır yıkım ve acı karşısında ilk günden bugüne deprem bölgesinde ve farklı alanlarda depremedelerle dayanışmayı yükseltmeye, bu insan kıyımının sorumlularından hesap sormaya çalıştık/çalışıyoruz. Deprem ilk günlerinde Adıyaman ve Antakya gibi yıkımın ağır olduğu kentlere gittik. Bu kentlerde arama-kurtarma ve depremedelerin ihtiyaçlarının koordine edilmesi vb. çalışmalarda bulduk. Deprem bölgesinde olduğu gibi çalışmamızın sürdüğü kentlerde de depremedelerin ihtiyaçlarını temin etmeye, dayanışmayı güçlendirmeye çalıştık. Üniversitelerimizde ve gençlik içerisinde dayanışma kampanyaları örgütmeye çalıştık. Var olan kampanyaları destekledik ve büyüttük. Deprem bir doğa olayı olmasına rağmen sonuçlarının önlenemez olduğunu, yıkımın sorumlusunun sermaye devleti olduğunu her yerde

haykırdık, haykırmaya devam edeceğiz. Depremden etkilenen milyonlarca insanımızla dayanışmaya devam edecek, katledilen on binlerce insanımızın hesabını soracağız! Bu kapsamda üniversitelerimizde, bulunduğumuz kentlerde dayanışma ağları örmek, gençliği bu çalışmaların ve dayanışmanın bir parçası haline getirmek için çalışmaya devam edeceğiz.

-Sermaye devleti her konuda olduğu gibi deprem konusunda da sınıfsal bir tutumla hareket etti. İlk günden milyonlarca insanı kaderine terk ederek “kader, fitrat” söylemlerine sığındı. Ağır yıkımının sorumluluğunu dahi almadan kendisini eleştiren herkese parmak sallamaya, tehditler savurmaya başladı. Depremden etkilenen milyonlar için doğru düğün hiçbir olanağını seferber etmediği gibi var olan haklara da göz dikti. Bunun en somut örneği üniversitelerde yaza kadar online eğitimle devam edilmesi, depremedelerin yerleştirilmesi için KYK yurtlarının boşaltılması kararı oldu.

-Kuşkusuz deprem insan ve canlı yaşamı açısından önemli bir olaydır. Deprem hazırlık ise bir takım bilimsel düzenlemeler ve planlamalar gerektirir. Deprem yaşandıktan sonra ise vakit kaybetmeksizin depremedelerin barınma, beslenme, sağlık vb. en temel haklarının karşılanması için yine insan odaklı ve bilimsel bir çalışma yürütmek gerekir. Buna karşın, sermaye devletinin ve sermayedarların elinde onca imkan varken depremedelerin barınma sorununu “KYK yurtları üzerinden” çözmeyi düşünmek düpedüz sınıfsal bir tutumdur, kabul edilemezdir. Zira kamunun ve özel sektörün imkanlarını seferber etmek; depremedelere boş konutları, otelleri, âtil durumdaki kamu binalarını açmak yerine halihazırda niteliksizliği ile yıllardır tartışılan “KYK Yurtları” reva görülmektedir. Gericici-faşist AKP iktidarı bununla “bir taşla iki kuş” vurmak derindedir. Öncelikle depremedelere otelleri, boş konutlar vb. şeyleri açmayarak emlak simsarlarını, inşaat tekelcilerini, turizm sermayedarlarını karşısına almak istemektedir. İkinci olarak ise depremin ilk gününden bugüne güçlü bir dayanışma ören, toplumsal sorunlar karşısında ciddi bir öfke biriktiren, son dönemde ise ekonomik krizden dinci-gerici uygulamalara değin bir dizi alanda söz söyleyen gençlik kitlelerini homojen

olarak bir arada tutmak istememektedir.

-Bir hak başka bir hakkın gaspı ile çözülemez. Depremzedelerin barınma hakkı, gençliğin eğitim hakkının gasp edilmesi ile çözülemez. Devlet gençliğin parasız, nitelikli, ulaşılabilir eğitim hakkını güvenceye almak zorundadır. Oysa ilk vazgeçilen pandemi günlerinde olduğu gibi eğitim hakkı olmuştur. Bir kez daha tek adamın iki dudağı arasından online eğitime geçileceği duyurulmuş, üniversite birleşmelerine hiçbir söz hakkı tanınmamıştır. Üstelik pandemi döneminde olduğu gibi üniversite birleşmelerinin online eğitim için ihtiyaç duyduğu teknik altyapı, internet, ekipman ihtiyaçlarına dair tek söz dahi söylenmemiştir. Üniversitelerden yükselen tepkiler sonucu Nisan ayında online eğitim kararının gözden geçirileceğini, uygulamalı eğitim alan bölümlerin yüz yüze devam edeceği duyuruldu. Bütün bunlara dair karar alma süreçleri ve ölçütler sermaye düzeninin keyfililiğine bırakılmış durumdadır. Depremden etkilenen, ailelerini, evlerini kaybeden on binlerce öğrencinin durumu hakkında ise hiçbir bilgi paylaşılmamış, “okulu dondurma hakkı” dışında bir çözüm dahi getirilmemiştir. Eğitim konusunda büyük bir belirsizlik hüküm sürmektedir.

-Üniversitelerin yaza kadar online eğitime geçeceğinin duyurulması gençlik içerisinde de toplumsal kamuoyunda da tepki ile karşılanmıştır. ODTÜ, İstanbul Üniversitesi, İTÜ, Dokuz Eylül Üniversitesi ve daha birçok üniversitede öğrenciler, kol-kulüp ve topluluklar bu karara karşı eylemler gerçekleştirdi. Eğitim hakkının gaspı karşısında gençlik içerisinde çeşitli çalışmalar, dayanışmalar, gruplar kuruldu.

Devrimci Gençlik Birliği olarak gençliğin en temel hakkı olan eğitim hakkı için verdiği mücadeleyi büyütüyoruz. Üniversitelerde bu eksende yapılan çalışmalarını büyütme, güçlendirmek ve örgütlü-birleşik bir mücadeleye dönüştürmek için adımlarımızı hızlandıracacağız. Gençliğin en temel hakkı olan parasız, nitelikli, ulaşılabilir eğitim hakkı için de depremedelerin nitelikli, sağlıklı, ulaşılabilir barınma hakkı için de birliğimizi ve mücadelemizi güçlendirmeye devam edeceğiz.

Deprem bölgesine giden DGB'lilerin gözlemleri...

Deprem değil, kapitalizm öldürür!

6 Şubat günü art arda gerçekleşen iki deprem nedeniyle başta Maraş, Hatay ve Adıyaman olmak üzere on ilde büyük bir yıkım yaşandı. Şehirler yerle bir oldu. Ayrıca deprem çevre ülkelerde de hissedildi ve yıkıma yol açtı. On binlerce insan yaşamını yitirdi, yine yüz binlerce insan yaralandı. Enkazların altında halen ne kadar insan olduğu bilinmezken, birçok bölgede arama-kurtarma çalışmaları sonlandırıldı. Toplumun önemli bir kesimi unutulmaz bir acı ve öfke içerisinde. AKP iktidarı "depremden etkilenen her bölgeye ulaştık" dese de deprem bölgesindeki insanlar ilk günden bugüne kadere terk edilmiş durumdadır.

Devrimci Gençlik Birliği olarak depremin olduğu andan itibaren hızla planlarımızı yaptık ve dayanışmayı büyütme için Adıyaman ve Hatay'a doğru yola çıktık. Deprem bölgelerinde arama-kurtarma çalışmalarına katılmaktan yardımın dağıtımına kadar bir dizi süren dayanışma çalışmalarına katıldık.

"ÇÖKEN BİNALAR DEĞİL SERMAYE DÜZENİDİR, ÖLENLER RAKAM DEĞİL İNSANLARIMIZDIR"

Adıyaman:

Adıyaman'a doğru yola çıktığımız da önce Pazarcık'ta bulunan Hasan Koca Cemevi'ne uğradık. Burası belli açılardan koordine edilmiş bir yardımlaşma merkeziydi. Köylere gıda, hijyen malzemeleri ve kıyafet yardımlarını ulaştırmaya çalışıyorlardı. Çevrede çok fazla hasta ve yaşlı insan olduğu için Cem Evi'nin bir bölümünü yatakhaneye çevirmişler bir kısmını da aşevi olarak kullanıyorlardı. Gölbaşı üzerinden Adıyaman'a doğru yola çıktık. Yolun iki tarafında bulunan tüm binalar ya yıkılmış ya da ağır hasarlıydı. Yol boyunca sadece bir tane AFAD ekibine rastladık.

Adıyaman merkezde bulunan Yeni Mahalle Cemevi'ne depremin 4'üncü günü ulaştık. Depremin ikinci gününde HDP'nin merkezinde yer aldığı TTB, TM-MOB gibi meslek odaları, Alevi dernekleri ve çeşitli demokratik kitle örgütleri tarafından oluşturulan koordinasyon merkezi burayı bir yardım merkezine çevirmişlerdi. Revir ve aşevi kurulmuştu. Adıyaman merkezdeki yıkım da büyük boyutlardaydı. Cem Evi'nin bir kısmı gıda bir kısmı ise kıyafet deposu olarak kulla-

nılıyordu. Kurulan kriz masası üzerinden köylere yardım ulaştırılmaya çalışılıyordu. Düzenli olarak gıda, kıyafet, hijyen malzemeleri ve ısıtıcı gibi temel ihtiyaçlar dağıtılmaya çalışılıyordu. Biz oraya vardığımızda ilk yardım TIR'ı ancak oraya ulaşmıştı. TIR gelmeden önceki tüm yardımlar insanların bölgeye gönüllü olarak gelirken getirdikleri ile sınırlıydı. Bölgede elektrik ve su yoktu.

Burada kurulan merkezde gönüllü ekipler arama-kurtarma çalışmaları da yapıyorlardı. Bölgede bulunan iki AFAD ekibinden biri Adıyaman Valisi'nin akrabasının evinin enkazında diğeri ise AKP'li bir milletvekilinin enkazında arama-kurtarma çalışması yaparak bölgeyi terk ettiler. Yurt dışından gelen ekipler ve gönüllüler dışında bölgede doğru düzgün bir arama-kurtarma faaliyeti yoktu. Gönüllü gelen madenciler ve inşaat işçileri de imkanları dahilinde arama-kurtarma çalışmaları yapıyordu. İnsanlar yakınlarını enkazdan çıkarabilmek için saatlerce, günlerce enkaz başında beklediler. Erdoğan'ın kente geleceği duyulduktan sonra sınırlı miktarda AFAD ekibi bölgeye geldi. Bazı enkazlarda "ses yok" diyerek enkazları bırakıp gittiler. Kimi enkaz da ise "saat 18.00 oldu mesaimiz bitti" diyerek çalışmayı sonlandırdılar. Erdoğan bölgeye gelmesiyle devlete dair tek gördüğümüz şey tepemizde gezinen helikopterlerdi. Enkazlarda çalışma yürüten gönüllü 5 Kürt genci TEM polisleri tarafından "hır-

sız" olmakla suçlanarak enkazda çalışma yaptıkları sırada kaçırıldı. Çıplak bir şekilde işkence edilerek şehrin ıssız bir yerine bırakıldılar. Devlet Adıyaman'da sadece baskı aracı olarak vardı.

Depremin 9. gününde AFAD çadır kent kurulmaya başlamıştı. 9. güne kadar insanlar sokaklarda, hasarlı evlerinde, arabası olanlar ise arabada kalıyorlardı. Kurulan çadır kentte mobil tuvalet yoktu. Çadırlar çok yakın kurulmuş durumdaydı. Herhangi bir yangın veya salgın hastalık durumunda hızla yayılması çok olası gözüküyordu. Çadır kentte konuştuğumuz bir aile 150 kişilik bir köyden geldiklerini ve köyden 110 kişinin enkazlarda öldüğünü söylediler.

Bizler de burada dağıtım ve arama-kurtarma çalışmalarına katıldık. Bölgede bulunan depremedeler ile konuştuğumuzda ya da dağıtım esnasında hepsi "Siz olmasanız biz burada yok olurduk. Devlet bizi unuttu, burada devlet namına hiçbir şey yok." diyorlardı. Bölgede arama-kurtarma çalışmalarının dördüncü günde başladığı, insanların kendi imkanlarıyla yakınlarını enkazdan çıkartmaya çalıştıklarını ifade ettiler. Günlerce AFAD'tan çadır istediklerini ama hiçbir şekilde çadırların gelmediğini söylediler. İmkani olanlar Ankara, İstanbul gibi büyük şehirlere gitmeye çalışıyorlardı. İnsanlar acılı oldukları kadar devlete karşı öfkeliydiler. Yakınlarını devletin arama-kurtarma çalışmalarına geç başla-

ması nedeniyle kaybettiklerini söylüyorlardı. Bulduğumuz yer merkez olsa da küçük bir yerd. Herkes birbirinin yakından ya da uzaktan akrabasıydı. İnsanların cenazeleri yan yana, sokaklarda saatlerce bekliyordu. Cenazelerin üstüne bulabildikleri battaniyeleri örtüp başlarında bekliyorlardı. Şehri yavaş yavaş ağır bir koku sarmaya başlamıştı.

Buradaki yardım merkezi daha koordineli hareket edebiliyor olsa da devlet buraya gelmeye çalışan TIR'ları engeliyor ya da başka noktalara yönlendiriyordu. Bundan kaynaklı gelen yardımlar kısıtlıydı. Devlet, Cemevi'nin sorumlusuna alanın boşaltılması için sürekli baskı yapıyordu. Besni, Gölbaşı, Çelikhane ve Adıyaman merkez başta olmak üzere, Alevi dağ köylerindeki yıkım da çok fazlaydı. Köyler dağ yamaçlarına kurulduğu ve yollar tamamen kırılıp, parçalandığı için buraya ancak dördüncü gün gönüllüler ulaşabilmişti. Adıyaman'da kaldığımız 7 gün boyunca net olarak gördüğümüz şey; devletin bölgedeki halkları ölüme terk etmesiydi. Yıkılan binaların ağırlıklı kısmı yeni binalardı. Bölgede bulunan gönüllüler ve insanlar kendi kendilerine yetmeye çalışıyorlardı. Devlet enkazın altında yok olup gitmişti.

Antakya

Depremin ilk gününden itibaren Antakya'ya hiçbir yardımın ulaştırılmadığına, zaten tüm bölgelerde yetersiz olan arama-kurtarma çalışmalarının burada neredeyse hiç sürdürülmediğine tanık olduk. Depremin ikinci günü Hatay'da gönüllülerin sürdürdüğü çalışmalara katılmak, depremedeler ile dayanışmayı yükseltmek için yola çıktık.

Şehre vardığımızda karşılaştığımız yıkımın büyüklüğü tahmin ettiğimizden çok daha fazlaydı. Şehir adeta bir savaş alanına benziyordu. Tüm binalar ya tamamen yıkılmış ya da yıkılmak üzereydi.

DGB olarak Antakya'nın Defne ilçesinde bulunan Uğur Mumcu Meydanı, Armutlu, Sümerler ve Çekmece mahallelerinde bulduk. Buralarda gönüllüler depremin ilk 3 gününde ellerindeki sınırlı imkanlarla arama-kurtarma çalışmalarına yoğunlaşmıştı. Bulduğumuz bölgede AFAD'ı dördüncü güne kadar hiç görmedik. Madenciler, itfaiyeciler ve gönüllü olarak bölgeye gelen inşaat işçileri büyük bir özveri ile arama-kurtarma

çalışmalarını sürdürüyorlardı. Ancak bu ekiplerin ciddi bir ekipman sıkıntısı vardı. Hatta karşılaştığımız sağlık emekçileri acil olarak cenaze torbalarına ihtiyaç duyduklarını ifade ediyorlardı. Yakınları enkaz altında kalan insanların çaresizliğine değinmeden de geçemeyiz. İnsanlar günlerce yakınlarının seslerini aldıkları enkazlara arama-kurtarma ekipleri gel-sin ve müdahale etsin diye canhıraş uğraştılar. Büyük bir kısmı ise kendi çabaları ile yakınlarını enkazdan ya kurtardı ya da cenazelerine ulaştı. Çoğu enkazın başında ailelerden bekleyen biri yoksa cenazeler gün boyu sokakta bekletiliyordu. Şehir üçüncü günün sonrasında ağır bir şekilde ölüm kokmaya başladı. Halk, devlete karşı büyük bir öfke içerisindeydi. Bulduğumuz bölgedeki insanlar her defasında etnik, mezhepsel kimlikleri (Arap-Alevi) ve mücadeleciler-muhafızlar-duşundan kaynaklı devlet tarafından yok sayıldıklarını ve unutulduklarını ifade ediyorlardı. Bölgede çok sayıda Suriyeli göçmen de depremden olumsuz etkilenmiş, yaşamlarını yitirmiş evleri yıkılmıştır. Göçmenler enkazlarda adeta ölüme terk edilmiştir.

Antakya'da depremzedeler için koşullar gün geçtikçe ağırlaşıyordu. Gönüllülerin gönderdiği yardımlar sayesinde gıda ihtiyacı bir nebze olsun giderilebilmişti. Ancak çadır, ısıtıcı ve tuvalet imkanı günlerce çözülmedi. Halen daha bölgenin en büyük problemini bunlar oluşturmaktadır. Tüm bu saydıklarımız özellikle kadınlar ve çocuklu aileler için büyük bir sorun teşkil ediyordu. Bölgede kurulan AFAD çadırları yalnızca arama-kurtarma çalışmalarına katılanlar için ayrılıyordu. Bölgede herkes salgın hastalıkların nüks

edeceğinden söz ediyor ve endişeleniyordu.

Antakya'da özellikle bulunulduğumuz bölgede sol-sosyalist grupların (HDP, Kaldıraç, TİP, TÖP, Halkevleri, TKP, Emek Barış ve Demokrasi Güçleri) farklı noktalarda yardımlaşma koordinasyonları mevcuttu. Ancak tüm bu yapılar kendi aralarında ciddi bir koordinasyon eksikliği yaşıyordu. Bunun eksikliği de alana yansıyor. Biz de örgütlü bir şekilde dayanışmayı yükseltmek adına Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri'nin kurmuş olduğu koordinasyon alanı ile hareket ettik. Hatay'da dayanışma için gelenlerin büyük bir çoğunluğunu gençler oluşturuyordu.

ASIL HIRSIZLAR ÜLKENİN BAŞINDADIR!

Deprem bölgelerinin tamamını kesen diğer gündemler ise hırsızlık-yağma sorunu ve ırkçılıktır. Sosyal medyada gündemi çarpıtmak için şişirilen yağma ve hırsızlık olaylarından bizler dönüş yolunda burjuva medyanın haberlerine baktığımızda haberdar olduk. İlk 3 gün bölgeye hiçbir yardım taşınmamışken, insanlar dondurucu soğukta hazırlıksız bir şekilde dışarıda kalmışken ihtiyaçları doğrultusunda dükkanlara girip aldıkları her malzeme haklı, insani ihtiyaçtır. Burada dükkanlarına girilen esnaf dahi "ihtiyaçları olmuş öyle girmişler dükkanına, helali hoş olsun." diyebiliyorken tuzu kuru olanların oturdukları yerden milleti hırsızlıkla suçlaması kabul edilemezdir. Yine sosyal medyada gündemi bir hayli meşgul eden yağma gündemi ise yerel halkın temel bir gündemi asla değildir. Depremzedelerin temel gündemi bu değilken, enkazlardan halen daha ses geliyorken, asıl sorun

buymuş gibi öne sürülen "yağma ve hırsızlık" gündemi yalnızca yıkımın ağırlığını gizlemek ve gerçekleri çarpıtmak içindir.

DÜŞMANLAŞMA DEĞİL KARDEŞLEŞME ZAMANIDIR!

Hatay birçok dinden, dilden ve etnik kökenden insanların kardeşçe yaşadığı, farklılıkların zenginlik olarak görüldüğü çok kültürlü bir coğrafyadır. Bu kapsamda ırkçı-faşist maşaların Suriyeliler başta olmak üzere farklı halklara yönelik ırkçı söylemlerle halkları birbirlerine karşı kışkırtmaya çalışmaktadır. Ancak işçi ve emekçiler arasında felaket anlarındaki kardeşleşme ve yardımlaşma hali burada da ön plandadır.

DEPREMDE ENKAZA DÖNEN SERMAYE DEVLETİDİR!

Yaşanan bu felaket göstermiştir ki, depremde enkaza dönen devlet, depremde enkaza dönen kapitalizmin kendisidir. İki bir arada toplumun üzerine çökmüştür! Doğal afetler elbette can kaybına sebep olabilir ama onulmaz acıların, ciddi can kayıplarının ve yok olan kentlerin sorumlusu kapitalizmin rant, talan ve kar politikalarıdır. Denetlenmeyen inşaatlar, çıkarılan imar afları ve bilim insanlarının tüm uyarılarına rağmen alınmayan önlemler sonucu milyonlarca insan göz göre göre ölüme sürüklenmiştir. İnsanlığı yok oluşturan kapitalist barbarlık düzeninden kurtulmanın tek yolu işçi ve emekçilerin örgütlü mücadelesini yükseltmekten geçmektedir!

Taleplerimiz:

-Depremzedeler için insani koşullarda ve yeterli oranda barınma hakkı isti-

yoruz!

-Depremzedelerin yaşam ve sağlık hakkı güvenceye alınsın!

-Devletin ve inşaat tekellerinin elindeki tüm boş konutlar depremzedelere tahsis edilsin!

-Atıl durumdaki tüm kamu binaları depremzedelerin ve arama-kurtarma çalışmalarına katılanların hizmetine sunulsun!

-Deprem bölgesinde bulunan emekçilerin ve arama-kurtarma çalışmalarına katılanların tüm insani ihtiyaçları karşılansın!

-Deprem bölgesinde yayılma ihtimali olan salgın hastalıklara karşı acil önlemler alınsın!

-Deprem bölgesinde ihtiyaç duyulan gerekli teknik ekipmanlar sağlansın!

-Deprem bölgesinde süren dayanışmasının önüne geçebilmek, baskı, yasak ve şiddet koşullarını tırmandırmak için ilan edilen OHAL kaldırılansın!

-Deprem bölgeleri için alınan yardımlar, toplanan bağışlar ve ayrılacak bütçe şeffaf bir biçimde toplumla paylaşılsın ve denetlensin. Toplanan yardımların ve ayrılacak bütçenin tamamı depremzedeler için kullanılansın!

DEVİRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

ŞUBAT 2023

Deprem artçı sarsıntıları: Kin ve düşmanlık!

6 Şubat günü sabaha karşı depremle uydık, sarsıldık, yıkıldık. Öğlen bir kez daha... Yaşanan yıkımın enkazları altında her ulstan, milletten, inançtan ve cinsiyetten insanlar vardı. Halklara yönelik düşmanlaştırma politikasıyla kin ve nefret yayarak "yağmacı" diye ilen ettikleri kişilere işkence boyutunda şiddet uygulayarak artçı sarsıntılar yaşıyorlar. Özellikle Suriye'den gelen mültecilere karşı...

Mülteciler "yağmacı" ilan edildi, gözetimine alındı/saldırıya uğradı.

Mülteciler enkaz altında kurtarılmayacaklarını sandılar, Türkçe bilmedikleri için Arapça seslenmeye korktular.

Mülteciler "hırsız" olarak ilan edildiler, ihtiyaçlarını yardım noktalarından almaya bile çekindiler.

Mülteciler ötekileştirildi, onların

yaşadığı bölge ve evlere öncelikli arama-kurtarma yapılmadı.

Suriye'deki savaştan etkilenip gelen mülteciler yıllardır Türkiye'de yaşıyorlar. Şimdi de depremzedeler, herkes gibi...

Maraş merkezli deprem Türkiye'deki on il kadar Suriye'yi de etkiledi. İdlib, Halep, Hama, Lazkiye ve Rakka'da şiddetli hissedildi. Yıkım ve ölüm orada da yaşandı. Türkiye'de deprem bölgesinde 2 milyon civarı (Birleşmiş Milletler raporlarına göre Antep, Urfa ve Hatay'da yaşayan her 4-5 kişiden 1'i, Kilis'te yaşayan her 2 kişiden 1'i) olduğu söylenen Suriyeli göçmenler de herkes kadar etkileniyor.

Depremi yaşayan herkes, her noktada sermaye devleti ve AKP-MHP iktidarı tarafından enkaz altında ve sokakta ortada bırakıldı. Bu nedenle deprem

sonrası krizi de yönetmekte başarısız olan sermaye iktidar, içinde boğulacakları toplumun öfkelerini başka karşıtlıklar üzerinden farklı yönere çevirmek için adeta seferber olmuş durumdadır.

Uzun süredir Suriye düşmanlığı kışkırtılmaya çalışılıyordu. Afete dönüşmüş bir deprem döneminde bile aynı faşizan-ırkçı söylemler mikrofonlara, sosyal medyaya ve basına yansıyor. AKP ve MHP iktidarının yanı sıra Zafer Partisi'nin genel başkanı Ümit Özdağ da ırkçı-şoven söylemlere dayalı yalanlarıyla ortada dolaşarak tetikçilik rolünü oynuyor.

Rant ve sömürü üzerine kurulu harami düzeninin medyası ve AK Trolleri ise "deprem bölgesindeki yağmalamalar" biçimde haber ve görselleri servis ederek halklar arasına düşmanlık to-

humlarını ekmeye devam ediyorlar. Bu gelişmelerin ardından polis ve jandarma "suçüstü" yakaladığı kişilere işkence yapılarak "gereği" hemen yerine getiriyor. Halkın suçluları kovaladığı ve yakaladıklarını linç ettiği yönünde haberler dolaşıma sokuluyor. Bir yandan işkence meşrulaştırılmaya çalışılırken öte yandan "yağmacılar" ile gerçek yağmacılar arasındaki ayırım çizgileri silikleştirilerek gerçek haramiler aklanmaya çalışıyor.

Deprem değil sağlam inşa edilmeyen binaların öldürdüğü gibi, açlık-soğuk değil toplumun kutuplaştırılması yıkıcıdır. Bizler yıkılmamak için kardeşleşmeli ve dayanışmadan güç almalıyız. Bu birliğin gücüyle tek bir şeyi yıkmaya odaklanmalı, haramilerin düzenini yıkmalıyız. Haramilerinden işledikleri tüm suçların hesabını sormak için kilitlenmeli, rantçı ve ırkçı zihniyetlerini tarihin çöplüğüne göndermeliyiz.

İ. ZAFER

